

Міністерство внутрішніх справ України
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА АНАЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

**ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
З ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОГО
НАПРЯМУ**

*для здобувачів вищої освіти спеціальностей
051 «Економіка» та 073 «Менеджмент»
усіх форм навчання*

Колектив авторів

*За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора
Н. І. Верховлядової*

Дніпро
2022

УДК 33
3-41

*Розглянуто та рекомендовано до друку
навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ (протокол № 2 від 20.10.2022)*

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Томарева-Патлахова В. В., завідувач кафедри менеджменту Інституту управління Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), доктор економічних наук, професор;

Яковенко В. С., доцент кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (м. Дніпро), кандидат економічних наук.

3-41 Збірник тестових завдань з дисциплін економічного напрямку для здобувачів вищої освіти спеціальностей 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» усіх форм навчання / Кол. авт.: Н. І. Верхоглядова, І. В. Кононова, Н. О. Фісуненко та ін. ; за заг ред. д-ра екон. наук, проф. Н. І. Верхоглядової. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 156 с.

ISBN 978-617-8032-82-1

Збірник тестових завдань з дисциплін економічного напрямку, розроблений групою авторів, для встановлення якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу, використовуючи тестові завдання, що надають можливість об'єктивно визначити результати навчання, незалежно від суб'єктивної думки викладачів за допомогою емпіричних критеріїв.

ISBN 978-617-8032-82-1

© ДДУВС, 2022
© Автори, 2022

ЗМІСТ

Автори	4
Передмова	5
Тестові завдання з дисципліни «Забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємництва» (Верхоглядова Н. І., Сидоров О. А.)	6
Тестові завдання з дисципліни «Економічні ризики та методи їх вимірювання» (Калініченко З. Д.)	15
Тестові завдання з дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень» (Калініченко З. Д.)	23
Тестові завдання з дисципліни «Операційний менеджмент» (Калініченко З. Д.)	29
Тестові завдання з дисципліни «Планування діяльності підприємств» (Калініченко З. Д.)	37
Тестові завдання з дисципліни «Політекономія» (Калініченко З. Д.)	45
Тестові завдання з дисципліни «Ризик-менеджмент» (Калініченко З. Д.)	52
Тестові завдання з дисципліни «Теорія управління» (Калініченко З. Д.)	59
Тестові завдання з дисципліни «Менеджмент і адміністрування» (Коваленко-Марченкова Є. В.)	66
Тестові завдання з дисципліни «Конкурентоспроможність соціально-економічних систем» (Кононова І. В.)	73
Тестові завдання з дисципліни «Економічний аналіз» (Кононова І. В.)	81
Тестові завдання з дисципліни «Фінансово-економічна безпека» (Кубецька О. М.)	88
Тестові завдання з дисципліни «Мікроекономіка» (Кубецька О. М.)	97
Тестові завдання з дисципліни «Основи менеджменту» (Остапенко Т. М.)	104
Тестові завдання з дисципліни «Менеджмент безпеки персоналу» (Остапенко Т. М.)	111
Тестові завдання з дисципліни «Бухгалтерський облік і аудит» (Протопопова Н. А.)	121
Тестові завдання з дисципліни «Логістика» (Протопопова Н. А.)	129
Тестові завдання з дисципліни «Макроекономіка» (Фісуненко Н. О.)	135
Список рекомендованої літератури для підготовки до виконання тестових завдань з дисциплін	144

АВТОРИ

Верхоглядова Наталія Ігорівна, професор кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор економічних наук, професор;

Кононова Ірина Володимирівна, професор кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор економічних наук, доцент;

Фісуненко Надія Олександрівна, завідувач кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Калініченко Зоя Дмитрівна, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Коваленко-Марченкова Євгенія Вікторівна, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Кубецька Ольга Миколаївна, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Остапенко Тетяна Миколаївна, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Сидоров Олександр Анатолійович, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук;

Протопопова Наталія Андріївна, старший викладач кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

ПЕРЕДМОВА

Збірник тестових завдань з дисциплін економічного напрямку розроблений групою авторів для встановлення якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу, використовуючи тестові завдання, що надають можливість об'єктивно визначити результати навчання, незалежно від суб'єктивної думки викладачів, за допомогою емпіричних критеріїв. Крім того, безперечна перевага збірника тестових завдань з дисциплін економічного напрямку – це швидкість перевірки знань, що є важливим для освітнього процесу у вищому навчальному закладі, зокрема Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ.

Збірник тестових завдань з дисциплін економічного напрямку включає наступні освітні компоненти:

- «Забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємництва»;
- «Економічні ризики та методи їх вимірювання»;
- «Методи прийняття управлінських рішень»;
- «Операційний менеджмент»;
- «Планування діяльності підприємств»;
- «Політекономія»;
- «Ризик-менеджмент»;
- «Теорія управління»;
- «Конкурентоспроможність соціально-економічних систем»;
- «Економічний аналіз»;
- «Фінансово-економічна безпека»;
- «Мікроекономіка»;
- «Менеджмент безпеки персоналу»;
- «Основи менеджменту»;
- «Бухгалтерський облік і аудит»;
- «Логістика»;
- «Макроекономіка».

Система базових тестових завдань сформована шляхом експертної оцінки кожного завдання та їх сукупності, охоплює всі змістовні модулі з комплексу дисциплін економічного спрямування, що викладаються на відповідних освітньо-професійних програмах.

Збірник формувалася на основі представлених типових тестових завдань. Обсяг кожного тесту становить 40 завдань різного рівня складності.

Призначення тестів є багатофункціональним: робота може бути відбуватись у формі тренінгу, самоперевірки знань здобувачів вищої освіти, а також засобом проведення контролю – поточного та підсумкового.

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА»**

1. Фінансовий механізм являє собою...

а) систему, певну структуровану цілісність, елементами якої виступають «...методи, важелі, засоби» або «...економічні процеси, явища», поєднані між собою зв'язками;

б) сукупність форм, методів створення і використання фінансових ресурсів з метою забезпечення потреб державних структур, суб'єктів господарювання і населення;

в) всі відповіді;

г) жодна.

2. Вихідним поняттям фінансової безпеки є поняття безпеки:

а) фінансової;

б) економічної;

в) соціальної;

г) правової.

3. Суб'єктом підприємницької діяльності не може бути:

а) фізична особа;

б) нерезидент країни;

в) юридична особа;

г) резиденти іноземних країн.

4. Політика забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва – це:

а) сукупність невід'ємних її елементів та взаємозв'язків між ними, створення якої має на меті постійне гарантування її належного рівня та складається із взаємозв'язаних елементів, складовими якої є об'єкт і суб'єкт безпеки, механізм управління, а також стратегічні дії по управлінню безпекою;

б) стан системи регулювання, а також рівень розвитку підприємництва, за якого дотримуються гарантії захищеності важливих інтересів окремо взятих суб'єктів підприємницької діяльності та підприємництва загалом від внутрішніх і зовнішніх загроз;

в) комплекс заходів, що мають соціальну та правову спрямованість;

г) комплекс заходів, що мають економічну та правову природу та спрямовані на досягнення та підтримку безпечного стану життєздатності підприємств всіх форм власності, що здійснюються відповідно до стратегічного плану його розвитку.

5. Мета політики забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва...

- а) гарантування його стабільності та життєздатності протягом усього циклу функціонування;
- б) забезпечення незалежності держави;
- в) формування «подушки безпеки» суб'єктам господарювання;
- г) формування точки беззбитковості.

6. Однією з найбільш значимих сфер державного регулювання діяльності підприємницьких структур у вітчизняній ринковій економіці є формування:

- а) системи соціального забезпечення;
- б) системи державних стандартів;
- в) системи державних гарантій;
- г) системи оподаткування.

7. Механізм у первинному значенні являє собою...

- а) систему, як комплекс матеріальних форм та структур, що утворюють певну цілісність, у цьому розумінні він не представляє собою складно організовану систему, оскільки окремі його ланки, хоча і поєднані між собою та функціонують узгоджено, не мають властивостей організації, динамізму, відкритості, багаторівневості, ієрархії;
- б) систему або спосіб, що визначає порядок певного виду діяльності;
- в) систему прямих та опосередкованих взаємозв'язків між економічними явищами та процесами насамперед між їх протилежними сторонами, а також підсистемами та елементами економічних систем;
- г) сукупність засобів і методів управління, реалізація яких визначає можливість цілеспрямованого руху системи.

8. Економічний механізм виступає як...

- а) система, певна структурована цілісність, елементами якої виступають «...методи, важелі, засоби» або «...економічні процеси, явища», поєднані між собою зв'язками;
- б) система, як комплекс матеріальних форм та структур, що утворюють певну цілісність, у цьому розумінні він не представляє собою складно організовану систему, оскільки окремі його ланки, хоча і поєднані між собою та функціонують узгоджено, не мають властивостей організації, динамізму, відкритості, багаторівневості, ієрархії;
- в) всі відповіді;
- г) жодна.

9. Якою є кількість градацій рівнів безпеки за паспортом?

- а) 2;
- б) 3;

- в) 4;
- г) 6.

10. Предметом механізму фінансово-економічної безпеки підприємства є:

- а) діяльність держави;
- б) діяльність суб'єктів фінансової безпеки як реалізація принципів, функцій, стратегічної програми або конкретних заходів щодо забезпечення фінансової безпеки, яка спрямована на об'єкти фінансової безпеки;
- в) діяльність суб'єктів бізнесу;
- г) діяльність посередників.

11. Забезпечення виконання функцій механізму економічної безпеки, тісно пов'язане із...

- а) суб'єктивними та об'єктивними чинниками;
- б) способу запобігання загроз;
- в) превентивні заходи;
- г) внутрішніми та зовнішніми загрозами.

12. Зміст накопичувальної функції механізму фінансово-економічної безпеки суб'єкта підприємництва:

- а) полягає у запобіганні нераціональному використанню фінансових ресурсів або їх перевитраті;
- б) полягає у протидії загрозам та небезпекам, які виникають під час руху фінансових ресурсів;
- в) полягає у повному забезпеченні суб'єкта господарювання фінансовими ресурсами за раціональною їх вартістю;
- г) полягає у спостереженні за рухом грошових потоків, організації розрахунків.

13. Групування функцій фінансового механізму фінансової безпеки суб'єкта підприємництва має здійснюватись з урахуванням:

- а) ієрархічної організації та міри їх специфічності;
- б) вертикальної та горизонтально координації його елементів;
- в) всі відповіді;
- г) жодна.

14. Важливість забезпечення виконання контрольної функції обумовлює виокремлення в системі фінансової безпеки підсистеми:

- а) моніторингу;
- б) аналізу;
- в) управління;

г) контролінгу.

15. Одним із вагомих факторів фінансової безпеки суб'єкта підприємницької діяльності є...

- а) сукупність зовнішніх загроз;
- б) сукупність ендогенних загроз;
- в) сукупність антропогенних загроз;
- г) сукупність внутрішніх та зовнішніх загроз.

16. Серед зовнішніх загроз, що суттєвим чином впливають на фінансову безпеку суб'єкта підприємницької діяльності відзначають...

- а) рівень інфляції;
- б) рівень ризику;
- в) рівень платоспроможності;
- г) фактор часу.

17. Індикаторний підхід:

- а) передбачає визначення рівня економічної безпеки за допомогою оцінювання ефективності використання ресурсів;
- б) полягає у встановленні рівня економічної безпеки в результаті порівняння фактичних показників діяльності з індикаторами, що виступають пороговими значеннями цих показників і відповідають певному рівню безпеки;
- в) базується на інтегруванні показників, які визначають рівень економічної безпеки;
- г) жодна.

18. Ресурсно-функціональний підхід...

- а) полягає у встановленні рівня економічної безпеки в результаті порівняння фактичних показників діяльності з індикаторами, що виступають пороговими значеннями цих показників і відповідають певному рівню безпеки;
- б) передбачає визначення рівня економічної безпеки за допомогою оцінювання ефективності використання ресурсів;
- в) базується на інтегруванні показників, що визначають рівень економічної безпеки;
- г) жодна.

19. Сутність підходу на основі теорії економічних ризиків...

- а) базується на інтегруванні показників, що визначають рівень економічної безпеки;
- б) передбачає визначення рівня економічної безпеки за допомогою

оцінювання ефективності використання ресурсів;

в) полягає у встановленні рівня економічної безпеки в результаті порівняння фактичних показників діяльності з індикаторами, що виступають пороговими значеннями цих показників і відповідають певному рівню безпеки;

г) полягає у визначенні різних загроз та розраховується збиток, що порівнюється з величиною прибутку, доходу та майна.

20. Індикаторами називають...

а) певні нормативні показники, за якими оцінюють фінансовий стан об'єкта з погляду забезпечення його сталого розвитку;

б) інтервал величин, у межах яких створюються найсприятливіші умови для функціонування фінансів об'єкта;

в) реальні статистичні показники фінансового розвитку об'єкта, що найповніше характеризують явища і тенденції у фінансовій сфері;

г) ознаку, правило прийняття рішення за результатами оцінки якої-небудь ознаки на відповідність висунутим вимогам.

21. Порогові значення індикаторів фінансово-економічної безпеки мають:

а) три рівні;

б) чотири рівні;

в) шість рівнів;

г) сім рівнів.

22. Основне призначення SWOT-аналізу полягає:

а) у виявленні й оцінці впливу факторів макросередовища на результати поточної й майбутньої діяльності підприємства;

б) у створенні технологій розробки сценаріїв, що забезпечують більш високу ймовірність вироблення ефективного рішення в тих ситуаціях, коли це можливо, і більш високу ймовірність відомості очікуваних втрат до мінімуму в тих ситуаціях, коли втрати неминучі;

в) у аналізі сильних, нейтральних та слабких сторін підприємництва;

г) у якісному оцінюванні впливу певної сукупності факторів на результативний показник.

23. Відповідно до принципу єдності окремі індикатори рівня безпеки:

а) необхідно сприймати як єдине ціле;

б) необхідно враховувати той факт, що суб'єкт підприємництва представляє собою економічну систему, отже, кожна з характеристик його діяльності є тим чи іншим чином поєднаною з іншими характеристиками;

в) визначає невикористання зовнішніх впливів для забезпечення протидії тощо;

г) визначає самостійність вибору суб'єктом господарювання міри та способу підтримання рівня безпеки.

24. Рівень безпеки за паспортом включає:

- а) три градації;
- б) шість градацій;
- в) чотири градації;
- г) дві градації.

25. Виклики – це:

а) вплив зовнішнього середовища, його суб'єкти чи внутрішні елементи системи, що може призвести до втрат;

б) сукупність обставин, необов'язково негативного впливу, на які необхідно відреагувати, при цьому їх ігнорування може спричинити позитивні та негативні наслідки для діяльності;

в) настання суб'єктивних чи об'єктивних подій у кожній зі сфер діяльності у зв'язку з актуалізацією загрози, що здатні призвести до позитивних чи негативних наслідків для нього і спричинити відхилення від запланованих параметрів;

г) форма прояву загрози, що призводить до реальних втрат.

26. Загрози – це:

а) сукупність обставин, необов'язково негативного впливу, на які необхідно відреагувати, при цьому їх ігнорування може спричинити позитивні та негативні наслідки для діяльності;

б) вплив зовнішнього середовища, його суб'єкти чи внутрішні елементи системи, що може призвести до втрат;

в) настання суб'єктивних чи об'єктивних подій у кожній зі сфер діяльності у зв'язку із актуалізацією загрози, що здатні призвести до позитивних чи негативних наслідків для нього і спричинити відхилення від запланованих параметрів;

г) форма прояву загрози, що призводить до реальних втрат.

27. Невизначеність класифікують за ... ознаками.

- а) шести;
- б) п'яти;
- в) трьома;
- г) двома.

28. За можливістю локалізації менеджментом наслідків загроз їх поділяють на:

- а) усувні та неусувні;
- б) зовнішні та внутрішні;
- в) керовані і некеровані;
- г) екзогенні та ендогенні.

29. Всі методи забезпечення інформаційної безпеки підприємництва можна об'єднати у ... групи.

- а) три;
- б) чотири;
- в) шість;
- г) сім.

30. Структурно фінансово-економічна безпека підприємництва включає в себе підсистеми:

- а) моніторингу, діагностики, контролю та оцінки;
- б) моніторингу, діагностики, оцінки;
- в) моніторингу, контролю та оцінки;
- г) діагностики (фундаментальна, комплексна, експрес), фінансових важелів і методів забезпечення безпеки; контролю та оцінки результатів.

31. Під організацією управління механізмом фінансово-економічної безпеки підприємництва слід розуміти:

а) формування його організаційної структури (визначення складу суб'єктів управління та їхніх взаємозв'язків) та розподіл завдань, повноважень, відповідальності між окремими ланками управління;

б) склад, взаємозв'язки та субпідрядність організаційних одиниць (підрозділів) апарату управління, що виконують різні функції управління фінансово-економічною безпекою;

в) взаємопов'язана сукупність внутрішніх функціональних служб та підрозділів підприємства, які здійснюють розробку, прийняття і реалізацію управлінських рішень, що забезпечують захист його фінансово-економічних інтересів;

г) характеристики ринку, на якому діє підприємницька структура (рівень та методи конкуренції, особливості попиту) та його ринкова позиція (частка ринку, рівень конкурентоспроможності).

32. Формами невизначеності є:

- а) інформаційна обмеженість та обмеженість знань;
- б) повна та часткова невизначеність;
- в) та, яку можна оцінити, та, яку оцінити неможливо;

г) жодна.

33. Кількісні фільтри передбачають ...

а) існування/відсутність фактів свідомої діяльності співробітників суб'єкта господарювання внаслідок недбалого виконання своїх обов'язків;

б) необхідність прогнозування/планування наслідків управлінських дій та їх порівняння із бажаними/критичними параметрами діяльності чи фінансового стану суб'єкта підприємництва;

в) неоднозначність правової сфери для суб'єкта господарювання, через що управлінські дії можуть мати непередбачувані наслідки;

г) виникнення умов, за яких кожен з інших фільтрів може бути порушений у будь-який момент часу.

34. Класифікація поглинань і захоплень включає таку кількість:

а) чотири;

б) три;

в) шість;

г) два.

35. Чорні захоплення ...

а) в процесі яких використовуються за формою законні методи і технології, але такі, що викликають протиріччя щодо духу та змісту закону;

б) в процесі яких використовуються лише законні методи і технології;

в) комбінація 1 та 2 відповідей;

г) в процесі яких використовуються методи, що суперечать чинному законодавству та порушують кримінальний кодекс.

36. Способи здійснення рейдерських операцій за двома основними формами:

а) керовані та некеровані;

б) державні та недержавні;

в) законні і незаконні;

г) внутрішні та зовнішні.

37. Структуризація бізнесу ...

а) внесення в статутні документи підприємства та трудові контракти таких пунктів, що значно ускладняють життя новим власникам;

б) спосіб захисту, що дозволяє в дуже стислі терміни довести підприємство до стану банкрутства та заблокувати рух активів й акцій підприємства, але при цьому залишиться можливість через підконтрольні структури викупити його активи;

в) комплексна процедура, що дозволяє створити таку систему

володіння та управління найпривабливішими активами, що зроблять їх недоступними для третіх осіб;

г) жодна.

38. Форми сертифікації:

а) обов'язкову та добровільну;

б) відомча та позавідомча;

в) внутрішня та зовнішня;

г) жодна.

39. Промислове шпигунство щодо бізнесу:

а) протистояння, захисту від різного роду економічних злочинів;

б) концентрація акціонерного капіталу або викупування часток в учасників, які не приймають участі в діяльності підприємницької структури, а також постійний моніторинг змін у складі акціонерів;

в) структуризація власності з використанням дочірніх структур;

г) різновид економічного шпигунства, якому властиве звуження масштабів завдань з одержання інформації, що цікавить, від державного – до масштабу однієї або декількох фірм-конкурентів.

40. Предметом економічної безпеки не є:

а) моніторинг небезпеки;

б) ідентифікація небезпеки;

в) визначення небезпеки та її джерел;

г) здійснення захисту.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ТА МЕТОДИ ЇХ ВИМІРЮВАННЯ»

1. Економічний ризик – це:

- а) суб'єктивно-об'єктивна категорія, пов'язана з подоланням всіх видів невизначеностей і конфліктності;
- б) ступінь досягнення сподіваного результату або невдачі;
- в) ступінь відхилення досягнення сподіваного результату або невдачі;
- г) суб'єктивно-об'єктивна категорія, пов'язана з подоланням невизначеності і конфліктності і відображає ступінь досягнення сподіваного результату або невдачі та відхилення від цих цілей.

2. Система функціонує з ризиком, якщо виконуються такі умови:

- а) система прагне деякої цілі, обирає шлях досягнення мети, вибір проводиться в умовах невизначеності;
- б) система прагне деякої цілі, обирає шлях досягнення мети, вибір проводиться в умовах невизначеності і особа, що приймає рішення зацікавлена в кінцевих результатах;
- в) система обирає шлях досягнення мети і вибір проводиться в умовах невизначеності;
- г) система прагне деякої цілі і вибір проводиться в умовах невизначеності.

3. Статична невизначеність визначається:

- а) як об'єктивна ймовірність настання події, якщо ця подія спостерігається достатню кількість разів за допомогою статистичних даних, імітації або моделювання експерименту;
- б) як суб'єктивна ймовірність, тобто як ступінь впевненості, що ця подія відбудеться коли подія повторюється нечасто або зовсім не спостерігалась;
- в) як об'єктивна ймовірність настання події, якщо ця подія спостерігається достатню кількість разів за допомогою моделювання експерименту;
- г) як суб'єктивна ймовірність, що визначається як частота, коли подія повторюється нечасто або зовсім не спостерігалась.

4. Нестатична невизначеність визначається:

- а) як об'єктивна ймовірність настання події, якщо ця подія спостерігається достатню кількість разів за допомогою статистичних даних, імітації або моделювання експерименту;

б) як суб'єктивна ймовірність, тобто як ступінь впевненості, що ця подія відбудеться, коли подія повторюється нечасто або зовсім не спостерігалась;

в) як об'єктивна ймовірність настання події, якщо ця подія спостерігається достатню кількість разів за допомогою моделювання експерименту;

г) як суб'єктивна ймовірність, що визначається, як частота, коли подія повторюється нечасто або зовсім не спостерігалась.

5. Джерело ризику – це:

а) економічна система, ефективність та умови функціонування якої точно невідомі;

б) особа, яка зацікавлена в результатах керування економічною системою і має компетенцію приймати рішення щодо ризику;

в) фактори, явища і процеси, що спричиняють невизначеність результатів та їх конфліктність;

г) певний ступінь градації невизначеності знаходження середовища в одному із станів заданої множини, якою володіє керівник в момент прийняття рішення.

6. Інформаційна ситуація – це:

а) економічна система, ефективність та умови функціонування якої точно невідомі;

б) особа, яка зацікавлена в результатах керування економічною системою та має компетенцію приймати рішення щодо ризику;

в) фактори, явища та процеси, що спричиняють невизначеність результатів та їх конфліктність;

г) певний ступінь градації невизначеності знаходження середовища в одному зі станів заданої множини, що володіє суб'єкт управління в момент прийняття рішення.

7. Об'єкт ризику – це:

а) економічна система, ефективність та умови функціонування якої точно невідомі;

б) особа, яка зацікавлена в результатах керування економічною системою

і має компетенцію приймати рішення щодо ризику;

в) фактори, явища і процеси, які спричиняють невизначеність результатів та їх конфліктність;

г) певний ступінь градації невизначеності знаходження середовища в одному із станів заданої множини, якою володіє керівник в момент прийняття рішення.

8. Суб'єкт ризику – це:

- а) економічна система, ефективність та умови функціонування якої точно невідомі;
- б) особа, яка зацікавлена в результатах керування економічною системою і має компетенцію приймати рішення щодо ризику;
- в) фактори, явища та процеси, що спричиняють невизначеність результатів та їх конфліктність;
- г) певний ступінь градації невизначеності знаходження середовища в одному із станів заданої множини, якою володіє керівник в момент прийняття рішення.

9. Системний аналіз ризику складається з таких компонентів:

- а) визначення та оцінка ризику;
- б) визначення та управління ризиком;
- в) визначення, оцінка та управління ризиком;
- г) визначення та аналіз факторів, що спричиняють ризик і їх кількісна оцінка.

10. До внутрішніх факторів, що спричиняють ризик відносяться:

- а) невизначеність на всіх стадіях виробничого процесу;
- б) інфляція;
- в) політична ситуація в країні;
- г) стан галузі.

11. До зовнішніх факторів, що спричиняють ризик відносяться:

- а) невизначеність на всіх стадіях виробничого процесу;
- б) організація праці на підприємстві;
- в) інфляція, політична ситуація в країні, стан галузі тощо;
- г) умови постачання сировини і матеріалів і оплати праці.

12. Кількісний аналіз ризику – це:

- а) визначення внутрішніх і зовнішніх факторів ризику, області ризику, ідентифікація усіх можливих ризиків;
- б) числове визначення ступеня окремих ризиків і ризику даного виду діяльності взагалі;
- в) визначення внутрішніх і зовнішніх факторів ризику, області ризику, ідентифікація усіх можливих ризиків;
- г) числове визначення ступеня окремих ризиків і ризику даного виду діяльності взагалі.

13. Якісний аналіз ризику – це:

- а) визначення внутрішніх і зовнішніх факторів ризику, області ризику, ідентифікація всіх можливих ризиків;
- б) числове визначення ступеня окремих ризиків і ризику даного виду

діяльності взагалі;

в) визначення внутрішніх і зовнішніх факторів ризику, області ризику, ідентифікація усіх можливих ризиків;

г) числове визначення ступеня окремих ризиків і ризику даного виду діяльності взагалі.

14. Зона, в межах якої даний вид підприємницької діяльності зберігає свою економічну доцільність, тобто випадкові збитки менше сподіваного прибутку та підприємцю загрожує тільки недоотримання прибутку, називається:

- а) зона критичного ризику;
- б) зона катастрофічного ризику;
- в) зона допустимого ризику;
- г) зона звичайного ризику.

15. Зона, що характеризується небезпечністю випадкових збитків, величина яких перевищує величину сподіваних прибутків до розмірів величини сподіваної виручки і підприємець не тільки не отримує доход, але і несе збитки в сумі всіх витрат, називається:

- а) зона критичного ризику;
- б) зона катастрофічного ризику;
- в) зона допустимого ризику;
- г) зона звичайного ризику.

16. Зона випадкових збитків, що можуть досягнути величини всієї вартості майна підприємця, що призводить до банкрутства і закриття підприємства, називається:

- а) зона критичного ризику;
- б) зона катастрофічного ризику;
- в) зона допустимого ризику;
- г) зона звичайного ризику.

17. За критерієм витрат часу на реалізацію об'єктів інвестування, вони вважаються терміново ліквідними з незначним ризиком, якщо термін перетворення їх в кошти складає:

- а) до семи діб;
- б) до десяти діб;
- в) до чотирнадцяти діб;
- г) до трьох діб.

18. За критерієм витрат часу на реалізацію об'єктів інвестування вони вважаються високоліквідними з низьким ризиком, якщо термін перетворення їх в кошти складає:

- а) від семи до двадцяти діб;

- б) від восьми до тридцяти діб;
- в) від одного до трьох місяців;
- г) від десяти до двадцяти діб.

19. За критерієм витрат часу на реалізацію об'єктів інвестування, вони вважаються середньо ліквідними з середнім ризиком, якщо термін перетворення їх в кошти складає:

- а) від одного до двох місяців;
- б) від одного до шести місяців;
- в) від одного до трьох місяців;
- г) більше трьох місяців.

20. За критерієм витрат часу на реалізацію об'єктів інвестування вони вважаються низьколіквідними з високим ризиком, якщо термін перетворення їх в кошти складає:

- а) більше двох років;
- б) більше року;
- в) більше шести місяців;
- г) більше трьох місяців.

21. Ступінь ліквідності активів за рівнем фінансових збитків визначають, як:

- а) відсоток суми збитків в загальному обсязі інвестицій, що плануються до реалізації;
- б) відношення активів, що швидко і важко реалізуються;
- в) відсоток терміноволіквідних інвестицій в їх загальному обсязі;
- г) відсоток терміново- і високоліквідних активів в загальному обсязі активів, що плануються до реалізації.

22. Коефіцієнт ліквідності активів визначають, як:

- а) відсоток суми збитків в загальному обсязі інвестицій, що плануються до реалізації;
- б) відношення суми терміново та високоліквідних активів до суми середньо і низьколіквідних активів;
- в) відсоток терміново ліквідних інвестицій в їх загальному обсязі;
- г) відношення терміново ліквідних до низько ліквідних активів.

23. Ступінь ліквідності активів за рівнем фінансових збитків вважається низькою, якщо вона:

- а) до п'яти відсотків;
- б) до десяти відсотків;
- в) до трьох відсотків;

г) до семи відсотків.

24. Ступінь ліквідності активів за рівнем фінансових збитків вважається середньою, якщо вона:

- а) від дев'яти до п'ятнадцяти відсотків;
- б) від шести до десяти відсотків;
- в) від трьох до дванадцяти відсотків;
- г) від семи до десяти відсотків.

25. Ступінь ліквідності активів за рівнем фінансових збитків вважається високою, якщо вона:

- а) від десяти до п'ятнадцяти відсотків;
- б) від одинадцяти до двадцяти відсотків;
- в) від десяти до двадцяти відсотків;
- г) від п'яти до десяти відсотків.

26. Ступінь ліквідності активів за рівнем фінансових збитків вважається дуже високою, якщо вона:

- а) більше п'ятнадцяти відсотків;
- б) більше двадцяти відсотків;
- в) більше тридцяти відсотків;
- г) більше п'ятидесяти відсотків.

27. При визначенні ризику ліквідності використовують такі дві моделі:

- а) час перетворення активів в кошти та сума збитків внаслідок цього перетворення;
- б) час перетворення активів в кошти та чиста приведена вартість цих активів;
- в) час перетворення активів в кошти та коефіцієнт ліквідності кожного активу;
- г) сума збитків внаслідок перетворення активів в кошти та чиста приведена вартість цих активів.

28. Поняття «корисність» – це:

- а) ефективність споживання товарів, послуг або подій;
- б) кількість споживання товарів, послуг або подій;
- в) ступінь задоволення від споживання товарів, послуг або подій;
- г) порівняння між собою товарів, послуг або подій.

29. Визначення «лотерея» – це:

- а) ситуація, в якій визначається ймовірність $0 < p < 1$, з якою особа може отримати виграш;

б) ситуація, в якій особа може отримати найменш пріоритетне значення показника з імовірністю p , або найбільш пріоритетне значення – з імовірністю $(1-p)$;

в) ситуація, в якій особа отримує додаткове задоволення від споживання додаткової кількості продукту, послуг або подій;

г) порівняння між собою товарів, послуг або подій.

30. Сподівана корисність – це:

а) математичне сподівання корисності результатів;

б) математичне сподівання виграшів лотерей;

в) відношення математичного сподівання виграшів до математичного сподівання корисності результатів;

г) виграші до математичного сподівання.

31. Безризиковий еквівалент ігрової лотереї – це:

а) математичне сподівання корисності результатів;

б) гарантована сума x , отримання якої еквівалентно участі у лотереї;

в) корисність математичного сподівання виграшів;

г) гарантовано сподіваний виграш лотереї.

32. Керівну особу, яка приймає рішення називають несхильною до ризику:

а) для неї найбільш пріоритетним є можливість отримати гарантовано сподіваний виграш лотереї ніж приймати в ній участь;

б) для неї найбільш пріоритетним є можливість взяти участь у лотереї ніж отримати гарантовано сподіваний виграш цієї лотереї;

в) для неї найбільш пріоритетним є можливість приймати в ній участь;

г) для неї найбільш пріоритетним є сподіваний виграш цієї лотереї.

33. Умова несхильності до ризику така, що:

а) корисність сподіваного доходу більше сподіваної корисності;

б) сподівана корисність більше корисності сподіваного доходу;

в) корисність сподіваного доходу;

г) пріоритетним є можливість взяти участь у лотереї.

34. Умова схильності до ризику така, що:

а) корисність сподіваного доходу більше сподіваної корисності;

б) сподівана корисність більше корисності сподіваного доходу;

в) корисність сподіваного доходу дорівнює сподіваній корисності;

г) пріоритетним є можливість взяти участь у лотереї.

35. Умова байдужості до ризику така, що:

а) корисність сподіваного доходу більше сподіваної корисності;

б) сподівана корисність більше корисності сподіваного доходу;

- в) корисність сподіваного доходу дорівнює сподіваній корисності;
- г) корисність сподіваного доходу дорівнює сподіваній корисності.

36. Премія за ризик в теорії корисності – це:

- а) сума в одиницях виміру показника x , яку потрібно запропонувати суб'єкту, що неохочий до ризику, щоб він відмовився від участі в лотереї;
- б) сума в одиницях виміру показника x , якою суб'єкт згоден поступитися із середнього виграшу щоб уникнути ризику, що пов'язаний із лотереєю і отримувати гарантований дохід без ризику;
- в) сума в одиницях виміру показника x , що сподівається отримати суб'єкт, схильний до ризику, при участі в лотереї.
- г) сума, що сподівається отримати суб'єкт, схильний до ризику.

37. Функція корисності особи, яка схильна до ризику:

- а) опукла донизу;
- б) опукла догори;
- в) функція прямої;
- г) функція некорисності.

38. Функція корисності особи, яка неохоча до ризику:

- а) опукла донизу;
- б) опукла догори;
- в) функція прямої;
- г) функція некорисності.

39. Криві байдужості в теорії корисності – це:

- а) комбінація сподіваних доходностей і відповідних їм ризиків, що мають однакову корисність для суб'єкта;
- б) комбінація сподіваних доходностей і відповідних їм ризиків, що мають різну корисність для суб'єкта;
- в) функція некорисності;
- г) комбінація сподіваних доходностей і відповідних їм ризиків для різних суб'єктів.

40. Власний ризик – це:

- а) це ризик проекту, якщо в портфелі фірми знаходиться тільки цей один проект, а в портфелі акціонера тільки акції даної фірми;
- б) це ризик, який додає даний проект до ризику портфеля проектів фірми загалом, при цьому не враховується ефект диверсифікації портфеля акціонера;
- в) функція некорисності;
- г) це ризик оцінений з позиції інвестора, який має портфель акцій різних фірм, він не залежить від інвестора так як обумовлений ризиком ринку взагалі і залежить від коливань доходностей всіх активів, що існують на ринку.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»

1. Управлінське рішення – це:

- а) вибір однієї з можливих альтернатив, тобто це модель, в якій з певного числа варіантів вибирається кращий;
- б) інструмент пізнання внутрішніх закономірностей, властивим явищам та процесам;
- в) це той пункт, у якому вибір робиться між альтернативами і конкуруючими можливостями;
- г) процес, завдяки якому обирається лінія поведінки як вирішення певної виробничої проблеми.

2. За прийняте рішення несе відповідальність:

- а) керівник вищої ланки управління;
- б) керівник, який прийняв рішення;
- в) ніхто не несе відповідальність;
- г) відповідальність несуть усі працівники організації.

3. За масштабами об'єкта рішення поділяють на:

- а) індивідуальні, колективні, колегіальні;
- б) глобальні та локальні;
- в) стратегічні та тактичні;
- г) традиційні та новаторські.

4. За характером мети рішення поділяють на:

- а) індивідуальні, колективні, колегіальні;
- б) глобальні та локальні;
- в) стратегічні та тактичні;
- г) традиційні та новаторські.

5. Основна мета управлінського рішення – це:

- а) діяльність людини з виконання основної функції керівника в процесі управління;
- б) забезпечити координуючий (регулюючий) вплив на систему управління;
- в) організація діяльності працівників;
- г) контроль за виконанням рішення.

6. Суть розробки управлінського рішення – це:

- а) діяльність людини з виконання основної функції керівника в процесі управління;
- б) забезпечити координуючий (регулюючий) вплив на систему управління;
- в) організація діяльності працівників;
- г) контроль за виконанням рішення.

7. Вміння передбачити найбільш віддалені причинно-наслідкові зв'язки – це:

- а) глибина мислення;
- б) своєчасність мислення;
- в) гнучкість мислення;
- г) швидкість мислення.

8. Характеризується швидкістю, оперативністю та індивідуалізмом під час розробки управлінського рішення. Рішення часом мають спонтанний характер, характеризуються високим рівнем ризику, рішучістю та безкомпромісністю – це тип керівника:

- а) меланхолічний;
- б) флегматичний;
- в) сангвінічний;
- г) холеричний.

9. Характеризується бажанням отримати великий (надлишок, обсяг інформації та думок щодо проблеми. Рішення характеризуються високим рівнем безпеки й обдуманості – це тип керівника:

- а) меланхолічний;
- б) флегматичний;
- в) сангвінічний;
- г) холеричний.

10. Найефективнішим щодо обсягів і якості робіт є:

- а) авторитарний стиль керівництва;
- б) демократичний стиль керівництва;
- в) ліберальний стиль керівництва;
- г) змішаний стиль керівництва.

11. Розробка можливих варіантів рішення починається:

- а) при уточненні формулювання задачі, а також при виборі критерію оцінки ефективності;
- б) при уточненні формулювання задачі;
- в) при виборі критерію оцінки ефективності;
- г) після складання математичних моделей.

12. Визначив поняття стратегії як комбінації п'яти «П»: план дій, прикриття, порядок дій, позиція, перспектива:

- а) Г. Міцберг;
- б) Д. Мак-Консі;
- в) І. Ансофф;
- г) М. Портер.

13. Вертикальна регресивна інтеграція – це:

- а) стратегія інтегрованого зростання;
- б) стратегія диверсифікації;
- в) стратегія скорочення;
- г) корпоративна стратегія.

14. Стратегія «збір урожаю» – це:

- а) стратегія скорочення;
- б) стратегія зростання;
- в) стратегія диверсифікації;
- г) корпоративна стратегія.

15. Модель п'яти конкурентних сил запропонував:

- а) М. Портер;
- б) І. Ансофф;
- в) А. Чандлер;
- г) Б. Карлоф.

16. Принцип, який має за мету координацію діяльності та посилення централізації з дотриманням підлеглості в розробці рішень по виконавцях – це:

- а) принцип застосування формальних правил і процедур;
- б) принцип ієрархії;
- в) принцип розробки планів;
- г) принцип створення матричних структур.

17. Принцип, що передбачає створення на підприємстві спеціальних інструкцій (нормативів) по виконанню певних дій – це:

- а) принцип застосування формальних правил; процедур;
- б) принцип ієрархії;
- в) принцип розробки планів;
- г) принцип створення матричних структур.

18. Принцип, який використовується при розробці рішень без підключення вищого керівництва, що скорочує терміни розробки, підвищує відповідальність і мотивацію виконавців – це:

- а) принцип застосування формальних правил і процедур;
- б) принцип ієрархії;
- в) принцип розробки планів;
- г) принцип використання прямих горизонтальних зв'язків.

19. Викрик: «Еврика», – «Я знайшов» приписаний:

- а) Аристотелю;
- б) Архімеду;
- в) Демокриту;
- г) Платону.

20. Спосіб роботи групи, орієнтований на пошук рішення проблемної ситуації, головна мета якої – генерування якомога більшої кількості ідей – це:

- а) метод морфологічного аналізу;
- б) метод мозкової атаки;
- в) метод Дельфі;
- г) метод Дельбека.

21. Виділення найважливіших параметрів об'єкта та подальшому вивченні всіх можливих співвідношень між ними – це:

- а) метод морфологічного аналізу;
- б) метод «прямої мозкової атаки»;
- в) метод «зворотної мозкової атаки»;
- г) метод ключових питань.

22. Метод, що передбачає не генерацію ідей, а критику існуючих – це:

- а) метод «635»;
- б) метод «ключових питань»;
- в) метод морфологічного аналізу;
- г) метод «зворотної мозкової атаки».

23. Методи, що базуються на принципах, що визначають стратегію та тактику управління в слабо визначених чи невизначених проблемах – це:

- а) евристичні методи;
- б) метод мозкової атаки;
- в) метод морфологічного аналізу;
- г) усі відповіді правильні.

24. Який період називають офіційним початком становлення та розвитку експертних оцінок?

- а) 50-60-ті роки ХХ ст.;
- б) кінець ХІХ ст.;
- в) 90-ті роки ХХ ст.;
- г) початок ХХ ст.

25. Системний аналіз виник:

- а) на початку ХХ ст.;
- б) 60-ті рр. ХХ ст.;
- в) на кінці ХХ ст.;
- г) на кінці ХІХ ст.

26. До математичних методів не відносять:

- а) статистичні методи;
- б) дослідження операцій;
- в) класичні методи математичного аналізу;
- г) метод ланцюгових підстановок.

27. На скільки груп поділяються задачі за принципом Ейзенхауера?

- а) 4;
- б) 3;
- в) 2;
- г) 5.

28. Метод, що передбачає створення багатомірної таблиці, що дозволяє оцінити можливі комбінації рішення задачі – це:

- а) метод ABC-аналізу;
- б) метод блок-схем;
- в) метод порівняння;
- г) метод морфологічного аналізу.

29. За допомогою SWOT-аналізу оцінюють:

- а) кадровий склад підприємства;
- б) поточний стан фірми;
- в) зовнішньоекономічну діяльність фірми;
- г) доходи населення.

30. Метод блок-схем передбачає:

- а) поділ задач за важливістю;
- б) групування окремих проблем, розподіляючи їх за складністю;
- в) схематичне відображення альтернатив;
- г) визначення коефіцієнта значущості.

31. При прийнятті рішень, де існує 100 % ймовірність появи наслідків прийнятих рішень, це рішення в умовах:

- а) визначеності;
- б) невизначеності;
- в) ризику;
- г) усі відповіді правильні.

32. Можлива небезпека, дія наугад, що вимагає з однієї сторони надії на щасливе завершення, а з іншої – врахування матеріального обґрунтування ступеня ризику – це:

- а) невизначеність;
- б) ризик;
- в) визначеність;
- г) відповідь – неправильні кроки.

33. Для зменшення ризику на практиці найчастіше використовуються всі види:

- а) страхування;
- б) використання;
- в) споживання;
- г) застереження.

34. Найбільш схильні до ризику:

- а) молоді підприємці;
- б) підприємці з досвідом;
- в) жінки;
- г) усі відповіді правильні.

35. Інтуїція в менеджменті означає:

- а) спосіб вибору рішень з аргументованим доведенням;
- б) спосіб вибору рішень без аргументованого доведення;
- в) спосіб вибору рішень на основі попереднього досвіду;
- г) немає правильних відповідей.

36. За етапами здійснення виробничо-господарської діяльності видами контролю не є:

- а) попередній;
- б) поточний;
- в) завершальний;
- г) вибірковий.

37. Діяльність суб'єктів контролю спрямована на виконання прийнятих рішень шляхом реалізації визначених задач, принципів, методів – це:

- а) процес контролю;
- б) ціль контролю;
- в) зміст контролю;
- г) методи контролю.

38. За рівнем охоплення підконтрольних об'єктів, контроль поділяють на:

- а) разовий;
- б) попередній;
- в) децентралізований;
- г) поточний.

39. За змістом контроль поділяють на:

- а) фінансовий;
- б) завершальний;
- в) суцільний;
- г) вибірковий.

40. Способи та прийоми здійснення перевірки відповідності підконтрольних об'єктів заданими параметрами – це:

- а) процес контролю;
- б) ціль контролю;
- в) зміст контролю;
- г) методи контролю.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. В операційному менеджменті операційний процес слугує:

- а) об'єктом управління;
- б) інструментом управління;
- в) функціональним полем;
- г) суб'єктом управління.

2. За якими напрямками спеціалізації відбувається формування операційного процесу у просторі?

- а) виробничим та товарним;
- б) високим і низьким;
- в) технологічним та предметним;
- г) цеховим і дільничним.

3. До «входів» операційної системи торговельного підприємства не відносяться:

- а) товари, що надходять від виробників, торгових посередників;
- б) трудові ресурси, задіяні у здійсненні операцій;
- в) торгові послуги по комплектуванню новорічних подарункових наборів;
- г) інформаційні потоки щодо чинників зовнішнього середовища.

4. Що є метою проєктування операційної системи?

- а) задоволення попиту споживачів у товарах (послугах);
- б) забезпечення достатньої ефективності кінцевих результатів діяльності організації;
- в) задоволення попиту споживачів у товарах (послугах) в поєднанні із забезпеченням достатньої ефективності кінцевих результатів діяльності організації;
- г) створення операційної системи з вираженою компетентністю.

5. Сутність процесу проєктування операційної системи полягає в тому, що:

- а) операційна система проєктується з глибиною її розчленування до рівня операцій та організації останніх із врахуванням положень соціотехнічного підходу;
- б) операційна система проєктується з глибиною її розчленування до рівня процесів з відповідним розподілом функцій людини й машин;
- в) проєктування операційної системи відбувається на рівні процесів з урахуванням положень соціотехнічного підходу;
- г) проєктування операційної системи відбувається на основі системного та процесного підходів.

6. Що відображає перелік: виробнича потужність, економічна ефективність, гнучкість, надійність, стандартизація, безпечність та промислова санітарія і гігієна?

- а) критерії проектування процесу виробництва;
- б) критерії проектування виробів;
- в) сфери прийняття рішень при виборі процесу виробництва;
- г) алгоритм проектування виробів.

7. Що дозволяє підвищити продуктивність процесу проектування операційної системи та надає можливість маніпулювати проектом?

- а) реалізація функції розгортання якості;
- б) система автоматизованого проектування;
- в) врахування конкурентних позицій підприємства;
- г) врахування стадії життєвого циклу виробу (послуги).

8. До якої сфери людської діяльності має відношення характеристика: «Місце розташування підприємств в основному визначається місцеположенням вхідних матеріалів, а не споживачів»?

- а) до сфери послуг;
- б) це основоположний принцип будь-якої сфери людської діяльності;
- в) до сфери товарного обігу;
- г) до виробничої сфери.

9. До якої сфери людської діяльності має відношення наступне положення: «Великі підприємства в даній сфері не типові»?

- а) до сфери послуг;
- б) це характеристика будь-якої сфери людської діяльності;
- в) до виробничої сфери;
- г) до галузей добувної промисловості.

10. Яка з відповідей має відношення до «виходів» операційної системи?

- а) проміжні продукти функціонування операційної системи, що споживаються всередині системи;
- б) зв'язки системи з чинниками, що не входять до її складу та спрямовані у неї ззовні;
- в) продукти роботи операційної системи, що споживаються зовні системи;
- г) відходи операційної системи, що потребують миттєвої утилізації.

11. Який аргумент підтверджує доцільність автоматизації операційних систем у невиробничій сфері?

- а) пропонується обмежене число варіантів вибору;

- б) більш широка доступність послуги;
- в) споживач вважає особистий контакт з продавцем необов'язковим елементом обслуговування;
- г) монотонна робота виробництва впродовж тривалого часу.

12. Якому типу операційної системи відповідає наступна характеристика: «Виготовлення великої номенклатури виробів (послуг) різного призначення»?

- а) серійному;
- б) масовому виробництву;
- в) одиничному;
- г) системі з безперервним процесом.

13. «Повторення випуску виробів (послуг) упродовж деякого проміжку часу, що робить економічно доцільним розробку технологічних процесів». Йдеться про:

- а) одиничну ОС;
- б) серійну ОС;
- в) ОС масового виробництва;
- г) ОС з безперервним процесом.

14. Якому типу операційної системи відповідає така характеристика: «Виготовлення однотипної продукції (послуг) обмеженої номенклатури у великих обсягах упродовж тривалого періоду часу»?

- а) серійному;
- б) системі з безперервним процесом;
- в) масовому виробництву;
- г) одиничному.

15. Який вид операційної системи передбачає зорієнтованість роботи ділянок на потреби у ресурсах на наступній стадії обробки?

- а) що виштовхує;
- б) що витягує;
- в) система з безперервним процесом;
- г) одинична.

16. Який тип операційного процесу відображають приклади роботи будівельних підрядчиків та функціонування науково-дослідних інститутів?

- а) серійний;
- б) безперервного процесу;

- в) масового виробництва;
- г) одиничний.

17. Які види операцій розрізняють за ознакою рівня механізації?

- а) ручні, механізовані та автоматизовані;
- б) автоматизовані та неавтоматизовані;
- в) немеханізовані, слабо механізовані та високомеханізовані;
- г) ручні, механізовані, машинно-ручні та автоматизовані.

18. Що собою представляє оперативне управління в контексті операційного менеджменту?

- а) управління, спрямоване на операції задля стабілізації параметрів системи;
- б) управлінську діяльність, що передбачає вплив на хід операційного процесу в межах достатньо коротких відрізків часу з метою забезпечення стабільних параметрів функціонування операційної системи;
- в) управління в процесі створення товарів (послуг), починаючи із забезпечення організації ресурсами та впродовж їхньої трансформації у товари (послуги);
- г) процес вироблення та прийняття рішень, що дозволяють забезпечити ефективне функціонування та розвиток операційної системи в майбутньому.

19. У чому полягає зміст оперативного управління в розрізі операційного менеджменту?

- а) усунення негативних наслідків впливу дестабілізуючих чинників на діяльність організації;
- б) усунення негативних наслідків впливу чинників зовнішнього середовища на операційний процес;
- в) усунення негативних наслідків впливу дестабілізуючих чинників на операційний процес;
- г) усунення негативних наслідків впливу чинників внутрішнього середовища на операційний процес.

20. Який із принципів не полягає в основі функціонування системи управління матеріальними ресурсами?

- а) оперативність, інтенсифікація використання матеріальних ресурсів;
- б) саморегулювання, плюралізм думок;
- в) сприйнятливості до науково-технічного прогресу, комплексність, ресурсозбереження;
- г) ресурсозбереження та використання різних форм матеріально-технічного забезпечення.

21. Яку роль в операційному процесі відіграють запаси?

- а) збільшення величини запасів гарантує прискорення обіговості оборотних коштів;
- б) їх розмір слугує індикатором потужності ресурсного потенціалу організації;
- в) буфера між послідовними поставками матеріалів, сировини, товарів в умовах змінного попиту на результати операційної системи;
- г) буфера між послідовними поставками матеріалів, сировини, товарів, що дозволяє виключити необхідність безперервних поставок.

22. Яка система управління поставками визнана найефективнішою для предметів залежного попиту?

- а) планування матеріальних потреб виробництва (mtr);
- б) система «точно у термін»;
- в) система «КАНБАН»;
- г) витягаюча система.

23. Що не є перевагою системи MRP?

- а) скорочення часу простоїв обладнання;
- б) можливість вносити зміни до основного плану виробництва;
- в) поліпшення використання обладнання та людських ресурсів;
- г) синхронізація процесів надходження і споживання товарів.

24. Яка система диспетчеризації передбачає завезення ресурсів невеликими партіями на момент потреби у них?

- а) система з фіксованою кількістю запасів;
- б) система «точно у термін»;
- в) система з фіксованою періодичністю завезення;
- г) система, що виштовхує.

25. За яких умов найбільш прийнятною є система з фіксованою періодичністю замовлень?

- а) у разі високих витрат на завезення товарів;
- б) для запасів малоцінних товарів;
- в) в разі високих витрат за відсутності запасів;
- г) при відносно непередбаченому характері попиту на товари.

26. Яке поняття, що передбачає звуження масштабу робіт, з метою підвищення результативності праці, необхідно знати працівникові?

- а) хронометраж;
- б) кооперація праці;
- в) нормування праці;
- г) спеціалізація праці.

27. Що з переліченого не є перевагою застосування вузькоспеціалізованої праці?

- а) значні можливості для самореалізації працівника;
- б) підвищення продуктивності праці;
- в) праця не потребує значних розумових зусиль;
- г) високі витрати за відсутності запасів.

28. Зміст якого поняття відображає наступна дефініція: «Визначення нормативного часу на основі послідовних спостережень за діяльністю одного працівника впродовж кількох циклів»?

- а) нормування праці;
- б) хронометраж;
- в) вибіркові дослідження робочого процесу;
- г) спеціалізація праці.

29. Якому поняттю відповідає таке визначення: «Комплекс операцій, зорієнтований на певний кінцевий результат за умов обмеження часу та бюджету на його реалізацію»?

- а) операційний процес;
- б) операційна система;
- в) проєкт;
- г) операційний цикл.

30. За якого типу організаційної структури реалізацією проєктів займається невелика група фахівців?

- а) комбінованому;
- б) функціональному;
- в) матричному;
- г) відособленому.

31. Для якого типу організаційної структури характерне здійснення проєкту в існуючих підрозділах організації?

- а) комбінованого;
- б) функціонального;
- в) матричного;
- г) відособленого.

32. Для якого типу організаційної структури характерне поєднання ознак відособленої та функціональної структур?

- а) функціонального;
- б) комбінованого;
- в) відособленого;
- г) матричного.

33. Що з переліченого не стосується переваг відособленої організаційної структури при реалізації проєкту?

- а) члени групи звітують лише перед одним керівником;
- б) скорочується час на прийняття управлінського рішення;
- в) менеджер проєкту отримує всі повноваження, пов'язані з його реалізацією;
- г) члени проєктної групи можуть одночасно працювати у кількох проєктах.

34. Недоліком якого методу планування та координації великомасштабних проєктів є неадекватність відображення взаємозв'язків між роботами?

- а) структури поопераційного переліку робіт;
- б) СРМ (Critical path method — методу критичного шляху);
- в) PERT (Program evaluation and review technique – методу оцінки та розгляду програми);
- г) діаграма Г. Гантта.

35. Продуктивність підприємства – це:

- а) баланс між усіма чинниками виробництва (матеріальними, фінансовими, людськими, інформаційними тощо), що забезпечує найбільше виробництво при найменших витратах;
- б) баланс між усіма чинниками виробництва, що забезпечує зниження ціни на готову продукцію;
- в) баланс між усіма чинниками виробництва, що забезпечує підвищення кваліфікації робітників;
- г) баланс між усіма чинниками виробництва, який забезпечує збільшення обсягу продукції, що виробляється.

36. Цикл продуктивності – це:

- а) логічна послідовність дій, що забезпечує підприємству низькі ціни на сировину;
- б) логічна послідовність дій, що забезпечує підприємству можливість успіху через зростання продуктивності;
- в) логічна послідовність дій, що забезпечує впровадження нових технологій;
- г) логічна послідовність дій, що забезпечує підвищення якості сировини, матеріалів, комплектуючих деталей, засобів або просто комплектуючих.

37. Дієвість організаційної системи – це:

- а) ступінь досягнення системою поставлених перед нею цілей, ступінь завершення «потрібної» роботи;
- б) ступінь використання системою необхідних ресурсів;
- в) ступінь відповідності системи вимогам, сертифікатам та очікуванням;
- г) ступінь удосконалення організації праці та виробництва.

38. Регулювання продуктивності операційної системи не включає такий елемент:

- а) забезпечення основи для регулювання;
- б) розроблення стратегічних планів обґрунтування програми продуктивності;
- в) розроблення підходів вимірювання та оцінки продуктивності;
- г) сертифікація якості та очікування відгуків покупців.

39. За якої умови не відбувається підвищення продуктивності:

- а) обсяг продукції зростає, витрати зменшуються;
- б) обсяг продукції зростає, витрати теж зростають, але повільніше;
- в) обсяг продукції скорочується, витрати теж скорочуються, але повільніше;
- г) обсяг продукції скорочується, витрати теж скорочуються, але швидшими темпами.

40. Управління операційною системою за критерієм продуктивності – це:

- а) процес, що передбачає стратегічне, тактичне й оперативне планування, постійний контроль за реалізацією прийнятих оптимальних рішень відповідно до конкретної ситуації;
- б) процес, що передбачає систему вироблення та реалізації управлінських рішень відповідно до конкретної ситуації;
- в) процес, що передбачає систему вироблення та реалізації управлінських впливів;
- г) процес, що передбачає стратегічне планування та контроль операційної системи.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

1. Планування включає:

- а) сукупність систематизованих знань про закономірності формування й функціонування різних господарських систем;
- б) економічну науку та її фундаментальну частину – економічну теорію;
- в) безперервний процес передбачення змін зовнішнього середовища;
- г) взаємне пристосування системи і середовища.

2. Загальний зміст планування як процесу людської діяльності полягає в:

- а) закономірності формування й функціонування різних господарських систем;
- б) обґрунтуванні способів досягнення цілей;
- в) цілепокладанні, передбаченні змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі, відповідній організації досягнення результату;
- г) проектуванні бажаного стану середовища.

3. З точки зору системного підходу планування розглядається як:

- а) цілісна система, процес, що безперервно розвивається;
- б) взаємне пристосування;
- в) дискретна діяльність;
- г) обґрунтування способів досягнення цілей.

4. Об'єктом планування на підприємстві є:

- а) його ресурси та діяльність;
- б) його власність;
- в) ринкові відносини;
- г) ринкові основи.

5. Які фази процесу управління входять до планування:

- а) фази реалізації рішення та контролю за виконанням рішення;
- б) фази оцінювання альтернатив та прийняття рішення;
- в) фази постановки проблеми та пошуку альтернативних рішень;
- г) фази процесу, що безперервно розвивається.

6. Процес планування має:

- а) емпіричний характер;
- б) циклічний характер;
- в) динамічний характер;
- г) разовий характер.

7. Система планів – це:

- а) результат процесу планування на підприємстві;
- б) директивний документ вищого керівництва;
- в) результат науково-дослідної роботи планових структур;
- г) результат роботи виробничих структур.

8. Маркетингові дослідження – це:

а) аналіз інформації, що стосується поведінки споживачів, відносин, думок, мотивації тощо окремих особистостей і організацій у контексті їх економічної, суспільної, політичної і щоденної діяльності;

б) систематизований збір і об'єктивний запис, класифікація, аналіз та представлення даних, що належать до внутрішнього середовища організації;

в) систематизований збір і об'єктивний запис, класифікація, аналіз та представлення даних, що належать до поведінки споживачів, відносин, думок, мотивації тощо окремих особистостей і організацій у контексті їх економічної, суспільної, політичної і щоденної діяльності;

г) мотивація особистостей та організацій у контексті їх економічної, суспільної, політичної і щоденної діяльності.

9. План збуту продукції – це:

а) обсяг продукції і послуг, що визначається попитом у процесі дослідження ринку й буде реалізований у плановому році;

б) обсяг продукції і послуг, який визначається попитом у процесі дослідження ринку й був реалізований у минулому році;

в) обсяг продукції і послуг, який підприємство планує виготовити у плановому році;

г) класифікація, аналіз та представлення даних про збут.

10. Який показник не характеризує відносну ефективність збуту:

а) зростання вартості замовлень;

б) оборот у розрахунку на продавця;

в) маркетингові витрати у розрахунку на продавця;

г) обсяг продукції і послуг.

11. До якого з видів плану на підприємстві належать визначені орієнтири плану виробництва продукції на майбутнє?

а) стратегічний;

б) поточний;

в) зведений;

г) комплексний.

12. Виробнича програма – це:

- а) план підприємства, що обумовлює можливий обсяг продажу, співвідношення обсягів випуску старих і нових виробів, а також рівня цін, якості, конкурентоспроможності продукції;
- б) поточний план підприємства, що визначає необхідний обсяг виробництва, номенклатуру, асортимент продукції у плановому періоді;
- в) план, що обумовлює витрати на виробництво продукції у плановому періоді;
- г) визначення існуючих потреб покупців.

13. Основним завданням виробничої програми є:

- а) визначення існуючих потреб покупців та можливості зміни їх у майбутньому;
- б) максимальне задоволення потреб споживачів у високоякісній продукції при найкращому використанні ресурсів підприємства та отриманні максимального прибутку;
- в) пропозиція покупцям такої номенклатури товарів та послуг, яка б задовольняла їхні потреби, відповідала напрямкам діяльності підприємства та сприяла збільшенню його частки на ринку;
- г) відповідність напрямкам діяльності підприємства.

14. Виробнича потужність підприємства – це:

- а) максимально можливий випуск продукції при повному завантаженні обладнання з урахуванням застосування передової технології, організації виробництва і праці;
- б) максимально можливий випуск продукції за умови використання допоміжного обладнання;
- в) максимально можливий випуск продукції на «вузьких місцях»;
- г) пропозиція покупцям номенклатури товарів та послуг.

15. При розрахунку виробничої потужності підприємства враховується:

- а) все обладнання підприємства, включаючи допоміжне і обслуговуюче;
- б) обладнання підприємства основних цехів;
- в) обладнання підприємства, не включаючи обладнання, що знаходиться на стадії монтажу;
- г) застосування передової технології, організації виробництва та праці.

16. Оперативно-календарне планування – це:

- а) розподіл планового завдання між дільницями, доведення його завдань до кожної виробничої дільниці та робочого місця;
- б) поточна діяльність планово-виробничих служб підприємства

впродовж короткого періоду часу, пов'язана з розподілом робіт між структурними підрозділами, забезпеченням їх необхідними ресурсами, оперативним регулюванням виробничого процесу для реалізації поставлених завдань;

в) діяльність планово-виробничих служб підприємства, пов'язана зі згрупуванням робіт між структурними підрозділами, забезпеченням їх необхідними ресурсами, для реалізації поставлених завдань;

г) забезпечення необхідними ресурсами для реалізації поставлених завдань.

17. Метою оперативно-календарного планування є:

а) забезпечення злагодженої роботи всіх підрозділів підприємства, рівномірного виконання плану виробництва продукції у встановленому обсязі й номенклатурі з найкращим використанням виробничих ресурсів;

б) вивчення та оцінка роботи всіх підрозділів підприємства, а також виконання плану виробництва продукції;

в) оптимізація витрат для забезпечення раціонального використання ресурсів підприємства, необхідних величин прибутку та рентабельності;

г) оцінка роботи всіх підрозділів підприємства, а також оцінка виконання плану.

18. Оперативно-календарне планування забезпечує:

а) своєчасне та якісне виконання поточних завдань, передбачених річними планами діяльності підприємства;

б) аналіз фінансового стану підприємства;

в) планування обсягу витрат;

г) оцінку роботи всіх підрозділів підприємства, а також виконання плану.

19. Основним завданням плану матеріально-технічного забезпечення:

а) визначення оптимальної потреби підприємства у робочій силі;

б) визначення оптимальної потреби підприємства у фінансових ресурсах;

в) визначення оптимальної потреби підприємства у матеріальних ресурсах;

г) для здійснення виробничо-господарської і комерційної діяльності.

20. Персонал підприємства – це:

а) сукупність постійних працівників;

б) сукупність тимчасових працівників;

в) сукупність постійних і тимчасових працівників;

г) оцінка роботи працівників підрозділів підприємства, а також виконання плану.

21. Який із розділів не належить до кадрового планування:

- а) визначення потреби у робочій силі, джерел її залучення й підвищення кваліфікації, можливих втрат;
- б) прогнозування кар'єри та використання працівників, витрат, пов'язаних із цим;
- в) організація безпечних умов праці та побудова сприятливого морально-психологічного клімату;
- г) підвищення технологічного рівня.

22. Під абсолютною величиною витрат на виробництво продукції розуміють:

- а) її суму на плановий або звітний період;
- б) її суму на наступний квартал;
- в) її суму на півріччя;
- г) її суму на друге півріччя.

23. Показник відносного рівня витрат розраховується:

- а) діленням обсягу продукції на загальну суму витрат;
- б) діленням загальної суми витрат на обсяг продукції у вартісному вираженні;
- в) граничні витрати за період;
- г) множенням обсягу продукції на загальну суму витрат.

24. Витрати, абсолютна величина яких зростає із збільшенням обсягу випуску продукції і зменшується з його зниженням, – це витрати:

- а) прямі;
- б) непрямі;
- в) постійні;
- г) змінні.

25. Витрати періоду – це:

- а) витрати, що не входять до виробничої собівартості та розглядаються як витрати того періоду, в якому вони були здійснені;
- б) витрати, що не можуть бути віднесені безпосередньо до певного об'єкта витрат економічно можливим шляхом;
- в) здійснення перших витрат або отримання авансу (передоплати);
- г) це витрати, пов'язані з виконанням довгострокового договору (контракту), тобто контракту, який не планується завершити раніше, ніж через 9 місяців із моменту здійснення перших витрат або отримання авансу (передоплати).

26. Фінансове планування на підприємстві – це:

- а) процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді;
- б) важлива передумова успішного ведення господарської діяльності;
- в) формує імідж господарського суб'єкта, є його візитною карткою;
- г) розробка основних показників плану шляхом техніко-економічного обґрунтування, що базується на нормативних актах.

27. Фінансовий план є важливим засобом управління:

- а) господарською діяльністю підприємства;
- б) капіталом підприємства;
- в) соціальним розвитком підприємства;
- г) основними показниками плану.

28. Найважливішою проблемою у сфері фінансового планування є:

- а) забезпечення обґрунтованості розробки фінансового плану;
- б) погашення дебіторської заборгованості;
- в) основних показників плану;
- г) одержання прибутку.

29. Фінансовий план підприємства складається на:

- а) місяць;
- б) квартал;
- в) півріччя;
- г) рік.

30. Балансовий метод фінансового планування передбачає:

- а) використання даних економічного аналізу, екстраполяції, експертних оцінок;
- б) пов'язування потреби у капіталі з реально можливими джерелами його формування;
- в) використання науково обґрунтованих норм;
- г) одержання прибутку.

31. Фінансове планування вимагає глибокого розуміння:

- а) вихідних положень і правил формування прогнозів;
- б) змісту основних принципів;
- в) господарсько-фінансових процесів та фінансових відносин;
- г) науково обґрунтованих норм.

32. Фінансовий план – це:

- а) початкова частина бізнес-плану;
- б) заключна частина бізнес-плану;
- в) перспективна частина бізнес-плану;
- г) позитивна частина бізнес-плану.

33. Інноваційна діяльність – це:

а) комплекс дій, спрямованих на вкладення усіх видів майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання прибутку;

б) комплекс дій, спрямованих на втілення результатів наукових досліджень у нових продуктах, технологіях, устаткуванні, організаційних рішеннях;

в) комплекс дій, спрямованих на покращення умов праці на підприємстві та збільшення її продуктивності;

г) покращення умов праці на підприємстві та збільшення її продуктивності будь-яким способом.

34. Нетехнологічні інновації у контексті ОТР (організаційно-технічного розвитку):

а) пов'язані з методами виробництва;

б) стосуються організаційно-управлінських та фінансово-економічних аспектів діяльності підприємства;

в) беруться до уваги при неможливості використання технологічних інновацій;

г) вимагають покращення умов праці на підприємстві.

35. За цільовим призначенням виділяють такі види планів ОТР:

а) загальні та плани окремих підрозділів;

б) довгострокові, середньострокові і поточні (короткострокові);

в) стратегічні та оперативні;

г) план покращення умов праці.

36. За змістовним спрямуванням плани ОТР поділяють на:

а) тематичні плани (портфель проєктів), бізнес-плани (обґрунтування інновацій) та проєктні плани (реалізації проєктів);

б) маркетингові, виробничі, збутові тощо;

в) соціальні, економічні, техніко-технологічні тощо;

г) техніко-технологічні тощо.

37. Упровадження нових видів устаткування та оснащення розглядається у такому розділі плану ОТР:

- а) науково-дослідні та проєктно-конструкторські роботи;
- б) підвищення техніко-технологічного потенціалу;
- в) підвищення якості продукції, сервісного обслуговування клієнтів;
- г) маркетингові, виробничі, збутові завдання.

38. Бізнес-план – це:

а) план, що передбачає формування цілей та стратегій підприємства на довготривалу перспективу, швидку адаптацію його до умов зовнішнього середовища;

б) план, який визначає необхідний обсяг виробництва (обсяг товарообігу) продукції, її номенклатуру та асортимент у плановому періоді згідно з вимогами плану продажу;

в) план, що розробляється на певний термін для залучення необхідних коштів при створенні нового підприємства або підрозділу, започаткуванні та розвитку нового виду діяльності підприємства, впровадженні інновацій;

г) застосування нового виду діяльності підприємства.

39. Зовнішня функція бізнес-плану полягає в:

а) ознайомленні заінтересованих суб'єктів із сутністю та ефективністю реалізації нової підприємницької ідеї, що заслуговує на фінансову підтримку;

б) відпрацюванні системи управління реалізацією цієї підприємницької ідеї;

в) перевірці життєздатності підприємницької ідеї до початку її практичної реалізації;

г) перевірці ідеї до початку її реалізації.

40. Внутрішня функція бізнес-плану полягає у:

а) конкретизації перспектив діяльності на основі системи кількісних та якісних показників;

б) відпрацюванні системи управління реалізацією цієї підприємницької ідеї;

в) перевірці життєздатності підприємницької ідеї до початку її практичної реалізації;

г) залежно від виду діяльності та форми власності підприємства.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТЕКОНОМІЯ»

1. Розбіжності між простим та розвиненим товарним виробництвом полягають у тому, що:

- а) просте товарне виробництво засноване на суспільній формі власності, а розвинене – на приватній;
- б) при простому товарному виробництві власник засобів виробництва та безпосередній виробник – одна й та сама особа, а при розвиненому – наймані працівники, позбавлені власності на засоби виробництва;
- в) просте товарне виробництво є дрібним, а при розвиненому – виробництво набуває суспільного характеру;
- г) при розвиненому виробництві набуває суспільного характеру.

2. Характерними рисами розвиненого товарного виробництва не можна вважати таке:

- а) виробництво має суспільний характер;
- б) виробництво характеризується двома основними факторами суспільного виробництва: особистим фактором та речовим фактором;
- в) виробництво засноване на використанні найманої праці;
- г) наймані працівники не позбавлені прав на власність.

3. Метою розвиненого товарного виробництва є:

- а) задоволення потреб споживачів, тому що жодне суспільство не може існувати без споживання товарів та послуг;
- б) задоволення потреб споживачів, бо саме вони є покупцями вироблених товарів;
- в) отримання доданої вартості, бо лише ті підприємства, які змогли продати свою продукцію з прибутком для себе, можуть розвиватися і конкурувати з іншими підприємствами;
- г) наймані працівники.

4. Гроші не були капіталом у руках феодалів тому, що:

- а) гроші, взагалі, не є капіталом як економічним ресурсом;
- б) феодали витрачали їх на власне споживання, а не на виробничі потреби;
- в) за часів феодалізму існувало просте відтворення суспільного продукту;
- г) феодали продавали свою продукцію із прибутком для себе.

5. При простому товарному обміні його мету можна відобразити за допомогою формули:

- а) товар – товар;
- б) гроші – гроші;
- в) товар – гроші – товар;
- г) гроші – товар – гроші.

6. При розвиненому товарному обміні його мету можна відобразити за допомогою формули:

- а) товар – товар;
- б) гроші – товар – гроші;
- в) товар – гроші – товар;
- г) гроші – гроші.

7. Яка з наведених формул відображає рух грошей, коли вони використовуються як капітал?

- а) товар – гроші;
- б) гроші – товар – гроші;
- в) товар – гроші – товар;
- г) гроші – гроші.

8. Загальна формула капіталу (за К. Марксом) містить протиріччя, що полягає у такому:

- а) якщо обмін є еквівалентним, то неможливо так обміняти гроші на товар і далі товар на гроші, щоб отримати приріст грошей;
- б) ця формула не дає відповіді на питання про джерело утворення доданої вартості;
- в) згідно з цією формулою не відбувається процес створення нової вартості, а лише трансформація форми вартості;
- г) наведені формули відображають рух грошей.

9. До капіталу належать:

- а) гроші, тому що за них можна придбати будь-які економічні ресурси;
- б) засоби виробництва, тому що за допомогою їх можна виробити товар та отримати додану вартість після його реалізації;
- в) фінансові активи, тому що вони здатні приносити відсотковий дохід або прибуток;
- г) активи, не здатні приносити відсотковий дохід.

10. У теорії капіталу К. Маркс під капіталом має на увазі:

- а) будь-які засоби виробництва;
- б) найману працю як джерело створення доданої вартості;
- в) вартість засобів виробництва та робочої сили;
- г) ні натуральна, ні вартісна форма засобів виробництва та робочої сили не розглядалася К. Марксом як капітал.

11. Створення додаткової вартості відбувається у сфері:

- а) обігу, оскільки саме там обертаються гроші та є можливість їх збільшення;
- б) виробництва, оскільки саме там відбувається створення продукції шляхом поєднання факторів виробництва;
- в) розподілу, оскільки саме там відбувається привласнення результатів виробництва окремими його учасниками;
- г) споживання, оскільки саме там споживаються продукти і задовольняються потреби людей.

12. Під доданою вартістю К. Маркс розумів:

- а) надлишок вартості над величиною авансованого капіталу;
- б) те саме, що й прибуток;
- в) створене працею найманих працівників та привласнене капіталістом;
- г) правильної відповіді немає.

13. Джерелом отримання доданої вартості Маркс вважав:

- а) найману працю;
- б) засоби виробництва;
- в) і найману працю, і засоби виробництва;
- г) ні наймана праця, ні засоби виробництва не є джерелом доданої вартості.

14. Інтерпретація Марксом джерела доданої вартості надає можливість зрозуміти:

- а) ідеологічні аргументи концепції комуністичної формації як вищої форми історичного розвитку;
- б) сутність праці та капіталу;
- в) сутність соціальної справедливості, але не дозволяє зрозуміти сутність економічної ефективності;
- г) найману працю, засоби виробництва.

15. Капітал називають авансованим, тому що:

- а) необхідно внести попередню оплату за засоби виробництва;
- б) заробітну плату виплачують частинами, в тому числі авансом;
- в) капітал вкладають у виробництво одномоментно, а віддачу від нього отримують через певний проміжок часу;
- г) розкриває сутність праці та капіталу.

16. До авансованого капіталу не належать:

- а) вартість будівель і споруд;
- б) вартість сировини і матеріалів;
- в) витрати на оплату праці найманих робітників;
- г) попередня оплата за засоби виробництва.

17. Вартість обладнання враховується як основний капітал підприємства, тому що:

- а) обладнання є основною і активною частиною засобів виробництва, без якої неможливе виробництво товарів;
- б) витратити кошти на придбання обладнання необхідно один раз, а виробляти продукцію на ньому можна протягом усього строку його корисного використання;
- в) вартість обладнання не переноситься на вартість готової продукції пропорційно зносу обладнання;
- г) активною частиною засобів виробництва.

18. В основу поділу капіталу на основний та обіговий покладено:

- а) ознаку того, чи використовується цей капітал в основному виробництві, чи в сфері обігу;
- б) те, чи становить вартість цього капіталу основну частку всіх активів підприємства, чи тільки незначну його частку;
- в) чи здатний цей капітал обертатися та приносити дохід від обороту;
- г) чи витрачається цей капітал протягом багатьох чи в одному виробничому циклі.

19. Вартість тієї частини капіталу, що була спожита у виробничому процесі протягом певного періоду, називається:

- а) спожита вартість;
- б) споживчі витрати;
- в) зношеність основного капіталу;
- г) амортизація.

20. Амортизаційні відрахування:

- а) відрізняються від зношеності тим, що їх нарахування відбувається відповідно до встановлених стандартів, які не завжди точно відображають реальну вартість зношеної частини основного капіталу;
- б) не включаються до витрат виробництва продукції згідно із встановленими правилами бухгалтерського або податкового обліку;
- в) не є елементом експлуатаційних витрат;
- г) не є зношеністю основного капіталу.

21. Фізична зношеність основного капіталу:

- а) залежить від терміну фактичного використання основних засобів;
- б) залежить від інтенсивності використання основних засобів;
- в) існує навіть тоді, коли основні засоби законсервовані, але піддаються впливу природних явищ;
- г) усі відповіді правильні.

22. Моральна зношеність основного капіталу:

- а) залежить від технологічних нововведень аналогічної техніки;
- б) залежить від нової, а не старої техніки;
- в) використовується, коли необхідно визначити ступінь зношеності нематеріальних активів підприємства;
- г) основні засоби законсервовані, але піддаються впливу природних явищ.

23. Номінальний ВВП визначається:

- а) в експортних цінах;
- б) за ринковими поточними цінами;
- в) за базовими (незмінними) цінами;
- г) за цінами попереднього періоду.

24. Додана вартість товару – це:

- а) валова продукція підприємства мінус поточні матеріальні витрати;
- б) валова продукція підприємства мінус поточні матеріальні витрати, включаючи відрахування на амортизацію та заробітну плату;
- в) сума сплаченої на підприємстві заробітної плати за вироблену протягом року продукцію;
- г) сума, що залежить від технологічних нововведень.

25. Витрати на оплату електроенергії відносять до:

- а) основного капіталу;
- б) обігового капіталу;
- в) лінійного капіталу;
- г) оплати праці найманих працівників.

26. Витрати на оплату праці найманих працівників відносять до:

- а) постійного капіталу;
- б) змінного капіталу;
- в) основного капіталу;
- г) власного капіталу.

27. Поділ капіталу на постійний та змінний здійснив:

- а) К. Маркс з метою виявити джерело отримання доданої вартості;
- б) К. Маркс з метою розрізнити постійні та змінні економічні ресурси;
- в) А. Сміт з метою виділити різні способи переносу вартості капіталу на кінцевий продукт;
- г) Ф. Кене з метою виділити різні способи переносу вартості капіталу на кінцевий продукт.

28. Змінний капітал на відміну від постійного:

- а) переносить свою вартість на готовий продукт одразу у процесі одного виробничого циклу;
- б) змінює вартість готового продукту порівняно з авансованим капіталом;
- в) використовується протягом тривалого часу і змінює свою форму завдяки зношеності;
- г) є джерелом отримання доданої вартості згідно з неокласичною економічною теорією.

29. Норма доданої вартості:

- а) визначається як відношення маси доданої вартості до вартості змінного капіталу;
- б) не визначається як відношення доданого робочого часу до необхідного робочого часу;
- в) не є показником експлуатації праці капіталом;
- г) є джерелом отримання пільг.

30. Ступінь експлуатації – це показник, який:

- а) увів Д. Рікардо;
- б) характеризує частку робочого часу, коли працівник працює на себе, у порівнянні з тривалістю робочого дня;
- в) показує, у скільки разів маса доданої вартості перевищує суму змінного капіталу.
- г) показує, скільки заробітної плати виплачено працівникові у розрахунку на одну грошову одиницю створеної доданої вартості;

31. Крива сукупного попиту виражає відношення між:

- а) рівнем цін та сукупними витратами на купівлю товарів та послуг;
- б) рівнем цін, який визнають покупці, та рівнем цін, який задовольняє покупців;
- в) обсягами виробленого та вжитого ВВП в реальному виразі;
- г) усі попередні відповіді неправильні.

32. Споживча вартість робочої сили залежить від:

- а) вартості засобів існування працівника і його родини;
- б) здатності працівника створювати додану вартість;
- в) здатності працівника створювати еквівалент вартості товару – робоча сила;
- г) історичних умов формування і розвитку робочої сили в конкретній країні.

33. Вартість робочої сили:

- а) те саме, що й споживча вартість робочої сили;
- б) визначається вартістю споживчого кошика, необхідного для задоволення фізіологічних потреб працівника;
- в) залежить від вартості засобів існування працівника і його сім'ї;
- г) збільшується тоді, коли збільшується продуктивність суспільної праці в усіх галузях економіки.

34. Зменшення сукупного попиту – результат:

- а) ефекту реальних касових залишків;
- б) ефекту імпортних закупок;
- в) ефект відсоткової ставки;
- г) усі попередні відповіді неправильні.

35. Верхня межа вартості робочої сили:

- а) не існує;
- б) включає можливість задоволення як фізіологічних, так і соціально-духовних потреб працівника і його родини;
- в) не враховує кошти на утримання дітей та їхню освіту;
- г) не залежить від диференціації потреб працівників у різних регіонах, а є величиною, однаковою для даної професії в даній країні.

36. Абсолютна додана вартість збільшується, коли:

- а) збільшується тривалість робочого дня, а вартість робочої сили залишається незмінною;
- б) збільшується додана вартість, а тривалість робочого дня залишається незмінною;
- в) зменшується вартість робочої сили за рахунок підвищення продуктивності суспільної праці, а тривалість робочого дня залишається незмінною;
- г) темпи скорочення необхідного робочого часу перевищують темпи скорочення тривалості робочого дня.

37. Відносна додана вартість збільшується, коли:

- а) збільшується необхідний час, а тривалість робочого дня залишається незмінною;
- б) зменшується вартість робочої сили за рахунок підвищення продуктивності суспільної праці, а тривалість робочого дня залишається незмінною;
- в) темпи скорочення необхідного робочого часу перевищують темпи скорочення тривалості робочого дня;
- г) правильне скорочення необхідного робочого часу.

38. Інфляція витрат обумовлена:

- а) зростанням споживчих витрат;
- б) зростанням інвестиційних витрат;
- в) зростанням собівартості продукції;
- г) зростанням сукупних витрат.

39. Показник органічної будови капіталу:

- а) відрізняється від показника технічної будови капіталу тим, що останній має вартісну форму вираження;
- б) був введений А. Смітом для характеристики структури виробництва;
- в) збільшується з розвитком продуктивних сил і призводить до зростання продуктивності економіки;
- г) у процесі економічного розвитку збільшується і тим самим призводить до зростання рівня безробіття у довготерміновому періоді.

40. Під час інфляції:

- а) номінальний ВВП зростає такими ж темпами, як і реальний ВВП;
- б) номінальний ВВП зростає швидше, ніж реальний ВВП;
- в) номінальний ВВП зростає повільніше, ніж реальний ВВП;
- г) їх зростання не пов'язане одне з одним.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Який з методів кількісної оцінки використовується у випадках, коли є значний обсяг статистичної інформації з досліджуваного явища за ряд тимчасових періодів:

- а) статистичний метод;
- б) аналіз доцільності витрат;
- в) метод Монте-Карло;
- г) метод експертних оцінок.

2. Ступінь ризику може бути виражена:

- а) імовірністю настання події;
- б) середньоквадратичним відхиленням від очікуваної величини;
- в) розміром можливого збитку від події;
- г) всі відповіді правильні.

3. Який з показників відносять до показника ризику у відносному вираженні:

- а) коефіцієнт варіації;
- б) величина очікуваних втрат;
- в) математичне очікування втрат;
- г) зважене середнє геометричне.

4. Який з наведених показників відносять до показника ризику в абсолютному вираженні:

- а) величина очікуваних втрат;
- б) коефіцієнт семіваріації;
- в) коефіцієнт ризику;
- г) коефіцієнт варіації.

5. Методи кількісного аналізу ризику включають:

- а) статистичний, аналітичний, аналіз доцільності видатків, метод аналізу чутливості;
- б) запобігання, зниження, прийняття й запобігання ризику;
- в) зіставлення мети аналізу ризику з отриманим результатом;
- г) координація роботи всіх фахівців, які здійснюють управління ризиком.

6. За якою формулою в межах аналізу ризиків можна розрахувати дисперсію величини:

- а) $G^2(X) = M(X^2) - [M(X)]^2$;

- б) $M(X) = X_1 * p_1 + X_2 * p_2 + \dots + X_n * p_n$;
- в) $V = G M(X)$;
- г) $G^2 = (X)$.

7. За якою формулою в межах аналізу ризиків можна розрахувати коефіцієнт варіації очікуваної величини:

- а) $K_v = G(X) / (X)$;
- б) $K_v = G^2 - (X)$;
- в) $M(X) = X_1 * p_1 + X_2 * p_2 + \dots + X_n * p_n$;
- г) $G^2 (X) = M(X^2) - [M(X)]^2$.

8. Максимально можливе коливання певного параметра від його середнього очікуваного значення характеризує:

- а) середньоквадратичне відхилення;
- б) математичне очікування;
- в) дисперсія;
- г) коефіцієнт варіації.

9. Коефіцієнт варіації може змінюватися:

- а) від 0 до 1;
- б) від 0 нескінченно;
- в) від «мінус нескінченності» до «плюс нескінченності»;
- г) від -1,0 до 1,0.

10. Чим більше значення коефіцієнта варіації, тим...

- а) ризик більше;
- б) ризик менше;
- в) ризик не характеризується коефіцієнтом варіації;
- г) немає правильної відповіді.

11. Чим менше коефіцієнт варіації, ...

- а) тим стабільніше досліджуване явище;
- б) тим нестабільніше досліджуване явище;
- в) показник не використовується для оцінки ризику;
- г) показник використовується для оцінки ризику.

12. Метод, коли аналізують, на скільки % зміниться результуючий показник, якщо на 1% зміниться фактор, що впливає на його значення:

- а) метод аналізу чуттєвості;
- б) метод дерева рішень;
- в) метод експертних оцінок;
- г) статистичний метод.

13. Оберіть правильне твердження:

- а) дерево рішень будується зліва-праворуч;
- б) дерево рішень будується справа-ліворуч;
- в) згортка дерева рішень здійснюється ліворуч-праворуч і навпаки;
- г) згортку дерева рішень можна здійснювати вертикально.

14. Один з основних класів методів науково-технічного прогнозування, який ґрунтується на припущенні, що на основі думок експертів можна збудувати адекватну модель майбутнього розвитку об'єкта прогнозування, – це:

- а) метод Делфі;
- б) метод мозкової атаки;
- в) метод віднесеної оцінки;
- г) методи обговорення питань.

15. Управління ризиком – це:

- а) комплекс заходів, спрямованих на зниження ймовірності реалізації ризику;
- б) відмова від ризикованого проєкту;
- в) заходи, спрямовані на компенсацію збитків;
- г) комплекс заходів, спрямованих на підготовку до реалізації та збільшення ризику.

16. Реалізація ризик-менеджменту на сучасних підприємствах включає в себе:

- а) розробку і здійснення заходів, за допомогою яких можуть бути нейтралізовані або компенсовані ймовірні негативні результати ризикових подій;
- б) прогнозування майбутніх премій для зниження рівня ризику;
- в) вміння реагувати на можливі психологічні наслідки ризикової діяльності;
- г) вміння ліквідувати наслідки.

17. Змістовна сторона ризик-менеджменту включає в себе:

- а) організацію та впровадження в дію комплексної системи управління ризиками на підприємстві;
- б) планування діяльності по реалізації проєкту;
- в) порівняння ймовірностей і характеристик ризику, отриманих в результаті оцінки та аналізу ризику;
- г) вибір заходів щодо мінімізації або усунення наслідків ризику.

18. Що з переліченого не є елементом системи ризик-менеджменту?

- а) облік психологічного сприйняття ризикованих проєктів;
- б) виявлення розбіжностей в альтернативах ризику;

в) розробка планів, що дозволяють діяти оптимальним чином в ситуації ризику;

г) розробка конкретних заходів, спрямованих на мінімізацію або усунення негативних наслідків.

19. Яку категорію завдань ризик-менеджменту можна виділити як особливо важливу?

- а) застосування методів ризик-менеджменту;
- б) застосування нового в ризик-менеджменті;
- в) управління ризиками по їх тривалості;
- г) точність передбачень.

20. VAR – це:

- а) парадигма вартості ризику (value-at-risk);
- б) показник обсягів втрат прибутку (volume at reduce);
- в) ступінь опору персоналу ризикованих проєктів (volume at resistance);
- г) обсяг ризику (Volume of Accepted Risk).

21. Головною функцією ризик-менеджменту є:

- а) оцінка ризику для компанії в цілому, запобігання впливу негативних дій;
- б) створення чутливої системи підходів;
- в) оцінка ризику по кожному елементу, проєкту в компанії;
- г) управління настанням випадкових подій.

22. Які підходи виділяють при розрахунку VAR?

- а) параметричний, метод історичного моделювання та метод монте-карло;
- б) емпіричний, логічний;
- в) оцінний, параметричний;
- г) ранжування;

23. Що з переліченого не є елементом розрахунку VAR для одного активу?

- а) поточна вартість активу;
- б) чутливість вартості до несприятливої зміни фактору ризику;
- в) зміна вартості в перспективі;
- г) можлива зміна фактору ризику при даному довірчому рівні.

24. Волатильність – це:

- а) мінливість цін, курсових різниць і відсоткових ставок;
- б) мінливість ринкового об'єму продажу, попиту;
- в) сталість ринкового попиту;
- г) сталість курсових різниць та відсоткових ставок.

25. Що є об'єктом управління в ризик-менеджменті?

- а) економічна система, ефективність функціонування якої у перспективі невідома;
- б) організація, що дозволяє ризик;
- в) організація ризикових вкладень капіталу;
- г) організація процесу страхування ризиків.

26. Що з переліченого не є функцією суб'єкта управління в ризик-менеджменті?

- а) нормування;
- б) прогнозування;
- в) організація;
- г) контроль.

27. Що з переліченого є правилом ризик-менеджменту?

- а) не можна ризикувати багато чим заради малого;
- б) ризик – справа благородна;
- в) можна думати, що існує тільки одне рішення, можливо, є й інші;
- г) позитивне рішення приймається лише при відсутності іншого варіанта.

28. При порівнянні двох альтернативних ризикових рішень за критерієм дисперсії для показника, який має негативний інгредієнт оцінювання, обирається альтернатива:

- а) що відповідає найбільшому значенню цього показника;
- б) що відповідає найменшому значенню цього показника;
- в) що відповідає значенню цього показника;
- г) що відповідає середньому значенню цього показника.

29. При порівнянні двох альтернативних ризикових рішень за критерієм дисперсії для показника, який має позитивний інгредієнт оцінювання, обирається альтернатива:

- а) що відповідає найменшому значенню цього показника;
- б) що відповідає найбільшому значенню цього показника.
- в) що відповідає значенню цього показника;
- г) що відповідає середньому значенню цього показника.

30. При порівнянні двох альтернативних рішень за величиною ризику за критерієм середньоквадратичного відхилення для показника, який має позитивний інгредієнт оцінювання, обирається та альтернатива:

- а) що відповідає найменшому значенню цього показника;
- б) що відповідає найбільшому значенню цього показника.
- в) що відповідає середньому значенню цього показника;
- г) що відповідає можливому значенню цього показника.

31. Зона, в межах якої даний вид підприємницької діяльності зберігає свою економічну доцільність, тобто випадкові збитки менше сподіваного прибутку і підприємцю загрожує тільки недоотримання прибутку, називається:

- а) зона допустимого ризику;
- б) зона критичного ризику;
- в) зона катастрофічного ризику;
- г) зона звичайного ризику.

32. Зона, що характеризується небезпечністю випадкових збитків, величина яких перевищує величину сподіваних прибутків до розмірів величини сподіваної виручки і підприємець не лише не отримує дохід, але й зазнає збитків у сумі всіх витрат, називається:

- а) зона критичного ризику;
- б) зона катастрофічного ризику;
- в) зона допустимого ризику;
- г) зона звичайного ризику.

33. Охарактеризуйте зміст поняття «ризик-менеджмент»:

- а) сукупність заходів, метою яких є зниження небезпеки прийняття неправильних рішень і скоротити їх потенційні негативні наслідки;
- б) досвід та система оцінки ризику, управління корупцією і фінансовими відносинами, що виникають у процесі бізнесу;
- в) роботи та стратегічні й тактичні механізми управління ризиковими ситуаціями на підприємстві;
- г) роботи, пов'язані з ідентифікацією, аналізом ризиків і прийняттям рішень, що включають максимізацію позитивних і мінімізацію негативних наслідків настання ризикових подій;

34. Якісний аналіз ризику надає можливість:

- а) визначити ймовірність появи випадку втрат (ймовірність реалізації ризику);
- б) визначити чинники й зони безпеки;
- в) розрахувати ступінь окремих ризиків і ризику певного виду діяльності в цілому;
- г) ідентифікувати можливі ризики.

35. Оцінити ступінь ризику можна шляхом розрахунку:

- а) можливого збитку;
- б) можливого розрахунку;
- в) коливання можливого стану;
- г) імовірності успіху бажаного.

36. Визначення загальних підходів до виявлення причин виникнення ризиків в економіці взагалі та специфічних причин виникнення ризиків, дослідження співвідношення невизначеності та ризику, оцінка ступеня ризику тощо – це:

- а) методологія управління ризиками;
- б) принципи управління ризиками;
- в) політика управління ризиками;
- г) процес управління ризиками.

37. Договір страхування припинить свою дію у разі:

- а) закінчення терміну страхування;
- б) наявності третьої винної особи;
- в) надання недостовірних даних про страховий випадок;
- г) несвоєчасного повідомлення про страховий випадок.

38. Яке джерело фінансування страхового захисту підприємницьких ризиків найвигідніше?

- а) достатній фонд самострахування;
- б) страховий фонд страхової компанії;
- в) кошти поручителя (гаранта);
- г) всі варіанти резервів.

39. Страхова компанія не відшкодуватиме збитків згідно з укладеним договором страхування ризику втрати майна, якщо вони заподіяні:

- а) протиправними діями;
- б) затопленням водою;
- в) вибухом під час проведення зварювальних робіт на території страхування;
- г) воєнними діями.

40. У разі повного знищення майна величина збитку розраховується:

- а) на підставі дійсної вартості втраченого майна;
- б) як сума вартості ремонту;
- в) на підставі вартості втраченого майна з урахуванням ступеня втрати;
- г) всі варіанти вартості.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ»

1. Які теорії менеджменту визначають сучасний етап розвитку теорії управління?

- а) «системна» та «ситуаційна»;
- б) «ситуаційна» та «наукового управління»;
- в) «людських відносин» та «кількісна (математична)»;
- г) «адміністративна» та «системна».

2. На якому аспекті управління робиться акцент у західній теорії менеджменту порівняно з вітчизняною?

- а) управління організацією;
- б) управління технікою;
- в) управління фінансами;
- г) управління комфортом.

3. Стратегічним центром сучасної концепції управління є:

- а) людина;
- б) економічні завдання;
- в) колектив;
- г) суспільні цілі.

4. Основою особистісного підходу в управлінні організацією є:

- а) особистість як цілісна сутність;
- б) теорія психоаналізу;
- в) психологічні властивості особистості;
- г) трансперсональна теорія.

5. Основою сучасних підходів до управління з точки зору захисту людини є теорія:

- а) гуманістична;
- б) психоаналіз;
- в) біхевіоризм;
- г) трансперсональна.

6. Ергономіка – це ...

- а) галузь знань, що комплексно вивчає трудову діяльність людей в системі «людина – техніка – середовище»;
- б) наука про естетичні засади трудової діяльності;
- в) методика професійного відбору;
- г) метод вивчення та опису змістовних і структурних характеристик професій.

7. Чотирьохсторонній підхід до організації часу Д. Льюїса:

- а) Відмовитися? Делегувати? Відкласти? Робити?
- б) Проаналізувати? Делегувати? Робити? Контролювати?
- в) Делегувати? Порадитися? Робити? Контролювати?
- г) Відмовитися? Проаналізувати? Делегувати? Робити?

8. Які форми прийняття управлінських рішень належать до одноосібних?

- а) накази, розпорядження, вказівки та резолюції;
- б) постанови, розпорядження та приписи;
- в) директиви, постанови, накази та вказівки;
- г) положення, вказівки, інструкції та резолюції.

9. Як називаються рішення, викликані активізацією творчої діяльності менеджерів низового рівня або працівників?

- а) одноособовими;
- б) творчими;
- в) ініціативними;
- г) незапрограмованими.

10. Харизматична теорія лідерства належить до:

- а) психоаналітичного підходу в лідерстві;
- б) ситуативного підходу в лідерстві;
- в) феноменологічного підходу в лідерстві;
- г) системного підходу в лідерстві.

11. Стиль керівництва, що формує відповідальність та ініціативність:

- а) демократичний;
- б) ліберальний;
- в) авторитарний;
- г) принциповий.

12. Стиль управління «сільський клуб» (управлінська сітка Блейка-Моутона) характеризується:

- а) високим рівнем турботи про людей та низьким – про виробництво;
- б) низьким рівнем турботи про виробництво та людей;
- в) максимальною турботою про виробництво та мінімальною – про людей;
- г) максимальним рівнем турботи про виробництво та людей.

13. За якого підходу організація розглядається як складна сукупність взаємозалежних частин, як можливість розкладання їх на окремі частини, а потім об'єднання в одне ціле?

- а) системного;
- б) ситуаційного;
- в) раціонального;
- г) процесного.

14. Образ типового менеджера-американця характеризується:

- а) відмовою від жорстких часових меж поточних планів;
- б) неприйняттям абстрактних проєктів;
- в) прагненням побудови досконалої логічної схеми;
- г) динамізмом.

15. Авторитарний тип поведінки менеджера характеризується:

- а) надмірною централізацією влади;
- б) делегуванням значної частини власних повноважень;
- в) роллю посередника у взаємовідносинах з іншими організаціями чи структурними;
- г) прагненням побудови досконалої логічної схеми.

16. В чому полягає зміст «менеджменту» як процесу управління організацією?

- а) вміння організувати ефективну роботу управлінського апарату;
- б) спосіб і манера спілкування;
- в) неефективна робота управлінського апарату;
- г) влада керувати організаціями.

17. Що розуміють під органом управління в організації?

- а) ланку або сукупність ланок керуючої системи;
- б) сукупність ланок керованої системи;
- в) окремі ланки управління організацією;
- г) осіб, які здійснюють управлінський вплив на трудовий колектив.

18. За яких умов відносини управління перетворюються на зв'язки?

- а) коли суб'єкти і об'єкти управління починають обмінюватися діяльністю;
- б) за умов реалізації суб'єктом намічених цілей;
- в) при ефективному забезпечення організації всіма необхідними для її функціонування ресурсами;
- г) за будь-яких умов існування організації.

19. Що таке горизонтальний поділ праці в організації?

- а) поділ значного обсягу роботи на чисельні невеликі спеціалізовані завдання;
- б) поділ праці на складові, які відділяють роботу з координації від самої діяльності;
- в) поділ влади між керівниками різних рівнів управління;
- г) поділ праці між керівником і підлеглими.

20. В основу якої наукової школи управління покладено створення універсальних принципів?

- а) емпіричної школи;
- б) класичної школи управління;
- в) кількісної школи;
- г) школи «людських стосунків».

21. Хто був основоположником бюрократичної організації в менеджменті?

- а) Ф. Тейлор;
- б) М. Вебер;
- в) А. Файоль;
- г) П. Друкер.

22. В межах якої наукової школи менеджменту відокремився біхевіористський напрям?

- а) наукового управління;
- б) класичної;
- в) нової (кількісного підходу);
- г) людських стосунків.

23. Які основні загальні риси притаманні організації як соціально-економічній системі?

- а) наявність всіх видів ресурсів, поділ праці, здійснення певних видів діяльності і залежність від зовнішнього середовища;
- б) вертикальний та горизонтальний поділ праці, наявність людських ресурсів, організаційна структура управління;
- в) наявність фінансових ресурсів, здійснення певних видів діяльності та система стратегічних цілей;
- г) вертикальний поділ праці, наявність матеріальних ресурсів, взаємозамінність працівників.

24. Як класифікують підприємства за сферою галузевої приналежності?

- а) комерційні, фінансові та виробничі тощо;
- б) продовольчі, промислові тощо;
- в) промислові, фінансові, комерційні тощо;
- г) промислові, торговельні, будівельні, наукові тощо.

25. Елементи зовнішнього середовища, що визначають умови діяльності організації, – це:

- а) мікросередовище;
- б) економічне середовище;
- в) макросередовище;
- г) ринкове середовище.

26. Рівень сили, з якою зміна одного фактора впливає на інші, – це характеристика:

- а) складності;
- б) взаємозалежності;
- в) рухомості;
- г) невизначеності факторів.

27. Хто розробив 14 універсальних управлінських принципів?

- а) Ф. Тейлор;
- б) М. Вебер;
- в) А. Файоль;
- г) П. Друкер.

28. На які дві основні підсистеми поділяються всі соціально-економічні системи?

- а) керуюча та підлегла;
- б) керуюча та керована;
- в) управлінська та виконавча;
- г) організаційна та технологічна.

29. У чому полягає зміст соціального прогнозування як методу управління?

- а) у наявності соціальних норм, що встановлюють порядок поведінки окремих осіб і певних груп у колективі;
- б) у створенні заходів щодо вдосконалення соціальних відносин між працівниками;
- в) у створенні інформаційної бази для розроблення планів соціального розвитку та застосування методів соціального впливу на працівників;
- г) у розробленні заходів економічного стимулювання праці персоналу.

30. Які дії мусить здійснити керівник для організації якісного виконання управлінського рішення?

- а) розіслати розпорядження підлеглим – виконавцям рішення;
- б) провести повний контроль за виконанням рішення;
- в) діагностувати проблему, визначити альтернативу і прийняти рішення;
- г) розподілити завдання між виконавцями та налагодити зворотний зв'язок.

31. З якою метою здійснюється корегування управлінських рішень?

- а) щоб підвищити ефективність їх прийняття;
- б) з метою приведення формату їх виконання до вимог часу;
- в) з метою усунення відхилень в їх виконанні;
- г) щоб не допускати помилок у майбутньому.

32. Що допомагає виробляти та приймати управлінські рішення в умовах невизначеності?

- а) відмінний фізичний стан та ораторські здібності керівника;
- б) принциповість керівника;
- в) практичний досвід та інтуїція керівника;
- г) інтуїція керівника.

33. Метод «Дельфі» («кібернетичного арбітражу»), «мозкового штурму», «морфологічного аналізу» та «кінгісьо» – це:

- а) система економічних методів менеджменту;
- б) організаційно-розпорядчі методи менеджменту;
- в) методи колективного пошуку рішень;
- г) соціально-психологічні методи менеджменту.

34. Які є основні типи керівників у менеджменті залежно від їх відносин із підлеглими?

- а) колегіальний, бюрократичний;
- б) автократичний, демократичний;
- в) жорсткий, середній та м'який;
- г) тренер, координатор, зв'язківець.

35. Що є результатом управлінських відносин в організації?

- а) матеріали та готова продукція;
- б) отримання інформації про ресурси;
- в) розроблення варіантів управлінських рішень;
- г) налагодження зв'язків в апараті управління.

36. Які загальні функції управління сформулював А. Файоль на початку ХХ ст.?

- а) планування, організація, мотивація і координування;
- б) планування, організація, керівництво, координування і контроль;
- в) організація, координування, прогнозування, соціальна відповідальність;
- г) координування, облік, аналіз і контроль.

37. Що розуміють під основними принципами менеджменту?

- а) правила, вихідні положення і норми поведінки, якими керуються органи управління в процесі управління системами;
- б) норми поведінки людей у процесі виконання їхніх функцій;
- в) вихідні положення, за допомогою яких вирішуються виробничі завдання;
- г) об'єктивно діючі закономірності розвитку суспільства та організації.

38. Яке поняття відтворює зведення правил, норм поведінки, установок, що створюються людьми і якими керуються органи управління та окремі працівники?

- а) економічні закони;
- б) методи менеджменту;
- в) відносини управління;
- г) принципи менеджменту.

39. Як називається спосіб, за допомогою якого індивідуум буде комунікативну взаємодію?

- а) процес прийняття рішення;
- б) комунікативний процес;
- в) комунікативний стиль;
- г) зворотний зв'язок.

40. На які дві групи поділяються наслідки розв'язання конфліктів в організації?

- а) функціональні та лінійні;
- б) конструктивні та деструктивні;
- в) гармонійні та дисгармонійні;
- г) позитивні та негативні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ»

1. Серед законів менеджменту організації виділяють такі:

- а) заміщення, пропорційності, самозбереження;
- б) самозбереження, композиції, заміщення;
- в) пропорційності, композиції, самозбереження;
- г) пропорційності, композиції, заміщення.

2. До структурно-функціональних принципів менеджменту і адміністрування не належить:

- а) принцип науковості управління;
- б) принцип єдності теорії та практики;
- в) принцип розміщення;
- г) принцип спеціалізації та універсалізації процесів виробництва.

3. Види діяльності керівників, необхідні для управління організацією, – це:

- а) принципи менеджменту;
- б) функції менеджменту;
- в) тенденції менеджменту;
- г) закони менеджменту.

4. До загальних функцій менеджменту відносять:

- а) організація;
- б) контроль;
- в) планування;
- г) усі відповіді правильні.

5. Планування – це:

- а) спонукання себе та інших людей до діяльності на основі виявлення та задоволення фізіологічних або психологічних потреб;
- б) встановлення стандартів, спостереження за ходом робіт з тим, щоб вони виконувалися у відповідності з планом, а також усунення істотних відхилень від стандарту;
- в) процес визначення цілей, розробки стратегії, складання планів координації різних видів діяльності;
- г) визначення завдань, які необхідно виконати, та осіб, які їх виконуватимуть; групування завдань, створення структури звітності та визначення рівня прийняття організаційних рішень.

6. Зазначте процеси, що характеризують контроль:

- а) встановлення стандартів;
- б) спостереження за ходом робіт з тим, щоб вони виконувалися у відповідності з планом;
- в) усунення істотних відхилень від стандарту;
- г) всі відповіді правильні.

7. Мотивація – це:

- а) процес визначення цілей, розробки стратегії, складання планів координації різних видів діяльності;
- б) встановлення стандартів, спостереження за ходом робіт з тим, щоб вони виконувалися відповідно до плану, а також усунення істотних відхилень від стандарту;
- в) спонукання себе та інших людей до діяльності на основі виявлення та задоволення фізіологічних або психологічних потреб;
- г) визначення завдань, що мають бути виконані, та осіб, які їх виконуватимуть; групування завдань, створення структури звітності та визначення рівня прийняття організаційних рішень.

8. Що з перелічених процесів не стосується організації:

- а) визначення завдань, що мають бути виконані, та осіб, які їх виконуватимуть;
- б) групування завдань;
- в) встановлення стандартів;
- г) створення структури звітності та визначення рівня прийняття організаційних рішень.

9. Який з видів діяльності керівника не є функцією менеджменту:

- а) контроль;
- б) організація;
- в) управління виробництвом;
- г) планування.

10. Що з переліченого можна віднести до принципів менеджменту А. Файоля:

- а) домінування короткострокових цілей над довгостроковими;
- б) підпорядкування суспільних інтересів особистим;
- в) максимізація прибутку компанії;
- г) де надаються повноваження, там виникає відповідальність.

11. Внесок школи наукового управління у розвиток менеджменту полягає у:

- а) використанні кількісних методів для прийняття управлінських рішень;

- б) розробці стандартних методів виконання робочих завдань;
- в) необхідності позитивного ставлення керівництва до потреб працівників;
- г) ідентифікації та аналізі мотивів поведінки працівників та їх взаємодії з іншими працівниками.

12. Пріоритетною сферою цієї школи менеджменту є удосконалення системи управління:

- а) школа наукового управління;
- б) школа кількісних методів;
- в) школа соціально-психологічних методів та поведінкових наук;
- г) класична школа.

13. Зазначте групу процесів, якої не існує в сучасних організаціях:

- а) операції верхнього рівня декомпозиції;
- б) операції нижнього рівня декомпозиції;
- в) наскрізні процеси;
- г) немає правильної відповіді.

14. Як найчастіше інтерпретують поняття «менеджмент»:

- а) управляти, координувати, організовувати;
- б) управляти, контролювати, регулювати;
- в) керувати, управляти, завідувати, стояти на чолі;
- г) завідувати, керувати, стимулювати.

15. Що являє собою менеджмент з функціональних позицій:

- а) контроль та організація роботи трудового колективу;
- б) процес планування, організації, мотивації та регулювання виробничих процесів на підприємстві;
- в) процес планування, організації, контролю, координації та регулювання діяльності управлінців;
- г) процес планування, організації, мотивації, регулювання та контроль, які необхідні для досягнення певної мети.

16. Об'єкт управління – це:

- а) працівники апарату управління організації;
- б) люди, які безпосередньо зайняті в процесі управління виробництвом;
- в) найбільш кваліфіковані працівники, які виконують певні завдання в організації;
- г) людина чи група людей, які працюють в організації.

17. Орган управління в організації – це:

- а) ланка або сукупність ланок керуючої системи;
- б) сукупність ланок керованої системи;
- в) окремі ланки управління організацією;
- г) особи, які здійснюють управлінський вплив на трудовий процес.

18. Всі відносини в організації поділяються на такі види:

- а) організаційні та технічні;
- б) між керівниками та підлеглими;
- в) виробничі та управлінські;
- г) соціальні та технологічні.

19. За яких умов відносини управління перетворюються на зв'язки:

- а) за умов реалізації суб'єктом поставлених цілей;
- б) при ефективному забезпечення організації всіма необхідними для її функціонування ресурсами;
- в) коли суб'єкти і об'єкти управління починають обмінюватися діяльністю;
- г) за будь-яких умов існування організації.

20. Результатом управлінських відносин в організації є:

- а) матеріали та готова продукція;
- б) отримання інформації про ресурси;
- в) налагодження зв'язків в апараті управління;
- г) розроблення варіантів управлінських рішень.

21. За якими ознаками класифікуються відносини управління в організації:

- а) за проявом властивостей, часом існування, принципами формування та сферою діяльності організації;
- б) за типами, сферами, кількістю носіїв та обсягом інформації;
- в) за сферою поширення, характером організації, кількістю носіїв та часом існування;
- г) за сферою прикладання, масштабом, часом існування та характером організаційних зв'язків.

22. Відносини управління за кількістю носіїв поділяються на такі різновиди:

- а) міжособові, групові та вертикальні;
- б) групові, колективні та разові;
- в) одноособові та колективні;
- г) міжособові, колективні та змішані.

23. За часом існування відносини управління поділяються на:

- а) постійні, довготермінові;
- б) тимчасові та постійні;
- в) довготермінові та оперативні;
- г) періодичні та щоденні.

24. За характером організаційних зв'язків всі управлінські відносини поділяються на такі різновиди:

- а) внутрішні та зовнішні;
- б) лінійні та горизонтальні;
- в) лінійні, функціональні та змішані;
- г) функціональні та вертикальні.

25. Поняття «управління» означає:

- а) послідовне виконання управлінських задач з метою ефективного використання людських ресурсів в організації;
- б) господарську діяльність з використання компонентів організації для досягнення її цілей;
- в) цілеспрямований вплив на об'єкт з метою змінити його стан або поведінку у зв'язку зі зміною обставин;
- г) процес реорганізації потреб суб'єктів через використання ресурсів організації.

26. Горизонтальний поділ праці в організації – це:

- а) поділ значного обсягу роботи на чисельні невеликі спеціалізовані завдання;
- б) поділ влади між керівниками різних рівнів управління;
- в) поділ праці між керівником і підлеглими;
- г) поділ праці на складові, які відділяють роботу по координації від самої діяльності.

27. Поділ всієї роботи в організації на складові компоненти визначає:

- а) вертикальний поділ праці;
- б) ієрархічний поділ праці;
- в) технологічний процес;
- г) немає правильної відповіді.

28. Відокремлення процесу координації дій від самих дій визначається:

- а) процесом управління;
- б) координацією та організацією роботи персоналу в організації;
- в) вертикальним поділом праці;
- г) горизонтальним поділом праці.

29. Система управління являє собою:

- а) сукупність взаємодіючих елементів, що складають цілісне утворення, що має властивості відмінні від властивостей складових елементів;
- б) цілісне утворення, що має властивості, відмінні від властивостей складових елементів;
- в) сукупність елементів організації;
- г) сукупність взаємодіючих елементів.

30. Вкажіть наукові підходи до управління, що існують в державах з розвинутою ринковою економікою:

- а) процесуальний;
- б) системний;
- в) ситуаційний;
- г) всі відповіді правильні.

31. Менеджмент з функціональних позицій – це процес:

- а) планування, організації, мотивації;
- б) організації і контролю;
- в) планування, організації, контролю, регулювання;
- г) планування, організації, мотивації, контролю, що необхідні для досягнення певної мети.

32. Що об'єднує суб'єкт та об'єкт управління:

- а) спільне місце їх діяльності;
- б) спільне бажання отримувати прибутки;
- в) спільна мета діяльності;
- г) партнерство.

33. Хто з науковців є представником класичної школи управління:

- а) Е. Мейо;
- б) Ф. Тейлор;
- в) А. Файоль;
- г) М. Фоллет.

34. У чому полягав внесок «Школи людських стосунків» у практику управління:

- а) створення універсальних принципів управління;
- б) перенесення центру ваги в управлінні з виконання завдань на стосунки між людьми;
- в) систематичне використання засобів стимулювання праці, щоб зацікавити працівників у збільшенні продуктивності і обсягів виробництва;
- г) застосування в управлінні математики, статистики.

35. Відкрита система характеризується взаємодією з:

- а) зовнішнім середовищем;
- б) внутрішнім середовищем;
- в) структурними підрозділами всієї системи;
- г) виробниками товарів.

36. В якому випадку управління розглядає всі процеси і явища у вигляді цілісної системи, що має нові якості і функції, які відсутні в її складових елементах:

- а) поведінський підхід;
- б) процесний підхід;
- в) системний підхід;
- г) ситуаційний підхід.

37. Який підхід вимагає прийняття оптимального рішення, що залежить від співвідношення взаємодіючих факторів:

- а) системний підхід;
- б) процесний підхід;
- в) поведінковий підхід;
- г) ситуаційний підхід.

38. Які основні загальні риси має організація:

- а) наявність всіх видів ресурсів;
- б) вертикальний та горизонтальний поділ праці;
- в) здійснення певних видів діяльності і залежність від зовнішнього середовища;
- г) усі відповіді правильні.

39. В якому випадку управління розглядається як єдиний процес впливу на організацію:

- а) системний підхід;
- б) ситуаційний підхід;
- в) процесний підхід;
- г) поведінський підхід.

40. До основних складових елементів внутрішнього середовища організації належать:

- а) цілі;
- б) персонал;
- в) технологія;
- г) усі відповіді правильні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

1. Яка з перелічених ознак не належить до основних ознак конкуренції:

- а) наявність на ринку товарів і послуг з однаковими характеристиками або подібних між собою товарів і послуг;
- б) рівний і повний доступ всіх учасників до інформації (ціни товарів);
- в) встановлення ціни товару, яка відповідає рівню беззбитковості;
- г) велика кількість на ринку незалежних один від одного продавців і покупців певного виду товару.

2. Яке з понять не відповідає визначенню конкуренції:

- а) об'єктивне економічне явище, що в розвиненому товарному виробництві примушує господарюючих суб'єктів прагнути до збільшення прибутку;
- б) боротьба підприємств за обмежений обсяг платоспроможного попиту споживачів, що ведеться ними на доступних сегментах ринку;
- в) суперництво у будь-якій сфері діяльності між окремими юридичними або фізичними особами, які зацікавлені у перемозі над суперниками при досягненні тієї ж самої мети;
- г) виключне право будь-якої діяльності, що належить одній особі чи групі осіб, а також встановлення контролю над однією чи кількома галузями виробництва з метою збільшення прибутків.

3. Який з перелічених рівнів не входить до переліку виділених Ф. Котлером рівнів конкуренції?

- а) конкуренція торговельних марок;
- б) галузева конкуренція;
- в) неформальна конкуренція;
- г) формальна конкуренція.

4. У Законі України «Про захист економічної конкуренції» частина поняття «економічна конкуренція» трактується як:

- а) досягнення суб'єктом господарювання домінуючого становища на ринку товару, підтримання або посилення цього становища;
- б) забезпечення ефективного управління суб'єктом своїми конкурентними перевагами;
- в) змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання;
- г) економічний процес взаємодії, взаємозв'язок та боротьба комерційних суб'єктів в межах ринкової системи.

5. У дослідженнях якого представника класичної політичної економіки були висвітлені перші найбільш цілісні теоретичні положення про рушійні сили конкуренції:

- а) А. Маршалла;
- б) Й. Шумпетера;
- в) А. Сміта;
- г) Дж. Робінсона.

6. Яка теорія стверджує, що знання в якості бізнес-активів компанії породжує мультиплікативний ефект стосовно інших факторів виробництва, впливаючи на рівень ефективності їх застосування?

- а) теорія абсолютних переваг;
- б) теорія управління;
- в) теорія конкурентних переваг;
- г) еволюційна теорія.

7. Вихідним положенням якої теорії був принцип абсолютних переваг?

- а) неокласичної;
- б) класичної;
- в) інституціональної;
- г) поведінкової.

8. На думку якого відомого науковця, успіх у конкурентній боротьбі підприємства залежить від інтеграції в ті чи інші галузі?

- а) А. Маршалла;
- б) Й. Шумпетера;
- в) Дж. Стіглера;
- г) Дж. Робінсона.

9. Згідно з якою концепцією необхідно звернути увагу на формування нових ринків як одну з головних конкурентних переваг та факторів досягнення успіху в конкурентній боротьбі?

- а) концепцією підривних інновацій;
- б) концепцією «ко-еволюції»;
- в) концепцією «стратегії блакитного океану»;
- г) структурною концепцією.

10. Оберіть групи, які найбільш повно характеризують функції конкуренції залежно від охоплення економічного простору:

- а) макроекономічні та мікроекономічні;
- б) прості та складні;

- в) матеріальні та нематеріальні;
- г) абсолютні та відносні.

11. Зазначте, яка з наведених характеристик відповідає відображенню інноваційної функції конкуренції?

- а) реалізується через зростання пристосування суб'єктів ринку до динамічної ринкової кон'юнктури;
- б) виявляється у створенні стимулів до вдосконалення, прогресу та їх фінансування;
- в) забезпечує формування досконалого ринку на всій території країни;
- г) проявляється у боротьбі за отримання найбільшої суми сукупних матеріальних благ і послуг, вироблених на більш вигідних умовах.

12. Оберіть види конкуренції залежно від характеру задоволення потреб споживача:

- а) цінова, нецінова;
- б) функціональна; видова; предметна;
- в) внутрішня, міжнародна, глобальна;
- г) ефективна, неефективна.

13. Конкуренцію, залежно від ступеня інтенсивності, класифікують на:

- а) функціональну; видову; предметну;
- б) параметричну, товарну, марочну;
- в) привабливу, помірну, жорстоку, гіперконкуренцію;
- г) цінову, нецінову.

14. Яка функція конкуренції проявляється у формуванні досконалого ринку?

- а) регулююча;
- б) адаптаційна;
- в) інноваційна;
- г) алокаційна.

15. Прояв конкуренції у їх боротьбі за отримання найбільшої суми сукупних матеріальних благ і послуг, вироблених на більш вигідних умовах відповідає?

- а) алокаційній функції;
- б) адаптаційній функції;
- в) розподільчій функції;
- г) інноваційній функції.

16. Конкуренція, що виникає при виробництві товарів певним підприємством, які поряд з товарами інших підприємств задовольняють конкретну потребу споживача, за формою є:

- а) функціональною;

- б) ціною;
- в) видовою;
- г) предметною.

17. Який вид конкуренції належить до її класифікації «за умовами продажу»?

- а) предметна;
- б) видова;
- в) цінова;
- г) внутрішня.

18. Який тип конкурентної поведінки не існує?

- а) креативний;
- б) пристосовницький;
- в) забезпечувальний;
- г) дисконтний.

19. Яка з перелічених причин не вимагає державного регулювання конкуренції:

- а) необхідність захисту законних інтересів дрібних та середніх виробників, споживачів;
- б) потреба підтримання значного конкурентного рівня ринкового середовища;
- в) необхідність збільшення прибутковості комерційної діяльності підприємств;
- г) наявність у конкуренції негативних рис, що завдають шкоди конкурентному середовищу.

20. До цілей державного регулювання конкуренції не відносять:

- а) забезпечення свободи конкуренції, що стимулює розвиток суперництва між товаровиробниками за споживачів;
- б) захист прав споживачів як економічно слабшої сторони у відносинах з товаровиробниками;
- в) захист національного товаровиробника, що відповідає інтересам національної економіки;
- г) забезпечення ефективного використання підприємствами власного ресурсного потенціалу.

21. До напрямів розвитку конкурентної політики належать:

- а) збільшення цін на товари;
- б) зменшення адміністративних витрат;
- в) встановлення різних умов для учасників ринку;
- г) збільшення регуляторних бар'єрів.

22. Яку з наведених функцій виконує державне регулювання конкуренції?

- а) регулювання трудових відносин;
- б) гарантування прав і свобод підприємців;
- в) підтримка монополій;
- г) забезпечення периферійного розвитку.

23. Дотримання якого принципу державного регулювання конкуренції забезпечує його ефективність?

- а) опосередкований вплив на підприємства через використання нормативно-правових інструментів;
- б) збільшення обсягу виробництва підприємств;
- в) фізичної захищеності майна, персоналу та комерційної інформації;
- г) соціальної відповідальності підприємництва.

24. Державне сприяння розвитку конкуренції, державний контроль, нормативно-правове регулювання, інституційне регулювання відповідають сутності?

- а) конкурентного середовища;
- б) державного кредитування;
- в) конкурентної політики;
- г) податкової системи.

25. До загальних положень Закону про захист економічної конкуренції не відносять:

- а) визначення термінів;
- б) сфера застосування Закону;
- в) антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання;
- г) державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

26. Законодавчі засади забезпечення захисту економічної конкуренції не закладені в таких нормативно-правових актах?

- а) «Про захист від недобросовісної конкуренції»;
- б) «Про Антимонопольний комітет»;
- в) «Про інвестиційну діяльність»;
- г) «Про захист економічної конкуренції».

27. Виконання яких цілей не покладено на Антимонопольний комітет України?

- а) захист інтересів підприємців та споживачів від порушень у сфері конкуренції;

б) забезпечення державного контролю за дотриманням антимонопольного законодавства;

в) протидія кримінальним корупційним правопорушенням;

г) реалізація політики сприяння розвитку товарних ринків і конкуренції.

28. До порушень законодавства про захист економічної конкуренції не відносять:

а) антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю;

б) концентрація без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо наявність такого дозволу необхідна;

в) зловживання монопольним (домінуючим) становищем;

г) участь у конкурентній боротьбі.

29. Оберіть документ, в якому зазначено, що держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт:

а) «Про захист від недобросовісної конкуренції»;

б) «Про Антимонопольний комітет»;

в) «Конституція України»;

г) «Господарський кодекс України».

30. Які дії не можуть виконувати представники Антимонопольного комітету України?

а) накладати штрафи, застосовувати інші санкції;

б) вимагати від суб'єктів господарських відносин інформацію про реалізацію конкурентної політики;

в) видавати власні нормативно-правові акти;

г) встановлювати норму прибутку підприємствам.

31. Які заходи не застосовується при порушенні законодавства про захист конкуренції?

а) застосування заходів адміністративної відповідальності;

б) застосування заходів цивільно-правової відповідальності;

в) застосування заходів щодо розкриття комерційної таємниці;

г) застосування санкцій та накладання штрафів.

32. Якій країні належать вперше сформульовані правила та порядок захисту конкуренції?

а) Польщі;

б) Японії;

- в) США;
- г) Китаю.

33. В якій моделі здійснення експортної експансії є пріоритетним заходом антимонополістичного регулювання?

- а) європейській
- б) японській;
- в) американській;
- г) австралійській.

34. Яке з перелічених визначень відповідає сутності поняття «конкурентне середовище»:

а) обставини, що перешкоджають (обмежують) суб'єктам господарювання, які діють на цьому ринку, покинути його з метою знайти на інших товарних ринках покупців (продавців) у зв'язку з труднощами реалізації того, у що був вкладений капітал;

б) відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях, пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості;

в) результат й умови взаємодії великої кількості суб'єктів ринку, що визначають відповідний рівень економічного суперництва і можливість впливу окремих економічних агентів на загальну ринкову ситуацію;

г) становище суб'єкта господарювання на ринку, що дозволяє йому самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання визначати умови обігу товарів на ринку.

35. Перелік конкурентних сил мезорівня конкурентного середовища не включає:

- а) загрозу появи нових конкурентів;
- б) конкуренцію серед існуючих підприємств усередині галузі;
- в) ринкову владу покупців;
- г) економію від масштабу виробництва.

36. Які дії передбачає діагностика конкурентного середовища:

а) оцінювання певним способом рівня конкурентоспроможності підприємства з урахуванням дії зовнішніх і внутрішніх чинників, що базується на динаміці результуючих показників діяльності;

б) розробку комплексу заходів, засобів та методів, що застосовує держава в особі уповноважених органів, з метою попередження та зменшення негативних проявів конкурентної боротьби, монополізму у сфері господарювання та посилення позитивних ознак конкуренції;

в) встановлення результату й умов взаємодії великої кількості суб'єктів

ринку, що визначають відповідний рівень економічного суперництва та можливість впливу окремих економічних агентів на загальну ринкову ситуацію;

г) створення умов для впливу на реалізацію товарів на ринку та стимулювання виробництва необхідної споживачеві продукції.

37. Діагностика конкурентного середовища підприємства може набувати форму:

а) збалансування кон'юнктури ринку, поєднання економічних інтересів споживачів, розвиток конкурентного середовища;

б) точкового моделювання, дослідницького імплектування, соціальних досліджень, екзит-полів;

в) аналітичного, експертного, імітаційного оцінювання;

г) історичного генезису або інституціонального моделювання.

38. На якому етапі здійснюється характеристика конкурентних сил експертним шляхом на основі моделі п'яти сил М. Портера?

а) оцінювання стратегічної позиції;

б) збору вихідної інформації та зведення економічних показників до зіставного вигляду;

в) визначення типу ринку та оцінювання конкурентних сил його суб'єктів;

г) формування конкурентного потенціалу підприємства на ринку.

39. Коефіцієнт загального впливу конкурентного середовища на діяльність підприємства розраховують:

а) за результатами експертного оцінювання конкурентних сил на ринку;

б) за результатами аналітичної діагностики;

в) за результатами імітаційної діагностики;

г) за результатами оцінювання інтенсивності конкуренції.

40. При встановленні інтенсивності конкуренції не використовують:

а) коефіцієнт рентабельності ринку;

б) узагальнений показник інтенсивності конкуренції;

в) темп зростання обсягів реалізації продукції підприємства на ринку;

г) карту конкуренції.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

1. Яка з форм фінансової звітності відображає результат роботи підприємства за звітний період?

- а) звіт про фінансовий стан;
- б) звіт про фінансові результати;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) звіт про зміни у власному капіталі.

2. Аналізуючи структуру капіталу підприємства, необхідно визначити:

- а) співвідношення довгострокових і короткострокових кредитів;
- б) питому вагу основних та оборотних коштів у загальній величині активів;
- в) відношення загальної величини активів до власного капіталу;
- г) співвідношення ліквідних активів і поточних зобов'язань.

3. Через які об'єкти розкривається предмет економічного аналізу:

- а) податки;
- б) статистична та фінансова звітність;
- в) обсяг ринку;
- г) різні види діяльності та їх результати.

4. При розрахунку показників рентабельності у чисельнику може використовуватися:

- а) амортизація;
- б) чистий прибуток;
- в) витрати;
- г) виручка від реалізації.

5. Зазначте правильну послідовність розміщення активів у бухгалтерському балансі активи:

- а) у порядку зростання ліквідності активів;
- б) у порядку зменшення ліквідності активів;
- в) за порядковими номерами синтетичних рахунків обліку активів;
- г) хаотично.

6. Результати якої діяльності призводять до зміни розміру (і структури) власного та позикового капіталу:

- а) операційної;
- б) економічної;

- в) фінансової;
- г) інвестиційної.

7. Якщо рентабельність власного капіталу підприємства становить 15 %, це означає, що:

- а) 0,15 одиниць чистого прибутку приносить одиниця власного капіталу;
- б) 15 одиниць власного капіталу не приносять прибутку;
- в) 15 одиниць чистого прибутку приносить одиниця власного капіталу;
- г) 0,15 одиниць власного капіталу приносять одиницю чистого прибутку.

8. Якщо темп зростання чистого прибутку виявився більше, ніж темп зростання виручки від реалізації продукції, це свідчить про:

- а) збільшення продуктивності активів;
- б) зростання обсягів виробництва;
- в) збільшення обсягів продажів;
- г) відносне зменшення витрат.

9. При розрахунку собівартості реалізованої продукції не беруться до уваги:

- а) витрати на утримання й експлуатацію виробничого обладнання;
- б) витрати на рекламу;
- в) заробітна плата працівників, зайнятих безпосередньо на виробництві;
- г) витрати на передплату оренди офісного приміщення;
- д) витрати на сировину.

10. На розмір змінних витрат прямо не впливає зміна:

- а) ціни матеріальних ресурсів;
- б) тривалості операційного циклу виробництва продукції;
- в) обсягу продукції, що виготовляється;
- г) попиту на продукцію.

11. До найпоширеніших показників ритмічності виробництва не відносять:

- а) коефіцієнт ритмічності;
- б) коефіцієнт рівномірності;
- в) коефіцієнт сортності;
- г) коефіцієнт варіації.

12. «Золоте правило економіки підприємства» говорить, що:

- а) темп зростання прибутку вище, ніж темп зростання виручки та зростання активів;
- б) темп зростання виручки вище, ніж темп зростання прибутку, та нижче, ніж темп зростання активів;
- в) темп зростання активів вище, ніж темп зростання виручки та зростання прибутку;
- г) темп зростання прибутку вище, ніж темп зростання активів, та нижче, ніж темпу зростання виручки.

13. Для нормального функціонування підприємства економічно обґрунтоване співвідношення між темпом зростання продуктивності та заробітної плати має бути:

- а) більше 1;
- б) менше 1;
- в) дорівнювати 1;
- г) не має значення.

14. Який з показників не враховується при аналізі рентабельності за моделлю Дюпона:

- а) норма прибутку;
- б) показник капіталізації;
- в) оборотність активів;
- г) показник заборгованості.

15. За допомогою якого виду аналізу можна оцінити структуру коштів підприємства та їх джерел:

- а) горизонтальний аналіз балансу;
- б) вертикальний аналіз балансу;
- в) горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати;
- г) вертикальний аналіз звіту про фінансові результати.

16. При проведенні аналізу джерел фінансування активів підприємства розглядають:

- а) суму власних оборотних коштів;
- б) співвідношення власного і позикового капіталу;
- в) коефіцієнт плинності кадрів;
- г) правильної відповіді немає.

17. До об'єктів аналізу операційних витрат не відносять:

- а) калькуляційні статті витрат;
- б) елементи витрат;
- в) операційний прибуток;
- г) витратомісткість продукції.

18. Підприємство отримало виручку від реалізації продуктів дитячого харчування у розмірі 50320 грн. Яким буде розмір нарахованого ПДВ:

- а) 5023 грн.;
- б) 10064 грн.;
- в) 0 грн.;
- г) 7548 грн.

19. Перманентність формування позитивного грошового потоку від фінансової діяльності свідчить про:

- а) незалежність підприємства від зовнішнього фінансування;
- б) зниження обсягу залишків грошових коштів;
- в) стійку залежність підприємства від зовнішнього фінансування;
- г) немає правильної відповіді.

20. Використання коефіцієнту ринкової вартості акцій надає змогу встановити:

- а) термін окупності акцій;
- б) відсоток повернення на капітал, вкладений в акції підприємства;
- в) ціну за 1 грн. прибутку в майбутньому;
- г) перевищення ринкової вартості акції над її обліковою вартістю;
- д) ступінь захищеності акцій від скуповування.

21. Запас безпеки – поняття, що використовується при проведенні аналізу:

- а) різниці між виручкою від реалізації та собівартістю продукції;
- б) різниці між виручкою від реалізації та точкою беззбитковості;
- в) інвестиційної привабливості підприємства порівняно з конкурентами;
- г) часу між надходженням виручки від реалізації та переказу грошей постачальникам.

22. Поняття компаундинг відображає:

- а) процес втрати економічної вигоди в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування;
- б) збільшення економічної вигоди у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, що призводять до зростання власного капіталу;
- в) процес приведення теперішньої вартості грошей до майбутньої вартості в певному періоді шляхом приєднання до їх початкової суми нарахованої суми відсотків;
- г) зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу.

23. Аналізуючи стан основних засобів, не розраховують:

- а) коефіцієнт зношеності основних засобів;
- б) коефіцієнти вибуття основних засобів;
- в) коефіцієнти оновлення основних засобів;
- г) фондівіддачу.

24. Дивіденд являє собою:

- а) частину чистого прибутку, що виплачується на одну акцію;
- б) відсоток доходності інвестицій;
- в) номінальну вартість однієї акції;
- г) немає правильної відповіді.

25. Аналіз структури капіталу надає змогу встановити:

- а) співвідношення ліквідних активів і поточних зобов'язань;
- б) питому вагу основних та оборотних коштів у загальній величині активів;
- в) відношення загальної величини активів до акціонерного капіталу;
- г) співвідношення довгострокових і короткострокових кредитів.

26. П'ятифакторна модель Z-рахунків Альтмана використовується з метою встановлення:

- а) ймовірності банкрутства підприємства;
- б) рентабельності операційної діяльності;
- в) оптимальної структури капіталу підприємства;
- г) обсягів фінансування господарської діяльності.

27. Рівень фінансового потенціалу можна визначити за допомогою:

- а) оцінки фінансової стійкості підприємства;
- б) оцінки операційної діяльності підприємства;
- в) аналізу структури виробництва;
- г) встановлення інвестиційної привабливості підприємства.

28. Ефективність використання виробничих ресурсів визначається на основі:

- а) рентабельності капіталу;
- б) витратомісткості;
- в) конкурентоспроможності продукції;
- г) чистого прибутку.

29. Аналіз продуктивності праці базується на показниках:

- а) виробітку та трудомісткості;
- б) витратомісткості та прибутковості;
- в) фінансового стану;
- г) використання трудового потенціалу.

30. При аналізі фонду оплати праці встановлюють:

- а) темпи зростання продуктивності праці та середньої заробітної плати;
- в) темпи зростання прибутку та витрат;
- г) темпи зростання ринкової вартості акції та її облікової вартості;
- д) ефективність використання робочого часу.

31. Для загальної характеристики змін собівартості продукції використовують:

- а) абсолютні і відносні відхилення витрат від попереднього рівня;
- б) рентабельність продукції;
- в) структурні зміни витрат;
- г) показник витрат на 1 грн продукції.

32. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів базується на визначенні:

- а) норм запасів необхідних матеріалів для забезпечення безперервності виробництва;
- б) матеріаловіддачі та матеріаломісткості;
- в) точки беззбитковості;
- г) обсягів витрат матеріалів на виправлення браку.

33. До статті звіту про фінансові результати «Інші фінансові доходи» включають:

- а) дивіденди і одержані відсотки;
- б) прибуток від реалізації майна;
- в) відшкодування раніше списаних активів;
- г) доходи від фінансових інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі.

34. Ефект фінансового важеля виявляється у:

- а) отриманні додаткового прибутку на власний капітал за рахунок різної частини використання позикових засобів;
- б) співвідношенні прибутковості залученого капіталу над прибутковістю власного капіталу;
- в) рівності прибутковості усього вкладеного капіталу та прибутковості власного капіталу;
- г) встановленні різниці між коефіцієнтом валової рентабельності пасивів і середнім розміром відсотка за кредит.

35. Аналіз беззбитковості дозволяє встановити:

- а) ціну продукції, яка покриває усі поточні виробничі та фінансові витрати;
- б) виручку від реалізації або обсяг виробництва, при якій підприємство

вже не має збитків, але ще не отримує прибуток;

в) ймовірність банкрутства;

г) обсяг продукції, за умови реалізації якого підприємство отримуватиме максимальний прибуток.

36. До собівартості реалізованої продукції не включаються витрати:

а) на утримання й експлуатацію виробничого обладнання;

б) на маркетингові дослідження;

в) на оплату праці працівників, безпосередньо задіяних на виробництві;

г) на сировину та матеріали.

37. Яка з перелічених видів звітності містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період:

а) статистичною;

б) податковою;

в) виробничою;

г) фінансовою.

38. Точка беззбитковості визначається співвідношенням:

а) постійних витрат до різниці ціни продукції та змінних витрат на одиницю продукції;

б) змінних витрат до різниці ціни продукції та постійних витрат на одиницю продукції;

в) постійних витрат до вкладеного доходу на одиницю продукції;

г) постійних витрат до продуктивності праці.

39. При розрахунку облікової вартості акції частку накопиченого нерозподіленого прибутку, що припадає на 1 акцію:

а) додають до номінальної вартості акції;

б) додають до ринкової вартості акції;

в) віднімають від номінальної вартості акції;

г) віднімають від ринкової вартості акції.

40. Проведення незалежними особами щорічної перевірки бухгалтерських звітів і книг компанії, а також її фінансової звітності називається:

а) економічним аналізом;

б) контролінгом;

в) фінансовим аудитом;

г) інвентаризацією.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

1. За рішенням кого саме 29 червня 1934 року було створено федеральний Комітет з економічної безпеки США:

- а) Ф. Рузвельта;
- б) Ф. Перкінса;
- в) Ф. Лінкольна;
- г) О. Гамільтона.

2. Пік інтересу до проблеми наукового осмислення економічної безпеки на Заході припадає на:

- а) кінець 70-х – початок 80-х років минулого століття;
- б) кінець 80-х – початок 90-х років минулого століття;
- в) кінець 60-х – початок 70-х років минулого століття;
- г) кінець 50-х – початок 60-х років минулого століття.

3. Наука про економічну безпеку забезпечує:

- а) задоволення багатоманітних інтересів політичних суб'єктів у суспільстві через певні зміни в економічній сфері;
- б) формування відповідної політики щодо забезпечення економічної безпеки держави;
- в) закріплення правових основ національної безпеки та принципів її забезпечення;
- г) закріплення соціальних норм національної безпеки та принципів її забезпечення.

4. Термін «економічна безпека» почав використовуватися у працях вітчизняних економістів лише:

- а) на початку 80-х років минулого століття;
- б) на початку 50-х років минулого століття;
- в) на початку 70-х років минулого століття;
- г) на початку 90-х років минулого століття.

5. Етимологічно термін «безпека» походить із грецької і означає:

- а) «володіти світом»;
- б) «володіти всім»;
- в) «володіти ситуацією»;
- г) «володіти обставинами».

6. Економічна безпека – це:

а) здатність національної економіки до розширеного відтворення з метою задоволення на визначеному рівні потреб власного населення та держави, протистояння дестабілізуючій дії чинників, що створюють загрозу нормальному розвитку країни, забезпечення конкурентоспроможності національної економіки у світовій системі господарювання;

б) захищеність фінансових інтересів суб'єктів господарювання на всіх рівнях фінансових відносин; забезпеченість домашніх господарств, підприємств, організацій і установ, регіонів, галузей, секторів економіки держави фінансовими ресурсами, здатність фінансової системи забезпечити ефективне функціонування економічної системи та стале економічне зростання;

в) рівень співвідношення між величиною інвестицій країни за кордон та отриманими інвестиціями, що задовольняє потреби внутрішньої економіки та підтримує позитивний платіжний баланс держави;

г) рівень співвідношення між доходами та витратами країни.

7. Забезпечення економічної безпеки виключно належить:

а) суб'єктам господарювання;

б) юридичним особам;

в) фізичним особам;

г) державі.

8. Національні економічні інтереси – це:

а) життєво важливі матеріальні, інтелектуальні цінності, визначальні потреби суспільства та держави, реалізація яких гарантує економічний суверенітет держави, її незалежність у розробці економічної політики та реалізації управлінських рішень, стійкість національної економіки, її відтворення та прогресивний розвиток;

б) сукупність наявних та потенційно можливих явищ і чинників, що створюють небезпеку для реалізації національних інтересів у економічній сфері;

в) ефективний механізм визначення загроз національним інтересам, що створюють безпосередню небезпеку економічній системі, порушуючи цим самим процес суспільного відтворення;

г) рівень співвідношення між величиною інвестицій країни за кордон та отриманими інвестиціями, що задовольняє потреби внутрішньої економіки та підтримує позитивний платіжний баланс держави.

9. Індикатори економічної безпеки – це:

а) кількісні величини, порушення яких спричиняє несприятливі тенденції та загрозливі процеси в економіці;

- б) реальні статистичні показники розвитку економіки країни, які найбільш повно характеризують явища і тенденції в економічній сфері;
- в) визначений набір порогових значень показників-індикаторів;
- г) визначений набір порогових значень показників-факторів.

10. Для створення надійної системи забезпечення економічної безпеки держави потрібний:

- а) ефективний механізм визначення загроз індивідуальним інтересам, що створюють безпосередню небезпеку економічній системі, порушуючи цим самим процес суспільного відтворення;
- б) ефективний механізм визначення загроз національним інтересам, що створюють безпосередню небезпеку економічній системі, порушуючи цим самим процес суспільного відтворення;
- в) рівень співвідношення між величиною інвестицій країни за кордон та отриманими інвестиціями, що задовольняє потреби внутрішньої економіки та підтримує позитивний платіжний баланс держави;
- г) кількісні величини, порушення яких викликає несприятливі тенденції та загрозові процеси в економіці.

11. Одне із найактуальніших і важливих завдань економічної науки:

- а) задоволення багатоманітних інтересів політичних суб'єктів у суспільстві через певні зміни в економічній сфері;
- б) розробка системи порогових значень індикаторів економічної безпеки;
- в) закріплення правових основ національної безпеки та принципів її забезпечення;
- г) закріплення соціальних гарантій національної безпеки та принципів її забезпечення.

12. Якщо в державі спостерігається розвиток і економічне зростання, то економічна безпека:

- а) не зміцнюється та не закріплюється;
- б) прискорюється та сильнішає;
- в) послаблюється та відривається;
- г) зміцнюється та закріплюється.

13. Основним суб'єктом економічної безпеки є:

- а) домогосподарство;
- б) суспільство;
- в) держава;
- г) юридичні особи.

14. Загрози економічній безпеці – це:

- а) сукупність наявних та потенційно можливих явищ і чинників, що створюють небезпеку;
- б) задоволення багатоманітних інтересів політичних суб'єктів у суспільстві через певні зміни в економічній сфері;
- в) ефективний механізм визначення загроз національним інтересам, що створюють безпосередню небезпеку економічній системі, порушуючи цим самим процес суспільного відтворення;
- г) закріплення правових основ національної безпеки та принципів її забезпечення.

15. Загрози економічній безпеці видозмінюються залежно від стану та рівня розвитку економічної системи і для кожної окремо взятої держави відрізняються:

- а) джерелом походження;
- б) сферою спрямування;
- в) тривалістю дії;
- г) характером та рівнем гостроти.

16. За сферою спрямування загрози поділяються на:

- а) виробничі, фінансові, технологічні, експортно-імпортні;
- б) загальнонаціональні, локальні, індивідуальні;
- в) особливо небезпечні, небезпечні;
- г) диверсифіковані, недиверсифіковані.

17. За місцем виникнення загрози поділяються на:

- а) загальнонаціональні, локальні, індивідуальні;
- б) внутрішні, зовнішні;
- в) особливо небезпечні, небезпечні;
- г) керовані, некеровані.

18. За масштабами здійснення загрози поділяються на:

- а) особливо небезпечні, небезпечні;
- б) загальнонаціональні, локальні, індивідуальні;
- в) внутрішні, зовнішні;
- г) диверсифіковані, недиверсифіковані.

19. Мінімізація загрози фінансовим інтересам підприємства можлива за рахунок встановлення відповідних фінансових нормативів, до яких відносять:

- а) показники оцінки майнового стану;
- б) фондвіддачу нематеріальних активів;

в) показники рентабельності;
г) показники оцінки ліквідності, платоспроможності та кредитоспроможності.

20. До внутрішніх чинників фінансової безпеки підприємства належить?

- а) податкова політика;
- б) інфляційні процеси;
- в) кваліфікація і досвід працівників;
- г) якість сировини і матеріалів.

21. Згідно з методологією Світового банку рівень боргової безпеки держави визначається такими індикаторами заборгованості:

- а) співвідношенням поточної вартості обслуговування боргу до ВВП;
- б) співвідношенням поточної (теперішньої) вартості обслуговування боргу до імпорту;
- в) співвідношенням поточної (теперішньої) вартості обслуговування боргу до експорту;
- г) немає правильної відповіді.

22. Управління фінансовою безпекою відбувається з використанням фінансових методів, що включають:

- а) витрати;
- б) інвестування;
- в) кредитування;
- г) страхування.

23. Рефінансування державного боргу підвищує:

- а) валютний ризик;
- б) ціновий ризик;
- в) прямий кредитний ризик;
- г) ризик збільшення середньозваженої вартості боргу.

24. Ймовірність нестачі бюджетних коштів для вчасного і в повному обсязі виконання державою власних боргових зобов'язань – це ризик:

- а) ліквідності;
- б) прямий кредитний ризик;
- в) гарантійний;
- г) відсотковий.

25. Серед фінансових інтересів, що не потребують захисту, є:

- а) максимізація прибутку підприємства;
- б) нормування;
- в) забезпечення підприємства основним і оборотним капіталом;
- г) забезпечення підприємства інвестиціями.

26. Однією з основних причин виникнення ризиків і загроз у сфері боргової складової фінансової безпеки держави є:

- а) відсутність повноцінного ефективно діючого внутрішнього ринку державного боргу;
- б) всі відповіді правильні;
- в) недосконалість нормативно-правової бази;
- г) відсутність єдиної цілісної державної стратегії управління державним боргом.

27. Боргова безпека держави – це:

- а) такий рівень внутрішньої та зовнішньої заборгованості з урахуванням вартості її погашення й ефективності використання запозичень, що не призведе до втрати суверенітету і руйнування вітчизняної фінансової системи;
- б) такий рівень внутрішньої та зовнішньої заборгованості з урахуванням вартості її обслуговування й ефективності використання внутрішніх і зовнішніх запозичень та оптимального співвідношення між ними, достатній для вирішення нагальних соціально-економічних потреб, що не призведе до втрати суверенітету і руйнування вітчизняної фінансової системи;
- в) певний рівень державної заборгованості, який дозволяє забезпечити стійкі темпи економічного зростання та розвиток вітчизняної фінансової системи;
- г) такий рівень внутрішньої заборгованості, що не призведе до втрати суверенітету і руйнування вітчизняної фінансової системи.

28. Граничне значення обсягу зовнішнього боргу як показника фінансової складової економічної безпеки України становить:

- а) менше 20 % від ВВП;
- б) не більше 25 % від ВВП;
- в) не більше 55 % від ВВП;
- г) не більше 60 % від ВВП.

29. Здатність країни-боржника залучати іноземні позичкові ресурси і обслуговувати свій зовнішній борг, не порушуючи при цьому нормальний хід відтворювального процесу, характеризують:

- а) показники поточної ліквідності;
- б) показники боргового навантаження на державний бюджет;
- в) показники загальної платоспроможності;
- г) усі відповіді правильні.

30. Наявність у країни в даний момент чи період часу певної суми коштів чи міжнародних платіжних засобів, достатньої для погашення поточних боргових зобов'язань, характеризують

- а) показники поточної ліквідності;
- б) показники загальної платоспроможності;
- в) показники боргового навантаження на державний бюджет;
- г) усі відповіді правильні.

31. Для аналізу боргової безпеки держави Світовий банк пропонує використовувати Мінімальну стандартну модель і, відповідно до неї, визначати основні боргові індикатори, що характеризують валютно-фінансовий стан країни-боржника, а також рівень її загальної платоспроможності та тимчасової ліквідності. До них належать:

- а) відношення валового зовнішнього боргу до експорту товарів і послуг;
- б) відношення валового зовнішнього боргу до ВВП;
- в) відношення загальних платежів з обслуговування боргу до експорту товарів і послуг;
- г) всі відповіді правильні.

32. Чи може країна використовувати свої резерви (і яку їх частину) для погашення зовнішнього боргу) – це показник:

- а) відношення міжнародних резервів до валового зовнішнього боргу;
- б) відношення міжнародних резервів до імпорту товарів і послуг;
- в) відношення короткострокового боргу до валового зовнішнього боргу;
- г) відношення боргу міжнародних організацій до валового зовнішнього боргу.

33. Світовий банк класифікує країни залежно від рівня ВВП на душу населення. Країна вважається з низьким рівнем доходу, якщо ВВП на душу населення:

- а) становить більше 765 дол. США, але менше 9 386 дол. США;
- б) не перевищує 765 дол. США;

- в) більше 9 386 дол. США;
- г) жодної правильної відповіді.

34. У 2013 р. Міністерством економіки України розроблено Методику розрахунку рівня економічної безпеки України, в якій наведено основні індикатори стану боргової безпеки України. До них не відносять:

- а) відношення обсягу державного та гарантованого державою боргу до ВВП;
- б) співвідношення між дисконтною вартістю боргу та експортом;
- в) відношення обсягу валового зовнішнього боргу до ВВП;
- г) відношення обсягу офіційних міжнародних резервів до обсягу валового зовнішнього боргу.

35. Виділяють різні види ризиків державного боргу. Ринкові ризики включають:

- а) зростання плаваючих відсоткових ставок;
- б) усі відповіді правильні;
- в) коливання курсів валют державного запозичення;
- г) зростання цін на товари, роботи і послуги, які використовуються при розрахунках за державним боргом.

36. Виникнення боргової кризи має передбачати шляхи виходу з неї. Серед варіантів дій можливі:

- а) країна сплачує борг, зіштовхнувшись з перспективою втрати доступу на світовий ринок капіталу у майбутньому;
- б) країна частково призупиняє сплату боргу, не оголошуючи себе офіційно банкрутом;
- в) жодної правильної відповіді;
- г) країна намагається реструктуризувати борг, тобто провести переговори щодо зміни умов його погашення (як основної суми, так і відсотків – разом або окремо, залежно від глибини проблеми).

37. Управління державним боргом – це:

- а) процес аналізу дебіторів і кредиторів, контролю за співвідношенням між ними, розробки політики щодо розрахунків з покупцями та постачальниками;
- б) частина загальної політики управління оборотними активами та полягає в оптимізації загального розміру заборгованості та забезпеченні своєчасної її інкасації;
- в) процес розробки та виконання стратегій управління заборгованістю органів державного управління, яка дозволяє залучити необхідну суму фінансування, виконати цільові установки уряду щодо ступеня ризиків і

витрат, а також вирішити будь-які інші завдання у сфері управління державним боргом;

г) жодної правильної відповіді.

38. Ризик ліквідності...

а) передбачає ймовірність нестачі бюджетних коштів для вчасного та повного виконання державою власних боргових зобов'язань;

б) виникає в основному через кон'юнктурні коливання на світових товарних і фінансових ринках;

в) виникає при наданні державою кредитів за рахунок залучених нею коштів;

г) жодної правильної відповіді.

39. До бюджетних методів регулювання економічних процесів не відносять:

а) ПДВ;

б) фінансування програм, що забезпечують розширення виробництва;

в) безвідсоткові кредити;

г) виплати заробітної плати.

40. Частина залишку коштів загального фонду відповідного бюджету, яка формується на початок планового бюджетного періоду з метою покриття тимчасових касових розривів. Що це?

а) оборотна касова готівка;

б) стабілізаційний фонд;

в) Резервний фонд Кабінету Міністрів України;

г) фонд самострахування.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА»

1. Ринковий та індивідуальний попит:

- а) взаємозв'язок між ринковим та індивідуальним попитом;
- б) попит та його детермінанти;
- в) рух кривою попиту та її переміщення;
- г) парадокси попиту.

2. Взаємодія попиту та пропозиції:

- а) сутність ринкового механізму;
- б) рівноважні ціна та кількість товару;
- в) вплив на ринкову рівновагу змін у попиті та пропозиції
- г) встановлення урядом максимальних та мінімальних цін.

3. Корисність та її види:

- а) корисність блага та її властивості;
- б) загальна та середня корисність;
- в) гранична корисність та закон спадної граничної корисності;
- г) абсолютна та відносна.

4. Правильне визначення терміна «мікроекономіка»:

а) галузь економічної науки або частка національної економіки, що вивчає поведінку народного господарства як єдиного цілого в контексті аналізу глобальних ринків та їх взаємозв'язків;

б) одна із суспільних наук, предметом дослідження якої є відносини між ринком та державою, індивідом та суспільством;

в) це структурно та організаційно єдина система взаємопов'язаних галузей і сфер діяльності людей, якій властива відповідна пропорційність, взаємозумовленість розміщення на території, обмеженій державними кордонами;

г) розділ економічної теорії, що вивчає поведінку окремих економічних агентів у ході їхньої виробничої, розподільчої, споживчої та обмінної діяльності.

5. Суб'єктами мікроекономіки є:

- а) продавці, підприємства, держава, ринки;
- б) споживачі, підприємства, держава, ринки;
- в) домогосподарства, підприємства, держава, ринки;
- г) ринки товарів, домогосподарства, банки.

6. Перший етап становлення мікроекономіки:

- а) 1845-1890;
- б) 1930-1933;
- в) наш час;
- г) 1783-1800.

7. Домогосподарство – це:

- а) система функціонування однотоварних та галузевих ринків, що мають свою структуру, специфічне ціноутворення та механізм саморегулювання;
- б) товаровиробник і основна виробнича ланка економіки;
- в) це структурно та організаційно єдина система взаємозв'язаних галузей і сфер діяльності людей, якій властива відповідна пропорційність, взаємозумовленість розміщення на території, обмеженій державними кордонами;
- г) це особа або група осіб, які об'єднані з метою забезпечення усього необхідного для життя або спільним веденням господарства.

8. Що таке індукція:

- а) метод, коли на основі відомостей про окремий предмет робиться умовивід про загальне;
- б) формалізований опис економічного явища чи процесу, структура якого визначається як об'єктивними властивостями, так і суб'єктивним характером;
- в) складова економічної теорії, що покликана вивчати особливості функціонування економічних систем на мікрорівні;
- г) метод, коли на основі відомостей про загальне робиться умовивід про окреме.

9. Що з названого вивчає мікроекономіка?

- а) виробництво у масштабі всієї країни;
- б) виробництво цукру;
- в) чисельність зайнятих в економіці;
- г) загальний рівень цін.

10. Що з наведеного не вивчає мікроекономіка?

- а) сутність та функції грошей;
- б) виробництво кави;
- в) механізм функціонування ринку досконалої та недосконалої конкуренції;
- г) ціну, попит та пропозицію певного товару.

11. Згідно з економічною теорією, індивіди мають робити вибір у варіантах економічної діяльності тому, що економічні ресурси:

- а) ...і потреби безмежні;
- б) ...обмежені, а потреби безмежні;
- в) ...безмежні, а потреби обмежені;
- г) ...обмежені і потреби обмежені.

12. На кривій виробничих можливостей зростання виробництва одного виду продукту супроводжується:

- а) зростанням виробництва іншого виду продукту;
- б) зменшенням виробництва іншого виду продукту;
- в) постійним обсягом виробництва іншого виду продукту;
- г) між обсягами виробництва двох продуктів немає взаємозалежності.

13. Якщо аналіз, спрямований на розробку рекомендацій, що сприяють досягненню поставленої мети, то це:

- а) мікроекономічний аналіз;
- б) макроекономічний аналіз;
- в) позитивний аналіз;
- г) нормативний аналіз.

14. Який з цих ринків не існує:

- а) ринок товару;
- б) ринок капіталу;
- в) ринок розваг;
- г) ринок фінансів.

15. Якої з цих стадій життєвого циклу підприємств не існує:

- а) зародження;
- б) спалаху;
- в) спаду;
- г) ліквідації.

16. Що вивчає мікроекономіка:

- а) поведінку економіки в цілому;
- б) поведінку фірм на ринках товарів і ресурсів;
- в) поведінку споживачів на ринках товарів і послуг;
- г) поведінку індивідуальних господарських суб'єктів у різних ринкових структурах.

17. Що не вивчає мікроекономіка:

- а) необмежені виробничі ресурси;
- б) ефективне використання ресурсів;
- в) максимальне задоволення потреб;
- г) рідкісність благ.

18. Які мікроекономічні суб'єкти є головними:

- а) підприємства та банки;
- б) споживач і фірма;

- в) наймані працівники та підприємці;
- г) ринки товарів і ресурсів.

19. Яка з проблем є мікроекономічною?

- а) взаємозв'язок ціни та обсягу попиту на товар;
- б) взаємозв'язок інфляції та безробіття;
- в) взаємозв'язок доходу та заощаджень;
- г) взаємозв'язок відсоткової ставки та попиту на гроші.

20. Що таке попит?

- а) інструмент або різновид відносин щодо відносин купівлі продажу товарів та послуг, а також спосіб взаємодії між продавцем та покупцем;
- б) бажання індивіда купити або спожити певний обсяг товарів, робіт та послуг за визначеною ціною;
- в) форма взаємовідносин між товаровиробниками з дотриманням чітко встановлених законодавством правил гри;
- г) кількість товару, що перебуває на ринку або може бути туди доставлена.

21. Що таке пропозиція?

- а) бажання індивіда купити або спожити певний обсяг товарів, робіт та послуг за визначеною ціною;
- б) кількість товару, що перебуває на ринку або може бути туди доставлена;
- в) закон, який передбачає, що за різних однакових умов пропозиція товару тим більша, чим вища ціна нього;
- г) індивідуальний дохід у грошовій формі, що зазнає змін від зміни цін.

22. Еластичність попиту та пропозиції показує:

- а) номінальний дохід з поправкою на зміну рівня ціни;
- б) індивідуальний дохід у грошовій формі, що зазнає змін від зміни цін;
- в) що за різних умов попит більший, чим нижча ціна, і навпаки;
- г) ступінь відсоткової зміни обсягу попиту та пропозиції.

23. Об'єктами ринкових відносин виступають:

- а) держава та різноманітні установи;
- б) люди та фірми;
- в) матеріальні та нематеріальні цінності (активи);
- г) покупці та продавці.

24. Головними суб'єктами ринку є?

- а) домашні господарства, фірми (підприємства), держава;

- б) фірми (підприємства) та держава;
- в) тільки фірми;
- г) фірми та домашні господарства.

25. Визначте, що означає поняття «Корисність споживчого блага»:

- а) бажання мати щось необхідне для життя та розвитку;
- б) правильна відповідь відсутня;
- в) якість споживчого блага;
- г) міра задоволення від споживання блага.

26. Визначте, внаслідок чого змінюється величина попиту на товар:

- а) внаслідок зміни ціни на даний товар;
- б) внаслідок зміни доходів споживача;
- в) внаслідок зміни кількості споживачів товару;
- г) внаслідок зміни ціни на інші товари.

27. Оберіть правильне формулювання закону попиту:

- а) із збільшенням ціни товару обсяг попиту зростає;
- б) із зменшенням ціни товару обсяг попиту зростає;
- в) із зменшенням ціни товару попит на нього зростає;
- г) із збільшенням ціни товару попит на нього зменшується.

28. Визначте, в якому твердженні слово «попит» слід замінити виразом «величина попиту»:

- а) зростання цін бензину призвело до зменшення попиту на нього;
- б) влітку зростає попит на орендоване житло на Чорноморському узбережжі;
- в) уряд підвищив зарплату вчителів та лікарів, що призвело до зростання попиту на побутову техніку довготривалого використання;
- г) зростання тарифів на перевезення залізничним транспортом призвело до зростання попиту на автобусні квитки.

29. Вкажіть, яка з наведених ситуацій відповідає ринковій рівновазі:

- а) попит дорівнює пропозиції;
- б) величина попиту дорівнює величині пропозиції;
- в) ціна на товар встановлюється державою;
- г) витрати споживачів дорівнюють прибуткам виробників.

30. Що таке ринок?

- а) велика кількість фірм, які конкурують і виробляють однаковий товар;
- б) інструмент або різновид відносин щодо відносин купівлі продажу

товарів та послуг, а також спосіб взаємодії між продавцем та покупцем;

в) форма взаємовідносин між товаровиробниками з дотриманням чітко встановлених законодавством правил гри;

г) бажання індивіда купити певний товар за певну встановлену ціну.

31. Що таке реальний дохід?

а) закон, який стверджує, що за різних умов попит тим більший, чим нижча ціна, і навпаки;

б) закон, який передбачає, що за різних однакових умов пропозиція товару тим більша, чим вища ціна нього;

в) індивідуальний дохід у грошовій формі, що зазнає змін від зміни цін;

г) номінальний дохід з поправкою на зміну рівня ціни.

32. Що таке номінальний дохід?

а) закон, який передбачає, що за різних однакових умов пропозиція товару тим більша, чим вища ціна нього;

б) номінальний дохід із поправкою на зміну рівня ціни;

в) індивідуальний дохід у грошовій формі, який зазнає змін від зміни цін;

г) закон, який стверджує, що за різних умов попит тим більший, чим нижча ціна, і навпаки.

33. Якої функції ринку не існує?

а) очищення;

б) стимулювання;

в) інформаційна;

г) інноваційна.

34. Що не входить до складової ринкового механізму?

а) пропозиція;

б) попит;

в) підприємці;

г) ціна.

35. Яке з тверджень є правильним?

а) економічний прибуток мінус неявні витрати дорівнює бухгалтерському прибутку;

б) бухгалтерські витрати плюс економічні витрати дорівнюють нормальному прибутку;

в) економічний прибуток мінус бухгалтерський прибуток дорівнює явним витратам;

г) економічний прибуток мінус неявні витрати дорівнює бухгалтерському прибутку.

36. Нормальний прибуток для фірми, що працює на ринку досконалої конкуренції:

- а) більше економічного, але менше бухгалтерського прибутку.
- б) це прибуток, достатній для того, щоб фірма залишилась у галузі в достроковому періоді;
- в) це прибуток фірми після сплати податків;
- г) дорівнює максимальному прибутку, який може отримати фірма у короткостроковому періоді;

37. У короткостроковому періоді:

- а) обсяги хоча б одного ресурсу не можна змінити;
- б) усі ресурси є фіксованими;
- в) не існує фіксованої кількості ресурсів;
- г) кількість трудових ресурсів можна змінювати.

38. Конкурентній фірмі, яка одержує нульовий економічний прибуток, необхідно:

- а) підвищити ціну на свій товар;
- б) діяти так, як раніше;
- в) розширити виробництво і намагатися одержати позитивну величину економічного прибутку;
- г) залишити галузь і знайти більш прибуткове застосування задіяних ресурсів.

39. Взаємозв'язок між усіма можливими поєднаннями факторів виробництва та обсягом випуску продукції формалізується за допомогою:

- а) кривої сукупних витрат;
- б) виробничої функції;
- в) кривої виробничих можливостей;
- г) кривої пропонування.

40. Що не належить до факторів виробництва?

- а) праця;
- б) капітал;
- в) підприємницькі здібності;
- г) юридична особа.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ»

1. Що розуміється під менеджментом?

- а) управління людським колективом у процесі суспільного виробництва;
- б) цілеспрямований, усвідомлений процес регулювання процесів виробництва задля досягнення цілей організації;
- в) управління виробничо-господарськими системами: підприємствами, фірмами, компаніями тощо;
- г) діяльність з підготовки, вироблення та реалізації управлінських рішень.

2. Менеджер – це:

- а) професія, яку може освоїти людина, незалежно від її психофізичних характеристик;
- б) людина, яка пройшла спеціальну підготовку і досягає результату за допомогою праці інших людей;
- в) професіонал-організатор, який має певну суму знань у сфері управління виробництвом, технології та економіки;
- г) суб'єкт управління, посадова особа в організації, яка володіє знаннями та навичками управління, наділена повноваженнями та відповідальністю.

3. Основні фактори розвитку менеджменту:

- а) поділ та кооперація праці, техніко-технологічний рівень виробництва;
- б) особливості та особливий рівень виробництва, рівень розвитку науки та технологій;
- в) домінуючий спосіб суспільного виробництва;
- г) рівень розвитку інформаційно-технічного забезпечення виробництва та оснащеності управлінської праці.

4. Об'єкт та суб'єкт менеджменту – це:

- а) технічні ресурси;
- б) люди;
- в) фінансові ресурси;
- г) технології.

5. Планування – це:

- а) вид діяльності;
- б) окремий вид управлінської діяльності, який визначає перспективу та

майбутній стан організації;

- в) перспективний розвиток;
- г) стан організації;
- д) інтеграція видів діяльності.

6. Як здійснюється організаційне планування?

- а) тільки на вищому рівні управління;
- б) на найвищому та середньому рівнях управління;
- в) на середньому рівні управління;
- г) на всіх рівнях управління.

7. Головні завдання менеджера:

- а) максимізація прибутку;
- б) організація праці персоналу;
- в) отримання максимальної віддачі від наявних ресурсів;
- г) налагодження системи внутрішньофірмових комунікацій.

8. Менеджмент та управління – це:

- а) одне й те саме;
- б) різні, але пов'язані між собою процеси;
- в) взаємопов'язані процеси, в яких менеджмент є особливою галуззю управління;
- г) взаємопов'язані процеси, у яких управління є особливою галуззю менеджменту.

9. Яку функцію менеджменту потрібно використовувати, щоб розподілити працівників на робочих місцях?

- а) планування;
- б) контроль;
- в) організація;
- г) мотивація.

10. У якій країні виник менеджмент?

- а) Аргентині;
- б) Бразилії;
- в) Польщі;
- г) США.

11. Якими елементами характеризується система?

- а) входом;
- б) процесом;
- в) ціною;

г) виходом.

12. Визначте основні етапи побудови організації?

- а) визначення характеру виконуваної роботи;
- б) розподіл роботи між окремими позиціями менеджменту;
- в) класифікація позицій менеджменту, побудова на цій основі логічних груп управління;
- г) визначення характеру виконуваної роботи, розподіл між окремими позиціями управління.

13. З перелічених пунктів: 1. надання керівництву інформацію, необхідної для планування у майбутньому, 2. порівняння фактично отриманих та планових результатів, 3. сприяє мотивації персоналу. До функцій заключного контролю належить:

- а) 1, 2;
- б) 2, 3;
- в) тільки 1;
- г) 1, 2, 3.

14. Основними компонентами моделі комунікації є:

- а) об'єкт, суб'єкт, взаємодія;
- б) джерело, повідомлення, канал, одержувач;
- в) об'єкт, суб'єкт, вплив, зворотний зв'язок;
- г) зовнішнє середовище, внутрішнє середовище, взаємодія.

15. Кінцевою метою менеджменту є:

- а) розвиток техніко-економічної бази фірми;
- б) забезпечення прибутковості фірми;
- в) раціональна організація виробництва;
- г) підвищення кваліфікації та творчої активності працівника.

16. Для яких цілей у процесі прийняття рішень використовується «мозковий штурм»?

- а) інтенсифікація розумового процесу;
- б) аналіз нестандартних рішень;
- в) виявлення альтернатив;
- г) залучення всіх учасників до процесу прийняття рішень.

17. Визначте принципи, покладені в основу менеджменту?

- а) єдиноначальність, мотивація, лідерство, зворотний зв'язок;
- б) науковість, відповідальність, правильний підбір та розстановка кадрів;

- в) економічність, зворотний зв'язок, єдиноначальність, мотивація;
- г) все перелічене.

18. До організаційних документів не належать:

- а) штатний розпис установи;
- б) порядок та правила діяльності;
- в) статут підприємства;
- г) оголошення про початок розпродажів.

19. Організаційна структура – це:

- а) мистецтво керувати інтелектуальними, фінансовими, сировинними, матеріальними ресурсами;
- б) вид людської діяльності, спрямованої на задоволення потреб у вигляді обміну;
- в) система управління, що визначає склад, взаємодію та підпорядкованість її елементів;
- г) метод імітації вироблення управлінських рішень за заданими правилами у різних виробничих ситуаціях.

20. Однією з основних функцій менеджменту є:

- а) спостереження за ходом виробництва;
- б) методичне забезпечення прийняття рішень;
- в) планування;
- г) видання наказів та розпоряджень.

21. Згідно з теорією Маслоу, які з людських потреб розміщені на найнижчому рівні піраміди:

- а) соціальні;
- б) потреби у повазі;
- в) потреби в безпеці та захищеності;
- г) фізіологічні потреби.

22. Представниками школи наукового менеджменту є:

- а) Ф. Тейлор, Ф. і Л. Гілбрети, Г. Гантт;
- б) М. Фоллетт, Е. Мейо;
- в) К. Арджіріс, Д. МакГрегор;
- г) Ф. Герцберг.

23. Що в перекладі з англійської означає словосполучення «top management»:

- а) нижча ланка керівництва;
- б) вища ланка керівництва;

- в) керівники;
- г) середня ланка керівництва.

24. Які типи менеджменту існують за часом настання наслідків для об'єкта управління та середовища:

- а) ситуаційний, системний, стабілізаційний, поточний;
- б) стратегічний, оперативний, поточний, перспективний;
- в) системний, оперативний, поточний, стабілізаційний;
- г) стратегічний, системний.

25. Сукупність стадій, що проходить організація в період свого життя, – це:

- а) етапи життя;
- б) стадії життя;
- в) життєвий цикл;
- г) тимчасові рамки.

26. З погляду теорії менеджменту найбільш коректним є таке визначення мети управління:

- а) результат, на досягнення якого спрямоване управління;
- б) бажаний, необхідний та можливий стан керованої системи;
- в) бачення майбутнього, якого бажано досягти;
- г) об'єктивна тенденція розвитку організації.

27. У теорії менеджменту рішення, яке не залежить від минулого досвіду, а засноване на об'єктивному аналітичному процесі, є:

- а) інтуїтивним;
- б) раціональним;
- в) аналітичним;
- г) заснованим на судженні.

28. Людина, що має можливість впливати на групу людей, спрямовувати та організовувати їхню роботу, є:

- а) авторитетним працівником;
- б) формальним лідером;
- в) неформальним лідером;
- г) лідером-новатором.

29. На чому ґрунтуються соціально-психологічні методи управління?

- а) на впливі на свідомість та соціальні умови;
- б) на морально-психологічному кліматі;

- в) на законодавчих та нормативних актах;
- г) на матеріальному інтересі працівників.

30. Які існують загальні методи (способи) менеджменту (управління)?

- а) відтворювальні та маркетингові;
- б) законодавчі та нормативні;
- в) адміністративні, економічні та соціально-психологічні;
- г) мережеві та балансові.

31. На чому ґрунтуються адміністративні методи управління?

- а) на штрафних санкціях;
- б) на законодавчих та нормативних актах;
- в) на економічних інтересах об'єктів управління;
- г) на впливі на соціально-побутові умови працівників.

32. Чим характеризується авторитарний режим управління?

- а) менеджер має повну владу;
- б) менеджер зберігає у себе право на будь-які надзвичайні повноваження;
- в) підлеглі повністю та беззастережно залежні від свого керівника;
- г) всі варіанти правильні.

33. Яка обов'язкова умова лідерства?

- а) вміння перемагати у суперечках;
- б) володіння владою у конкретних формальних чи неформальних організаціях;
- в) фізична сила;
- г) розум та видатні здібності.

34. Який стиль лідера найбільш сприятливо впливає на відносини з групою?

- а) авторитарний;
- б) демократичний;
- в) силовий;
- г) прагматичний.

35. Які існують типи лідерів?

- а) лідери-організатори;
- б) лідери-ініціатори;
- в) лідери-ерудити;
- г) всі зазначені.

36. Які із названих якостей працівника цікавлять сучасного менеджера?

- а) кваліфікація та цілеспрямованість працівника;
- б) наявність рис характеру, що дозволяють співпрацювати з ним;
- в) інтерес працівника до перспектив професійного зростання;
- г) усі перелічені.

37. Критерієм ефективності менеджменту в організації не є:

- а) співвідношення прибутку та витрат на управління;
- б) техніко-економічні показники;
- в) ступінь задоволеності працівників у результатах своєї діяльності;
- г) рівень заробітної плати керівника організації.

38. Організації класифікують за різними ознаками. Зокрема, за способом і метою утворення організації поділяються на:

- а) формальні та неформальні;
- б) прості організації та складні організації;
- в) великі організації, середні організації, малі організації;
- г) приватні організації, державні організації, колективні організації.

39. Організації класифікують за різними ознаками, зокрема за ступенем охоплення ринку організації поділяються на:

- а) місцеві, регіональні, національні;
- б) спеціалізовані організації, універсальні організації, змішані організації;
- в) великі організації, середні організації, малі організації;
- г) приватні організації, державні організації, колективні організації.

40. За напрямком впливу на керований об'єкт методи менеджменту можна поділити на:

- а) методи прямого впливу, методи непрямого впливу;
- б) методи матеріального впливу, методи владного впливу, методи морального впливу;
- в) кількісні методи та якісні методи;
- г) економічні, технічні, соціально-психологічні та адміністративні.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ ПЕРСОНАЛУ»

1. Управління персоналом – це:

а) сукупність впливів на організаційну поведінку людей, спрямованих на активізацію ще невикористаних професійних і духовних можливостей для розв'язання поставлених завдань;

б) сукупність засобів і методів спрямованого впливу на інтереси підприємства з метою раціонального використання ресурсів і забезпечення необхідних пропорцій розвитку;

в) підготовка, прийняття та реалізація рішень з оцінки потенціалу, рівня його використання і нарощування відповідно до цілей, стратегії підприємства, беручи до уваги вплив внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності підприємства й використовуючи відповідні методи й функції управління;

г) одна з головних підсистем управління, що включає процеси планування, закупівлі, постачання, розподілу, обліку і контролю ресурсів.

2. Управління персоналом зосереджується у відділі кадрів і спрямоване на те, щоб забезпечити... (знайдіть основне завдання функціонування відділу кадрів):

а) забезпечити наявність потрібних людей у потрібний час у потрібних місцях і звільнити організацію від непотрібної робочої сили;

б) ведення встановленої звітно-облікової документації, готування та подання державної статистичної звітності з кадрових питань, аналіз складу працівників підприємства (організації);

в) підготовка проєктів кадрових наказів на розгляд керівнику (директору);

г) знайомство працівників, уперше прийнятих в організацію, з нормативними актами з охорони праці, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

3. Кадрова політика – це:

а) система теоретичних поглядів, ідей, вимог, принципів, що визначають основні напрями роботи з персоналом;

б) важливий елемент підвищення ефективності діяльності підприємства, оскільки розробка та впровадження раціональних підходів в управлінні активами забезпечують надійну фінансову стійкість, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість підприємств;

в) система принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з оптимальним формуванням капіталу з різноманітних джерел, а також забезпеченням ефективного його використання у різних

видах господарської діяльності підприємств;

г) контроль за процесом формування, розподілу та використання витрат підприємства в результаті здійснення фінансово-господарської діяльності.

4. Основним завданням кадрової політики є:

- а) раціональне використання кадрового потенціалу;
- б) формування і підтримка ефективної роботи щодо випуску продукції (робіт, послуг);
- в) виявлення та кількісне обґрунтування резервів підвищення ефективності використання ресурсів;
- г) регламентація проведення робіт з економіки підприємства, установлення та дотримання економічного порядку на підприємстві.

5. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип планомірності ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) обумовлює необхідність реалізації системного підходу в управлінні організацією як цілісним соціальним організмом, структурними підрозділами й виконавцями;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) трудовий колектив організації працюватиме свідомо й продуктивно, якщо між соціальними партнерами (найманим персоналом і роботодавцем або його представником) буде досягнуто взаєморозуміння, балансу інтересів, соціальної згоди й бажання працювати спільно на досягнення взаємовигідних кінцевих результатів.

6. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип єдиноначальності ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) обумовлює необхідність реалізації системного підходу в управлінні організацією як цілісним соціальним організмом, структурними підрозділами й виконавцями;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) трудовий колектив організації працюватиме свідомо й продуктивно, якщо між соціальними партнерами (найманим персоналом і роботодавцем або його представником) буде досягнуто взаєморозуміння, балансу інтересів, соціальної згоди й бажання працювати спільно на досягнення взаємовигідних кінцевих результатів.

7. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип системності ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) обумовлює необхідність реалізації системного підходу в управлінні організацією як цілісним соціальним організмом, структурними підрозділами й виконавцями;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) трудовий колектив організації працюватиме свідомо й продуктивно, якщо між соціальними партнерами (найманим персоналом і роботодавцем або його представником) буде досягнуто взаєморозуміння, балансу інтересів, соціальної згоди й бажання працювати спільно на досягнення взаємовигідних кінцевих результатів.

8. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип соціального партнерства ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) обумовлює необхідність реалізації системного підходу в управлінні організацією як цілісним соціальним організмом, структурними підрозділами й виконавцями;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) трудовий колектив організації працюватиме свідомо й продуктивно, якщо між соціальними партнерами (найманим персоналом і роботодавцем або його представником) буде досягнуто взаєморозуміння, балансу інтересів, соціальної згоди й бажання працювати спільно на досягнення взаємовигідних кінцевих результатів.

9. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип економічної ефективності ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) обумовлює необхідність реалізації системного підходу в управлінні організацією як цілісним соціальним організмом, структурними підрозділами й виконавцями;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) вимагає ретельного обґрунтування інвестицій у розвиток персоналу, витрат на оплату праці й утримання робочих місць, інших прямих і непрямих витрат з огляду на їх віддачу, окупність.

10. Менеджмент персоналу в організації має здійснюватися з дотриманням основних принципів. Принцип економічної заінтересованості ... :

а) вимагає, щоб усі процеси, процедури, операції, дії, що відбуваються в організації з відтворення та використання персоналу, виробництво та праця на кожному робочому місці відбувались на планомірній основі, тобто скоординовано й синхронно;

б) полягає в необхідності створення гнучкої системи стимулів, яка спонукала б керівників і весь персонал працювати з повною віддачею творчого потенціалу на благо організації, а отже, кожного працівника й суспільства;

в) слід розуміти як необхідність чіткого розподілу повноважень між керівниками та структурними підрозділами по вертикалі й горизонталі, адміністративну підпорядкованість кожного працівника, кожної структурної ланки лише одному керівникові;

г) вимагає ретельного обґрунтування інвестицій у розвиток персоналу, витрат на оплату праці й утримання робочих місць, інших прямих і непрямих витрат з огляду на їхню віддачу, окупність.

11. Суб'єктом менеджменту персоналу є:

- а) організація як єдине ціле, кожен структурний підрозділ незалежно від кількості ієрархічних рівнів управління, первинні трудові колективи, кожний найманий працівник незалежно від статусу в організації;
- б) лінійні керівники, служба персоналу (відділ кадрів);
- в) керівник відділу діловодства;
- г) працівники допоміжно-обслуговуючого виробництва.

12. До засобів менеджменту персоналу належить:

- а) уся сукупність машин, обладнання та пристроїв, які застосовуються в процесі управлінської праці для її автоматизації та механізації;
- б) адміністративні, економічні і соціально-психологічні засоби;
- в) працівники допоміжно-обслуговуючого виробництва;
- г) члени колективу.

13. Основними суб'єктами кадрової безпеки підприємства є:

- а) служба управління персоналом і служба безпеки;
- б) держава та її інститути (міністерства, відомства, податкові й митні органи, біржі, фонди і страхові компанії), а також підприємства як державного, так і приватного сектора економіки;
- в) сукупність суб'єктів, об'єднаних цілями та завданнями щодо захисту національних інтересів, які здійснюють свою діяльність у цій сфері у відповідності з визначеними у законодавстві України функціями, механізмами їх виконання;
- г) взаємини між співробітниками всередині організації, між представниками менеджменту і персоналу, відносини із зовнішніми суб'єктами.

14. Саме від персоналу йдуть значні загрози підприємству. Ці загрози можна поділити на дві групи: внутрішні і зовнішні. До внутрішніх загроз відносять:

- а) слабка організація системи навчання;
- б) потрапляння працівників у різні види залежності;
- в) інфляційні процеси;
- г) настанова конкурентів на переманювання.

15. Нормативно-правове забезпечення кадрової безпеки становлять:

- а) міжнародні стандарти безпеки ISO;
- б) Конституція України;
- в) статут;
- г) всі відповіді правильні.

16. Нормативні документи внутрішньої регламентації забезпечення кадрової безпеки включають:

- а) Конституція України;
- б) Господарський кодекс України;
- в) Кодекс законів про працю України;
- г) положення про трудову дисципліну.

17. Нормативні (законодавчі) документи забезпечення кадрової безпеки включають:

- а) Конституція України;
- б) положення про трудову дисципліну;
- в) ISO 31000:2009 «Менеджмент ризику»;
- г) статут.

18. Контроль за додержанням законодавства про оплату праці на підприємстві здійснюється:

- а) Міністерством праці України та його органами;
- б) органами статистики;
- в) громадською організацією;
- г) Верховною Радою України.

19. Відповідно до Закону України «Про оплату праці» заробітна плата – це:

а) винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку, згідно з трудовим договором, власник або уповноважений ним орган сплачує працівнику за виконану роботу або надані послуги;

б) основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом;

в) обчислена у грошовому виразі оплата, здійснювана роботодавцем працівникові за роботу, що, відповідно до трудового договору, виконується або має бути виконаною працівником;

г) винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці.

20. Відповідно до Кодексу законів про працю України заробітна плата – це:

а) винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку, згідно з трудовим договором, власник або уповноважений ним орган сплачує працівнику за виконану роботу або надані послуги;

б) основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у

зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом;

в) обчислена у грошовому виразі оплата, здійснювана роботодавцем працівникові за роботу, яка, відповідно до трудового договору, виконується або має бути виконаною працівником;

г) винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці.

21. Діяльність кадрової служби підприємства регламентується Положенням про кадрову службу. Це положення включає «Завдання відділу», серед яких:

а) організація безпечних умов роботи працівників підприємства, матеріального і морального стимулювання їхньої діяльності;

б) фізична безпека ресурсів (активів);

в) технічна безпека;

г) безпека зв'язку.

22. Діяльність кадрової служби підприємства регламентується Положенням про кадрову службу. Це положення включає розділ «Функції відділу», серед яких:

а) розробка та реалізація кадрової політики підприємства відповідно до внутрішніх стандартів і сучасних концепцій управління персоналом;

б) створення та підтримання інформаційно-аналітичної бази для прийняття рішень з питань управління персоналом;

в) розробка планів і програм розвитку персоналу підприємства та планування потреби в персоналі;

г) протидія загрозам з боку терористів.

23. Діяльність кадрової служби підприємства регламентується Положенням про кадрову службу. Це положення включає розділ «Права відділу», серед яких:

а) розробка та реалізація кадрової політики підприємства відповідно до внутрішніх стандартів і сучасних концепцій управління персоналом;

б) створення та підтримання інформаційно-аналітичної бази для прийняття рішень з питань управління персоналом;

в) внесення керівництву пропозицій щодо вдосконалення діяльності підприємства, інших структурних підрозділів;

г) протидія загрозам з боку терористів.

24. Діяльність кадрової служби підприємства регламентується Положенням про кадрову службу. Це положення включає розділ «Відповідальність відділу», який передбачає особисту відповідальність працівника за:

- а) своєчасне та належне виконання завдань і функцій;
- б) здійснення обліку товарно-матеріальних цінностей;
- в) внесення керівництву пропозицій щодо вдосконалення діяльності підприємства, інших структурних підрозділів;
- г) протидію загрозам з боку терористів.

25. Важливою умовою забезпечення кадрової безпеки є ретельний підбір та відбір персоналу, що здійснюється:

- а) кадровим агентством;
- б) працівниками виробничих підрозділів самостійно;
- в) начальником економічної служби підприємства;
- г) жодної правильної відповіді.

26. Організаційні заходи щодо вдосконалення кадрової безпеки на підприємстві не включають:

- а) розробка рекомендацій щодо зниження плинності кадрів;
- б) комп'ютеризація процесів управління;
- в) співпраця із закладом вищої освіти;
- г) впровадження заходів протипожежної безпеки.

27. Мета кадрової безпеки персоналу:

- а) забезпечення підприємства необхідними працівниками;
- б) розробка мотиваційних схем і схем оплати праці;
- в) усунення збитку у зв'язку з трудовими спорами;
- г) ефективне управління людськими ресурсами.

28. Завданням кадрової безпеки персоналу є:

- а) ефективне економічне функціонування підприємств;
- б) мінімізація ризиків, пов'язаних із кадровою складовою;
- в) ефективне управління людськими ресурсами;
- г) виявлення, запобігання та припинення небажаних дій з боку працівників підприємства.

29. Функції, на основі яких діє механізм забезпечення кадрової безпеки, полягають у:

- а) пошуку, класифікації та систематизації типових загроз, з якими пов'язані причини виникнення деструктивних та дестабілізаційних процесів у кадровій безпеці;

- б) розробці стратегії забезпечення економічної безпеки кожного функціонального підрозділу підприємства;
- в) формуванні політики управління економічною безпекою на рівні функціонального підрозділу підприємства;
- г) організації контролю та аналізу стану економічної безпеки підприємства.

30. Завданнями служби кадрової безпеки підприємства є:

- а) аудит товарно-матеріальних цінностей;
- б) виявлення та локалізація можливих каналів витоку комерційної таємниці та конфіденційної інформації в процесі звичайної діяльності;
- в) облік особового складу установи та її підрозділів;
- г) організація документообігу для забезпечення оперативного і чіткого виконання та проходження документів і доручень керівництва стосовно всіх напрямів роботи з персоналом.

31. Методи управління кадрами підрозділяються на три основні групи, серед яких:

- а) економічні, організаційно-розпорядчі та соціально-психологічні методи;
- б) заробітна плата, преміювання і штрафи;
- в) правові методи, законодавчі акти, статут;
- г) балансовий метод, нормативний метод, аналітичний метод.

32. У межах стратегічних планів роботи з персоналом виділяють такі їх види:

- а) план з питань комплектування та використання персоналу;
- б) план підготовки кадрів у зв'язку зі звільненням і переміщенням персоналу;
- в) програми розвитку;
- г) план заходів з удосконалення структури зайнятості.

33. Кількісна потреба в персоналі – це :

- а) необхідна кількість персоналу для забезпечення виробничої діяльності підприємства;
- б) потреба в персоналі відповідних спеціальностей, професій, кваліфікації, з необхідними характеристиками, компетенціями тощо. Її визначають виходячи із вимог до посади та робочого місця, професійно-кваліфікаційного розподілу робіт, штатного розпису і т. ін.;
- в) склад персоналу за кожною категорією, необхідний підприємству для досягнення встановлених цілей та виконання намічених планів у поточному або перспективному періодах;

г) різниця між загальною потребою і фактичною наявністю персоналу на початок планового періоду.

34. Якісна потреба в персоналі – це :

а) необхідна кількість персоналу для забезпечення виробничої діяльності підприємства;

б) потреба в персоналі відповідних спеціальностей, професій, кваліфікації, з необхідними характеристиками, компетенціями тощо. Її визначають виходячи із вимог до посади та робочого місця, професійно-кваліфікаційного розподілу робіт, штатного розпису і т. ін.;

в) склад персоналу за кожною категорією, необхідний підприємству для досягнення встановлених цілей та виконання намічених планів у поточному або перспективному періодах;

г) різниця між загальною потребою і фактичною наявністю персоналу на початок планового періоду.

35. Додаткова потреба в персоналі – це :

а) необхідна кількість персоналу для забезпечення виробничої діяльності підприємства;

б) потреба в персоналі відповідних спеціальностей, професій, кваліфікації, з необхідними характеристиками, компетенціями тощо. Її визначають виходячи із вимог до посади та робочого місця, професійно-кваліфікаційного розподілу робіт, штатного розкладу і т. ін.;

в) склад персоналу за кожною категорією, необхідний підприємству для досягнення встановлених цілей та виконання намічених планів у поточному або перспективному періоді;

г) різниця між загальною потребою і фактичною наявністю персоналу на початок планового періоду.

36. Для визначання кількісної потреби в персоналі використовують різні методи. Балансовий метод полягає у:

а) встановленні динамічної рівноваги між трудовими ресурсами та їхнім розподілом відповідно до потреб підприємства;

б) застосуванні системи нормативів, що визначають кількість працівників у функціональному розрізі, витрати на виробництво одиниці продукції (робочий час, фонд заробітної плати);

в) у перенесенні минулих тенденцій та змін у величині сукупної робочої сили та її структури на майбутнє;

г) передбачає встановлення взаємозв'язку між чисельністю персоналу та факторами, що на неї впливають.

37. Для визначання кількісної потреби в персоналі використовують різні методи. Нормативний метод – полягає у:

а) встановленні динамічної рівноваги між трудовими ресурсами та їх розподілом відповідно до потреб підприємства;

б) застосуванні системи нормативів, що визначають кількість працівників у функціональному розрізі, витрати на виробництво одиниці продукції (робочий час, фонд заробітної плати);

в) перенесенні минулих тенденцій та змін у величині сукупної робочої сили та її структури на майбутнє;

г) передбачає встановлення взаємозв'язку між чисельністю персоналу та факторами, що на неї впливають.

38. Для визначання кількісної потреби в персоналі використовують різні методи. Метод екстраполяції – полягає у:

а) встановленні динамічної рівноваги між трудовими ресурсами та їх розподілом відповідно до потреб підприємства;

б) застосуванні системи нормативів, що визначають кількість працівників у функціональному розрізі, витрати на виробництво одиниці продукції (робочий час, фонд заробітної плати);

в) перенесенні минулих тенденцій та змін у величині сукупної робочої сили та її структури на майбутнє;

г) передбачає встановлення взаємозв'язку між чисельністю персоналу та факторами, що на неї впливають.

39. Інструментами контролю персоналу є:

а) збори та наради, необхідні для мотивації, обговорення робочих питань та розуміння динаміки виконання задач і планів;

б) бюджетування;

в) аналіз беззбитковості;

г) концентрація на помилках.

40. До головних помилок при контролі працівників віднося:

а) прослуховування дзвінків;

б) відсутність покарань;

в) звіти (складно об'єктивно оцінити успіхи кожного працівника);

г) відеоспостереження (це не дозволяє встановити контроль над робочими зонами).

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»

1. Обов'язковість ведення бухгалтерського обліку в Україні закріплено в:

- а) Законі України «Про податкову службу»;
- б) Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»;
- в) міжнародних стандартах бухгалтерського обліку;
- г) Конституції України.

2. Бухгалтерський облік реалізує такі функції:

- а) управлінську, контрольну, оцінювальну;
- б) регулятивну, планову, облікову;
- в) управлінську, контрольну, планову;
- г) усі відповіді правильні.

3. Який з наведених принципів полягає в тому, що фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарської діяльності:

- а) принцип автономності;
- б) принцип обачності;
- в) принцип послідовності;
- г) принцип повного висвітлення.

4. Метою бухгалтерського обліку є:

- а) забезпечення достовірною і своєчасною інформацією для прийняття рішень управлінськими структурами підприємства та зовнішніми користувачами;
- б) повне і своєчасне відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку;
- в) повне і своєчасне складання та подання до податкових органів звітних декларацій;
- г) правильне нарахування та своєчасна сплата податків до бюджету.

5. Яке визначення терміна «облікова політика», відповідно до законодавчо-нормативної бази, є правильним?

- а) це порядок організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- б) це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності;
- в) це вибір форми бухгалтерського обліку;
- г) це вибір методу бухгалтерського обліку.

6. Оформлення внутрішнього нормативного документа щодо облікової політики підприємства є:

- а) обов'язковим;
- б) необов'язковим;
- в) обов'язковим лише щодо фінансового обліку;
- г) обов'язковим лише щодо податкового обліку.

7. Який з наведених принципів полягає в тому, що для визначення фінансового результату звітного періоду необхідно порівняти доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для отримання цих доходів:

- а) принцип нарахування та відповідність доходів і витрат;
- б) принцип послідовності;
- в) принцип безперервності;
- г) принцип обачності.

8. Принцип превалювання сутності над формою полягає у:

- а) відображенні господарських операцій у бухгалтерському обліку лише за наявності документального підтвердження;
- б) відображенні господарських операцій у бухгалтерському обліку за їх економічною сутністю;
- в) відображенні господарських операцій у бухгалтерському обліку лише виходячи із змісту первинних документів;
- г) відображенні господарських операцій у бухгалтерському обліку без документального підтвердження.

9. Об'єктом бухгалтерського обліку є:

- а) окремі операції або процес господарювання;
- б) окремі підприємства або окремі види діяльності підприємств;
- в) господарські засоби та джерела їх формування;
- г) господарські засоби та джерела їх формування, господарські процеси та результати господарських процесів.

10. Предметом бухгалтерського обліку є:

- а) господарська діяльність підприємства;
- б) масові суспільно-економічні явища;
- в) кругообіг господарських процесів;
- г) інформація про господарські процеси (постачання, виробництво, збут) та господарські операції, що стосується складу та руху об'єктів обліку.

11. В активі балансу згруповано:

- а) джерела формування ресурсів;

- б) господарські процеси;
- в) ресурси;
- г) господарські операції.

12. У пасиві балансу згруповано:

- а) ресурси;
- б) результати господарської діяльності;
- в) джерела формування ресурсів;
- г) витрати підприємства.

13. Оберіть найповніше та правильне визначення предмета бухгалтерського обліку:

- а) господарська діяльність підприємства;
- б) факти господарської діяльності підприємства;
- в) стан та рух об'єктів обліку в результаті господарських операцій;
- г) вплив господарських операцій на об'єкти обліку, що оцінені у грошовому вимірі.

14. У якому варіанті відповіді наведено об'єкти бухгалтерського обліку:

- а) зобов'язання, власний капітал, процес виробництва, джерела кредитних коштів;
- б) необоротні засоби, оборотні засоби, прибуток, економія, процес збуту;
- в) зобов'язання, оборотні засоби, процес постачання, персонал;
- г) необоротні засоби, оборотні засоби, зобов'язання, власний капітал, процес постачання, процес виробництва, процес збуту, прибуток, економія.

15. Яка група об'єктів є об'єктами бухгалтерського обліку, що забезпечують господарську діяльність підприємства:

- а) необоротні активи, збитки, операційний цикл, надзвичайна подія;
- б) кошти в розрахунках, зобов'язання, процес виробництва;
- в) матеріальні, нематеріальні та фінансові засоби, джерела утворення цих засобів;
- г) немає правильної відповіді.

16. Яка група об'єктів є об'єктами бухгалтерського обліку, що становлять господарську діяльність підприємства:

- а) процес збуту, фінансова діяльність; власний капітал, джерела залучених господарських засобів;
- б) основна діяльність, процес збуту, перевитрати, нематеріальні активи;
- в) процес виробництва, фінансова діяльність, збитки, надзвичайна

подія;

- г) всі відповіді правильні.

17. У якому пункті наведено лише господарські засоби:

- а) сировина та матеріали, гроші в дорозі, капітальні інвестиції;
- б) заборгованість постачальникам за поставлені матеріальні цінності;
- в) дебіторська заборгованість підзвітних осіб; доходи майбутніх періодів;
- г) усі відповіді правильні.

18. У якому пункті наведено лише джерела утворення господарських засобів:

- а) земля, статутний капітал, зобов'язання;
- б) незавершене виробництво, резерв оплати відпускних, заборгованість перед працівникам з оплати праці;
- в) власний капітал та витрати майбутніх періодів;
- г) пайовий капітал, цільове фінансування, кредиторська заборгованість постачальникам, доходи майбутніх періодів.

19. До звичайної діяльності належать такі операції:

- а) купівля облігацій, що будуть погашені через два роки;
- б) отримання обладнання в подарунок;
- в) нарахування зобов'язань з оплати праці адміністрації підприємства;
- г) встановлення факту псування запасів.

20. До матеріальних господарських засобів належать:

- а) інструменти зі строком служби 2 місяці, земельна ділянка, товари на складі;
- б) право на природні ресурси, готова продукція на складі, природні ресурси;
- в) грошові документи – путівки до будинку відпочинку для працівників підприємства, готова продукція, яка відвантажена, але не сплачена;
- г) немає правильної відповіді.

21. До оборотних грошових (фінансових) засобів не належать:

- а) заборгованість постачальникові за поставлене паливо;
- б) заборгованість постачальника підприємству за умов переказу йому авансу;
- в) видані векселі;
- г) векселі, одержані та які будуть погашені через 3 місяці.

22. До фінансових необоротних засобів не можна віднести:

- а) облігації, які будуть погашені через 2 роки;
- б) дебіторська заборгованість за майно, передане у фінансову оренду;
- в) право користування природними ресурсами;
- г) векселі, видані на 3 роки.

23. На етапі спостереження:

- а) використовуються такі елементи методу бухгалтерського обліку, як калькуляція та інвентаризація;
- б) використовуються такі елементи методу бухгалтерського обліку, як документація та баланс;
- в) використовуються такі елементи методу бухгалтерського обліку як документація та інвентаризація;
- г) устанавлюються факти господарських операцій.

24. Бухгалтерські рахунки – це:

- а) прийом етапу – узагальнення облікового процесу;
- б) таблиці, в яких відображаються вартість та рух лише господарських засобів;
- в) таблиці, в яких відображаються розмір, структура та рух об'єктів обліку;
- г) немає правильної відповіді.

25. Бухгалтерський облік належить до:

- а) гуманітарних дисциплін;
- б) природничих дисциплін;
- в) фундаментальних дисциплін;
- г) економічних дисциплін.

26. Як наукова та навчальна дисципліна, бухгалтерський облік жодного відношення не має до:

- а) теорії економічного аналізу;
- б) математичного моделювання;
- в) геології;
- г) фінансового права.

27. Бухгалтерський облік належить до циклу:

- а) юридичних дисциплін;
- б) математичних дисциплін;
- в) філософських дисциплін;
- г) економічних дисциплін.

28. Користувачів бухгалтерської інформації поділяють на:

- а) дійсних і потенційних;
- б) внутрішніх та зовнішніх;
- в) прямих та опосередкованих;
- г) постійних та випадкових.

29. Особи, які використовують фінансову звітність та іншу бухгалтерську інформацію для задоволення певних інформаційних потреб, називаються:

- а) користувачами бухгалтерської інформації;
- б) потенційними інвесторами;
- в) власниками підприємства;
- г) пов'язаними особами.

30. Баланс включає інформацію про грошову оцінку:

- а) активів, господарських засобів, витрат;
- б) доходів і витрат, зобов'язань;
- в) активів, капіталу та зобов'язань;
- г) джерел господарських засобів, витрат, доходів.

31. Метод бухгалтерського обліку – це:

- а) спосіб первинного спостереження і відображення господарських операцій у первинних бухгалтерських документах;
- б) сукупність спеціальних прийомів, за допомогою яких вивчають його предмет;
- в) спосіб грошового вимірювання об'єктів бухгалтерського обліку, установлення фактів господарських операцій;
- г) прийом етапу – узагальнення облікового процесу.

32. Бухгалтерська звітність – це:

- а) метод підсумкового узагальнення й одержання підсумкових показників за звітний період;
- б) прийом етапу – узагальнення облікового процесу;
- в) таблиці, в яких відображаються розмір, структура та рух об'єктів обліку;
- г) немає правильної відповіді.

33. Баланс включає інформацію про грошову оцінку:

- а) активів, господарських засобів, витрат;
- б) доходів і витрат, зобов'язань;
- в) активів, капіталу та зобов'язань;
- г) джерел господарських засобів, витрат, доходів.

34. Баланс відображає інформацію:

- а) станом на певну дату;
- б) за певний період;
- в) станом на певну дату і за період;
- г) немає правильної відповіді.

36. Частина балансу, в якій відображають господарські засоби, називається:

- а) розділом пасиву балансу;
- б) статтею зобов'язань;
- в) активом;
- г) пасивом.

37. Елемент балансу, що відповідає критеріям, встановленим П(С)БО, називається:

- а) розділом;
- б) активом;
- в) статтею;
- г) пасивом.

38. Метою складання балансу є:

- а) надання інформації про фінансові результати;
- б) надання інформації про фінансовий стан;
- в) надання інформації про зміни у фінансовому стані підприємства за період;
- г) надання інформації про всі наведені вище аспекти.

39. Яка форма побудови балансу є традиційною для України:

- а) горизонтальна;
- б) вертикальна;
- в) змішана;
- г) жодна з перелічених.

40. Традиційно в Україні актив балансу будується в порядку:

- а) зростання строковості зобов'язань;
- б) зростання ліквідності активів;
- в) зменшення строковості зобов'язань;
- г) зменшення ліквідності активів.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІСТИКА»

1. Логістика – це:

- а) мистецтво перевезень;
- б) мистецтво управління матеріальними і супутніми їм потоками;
- в) мистецтво управління людьми;
- г) мистецтво комерції – підприємницька діяльність.

2. Що належить до об'єктів логістичних рішень:

- а) вибір кольору;
- б) вибір потужності;
- в) вибір трудових ресурсів;
- г) вибір постачальника.

3. З якими системами взаємодіє логістика:

- а) маркетингом;
- б) виробництвом;
- в) ціноутворенням;
- г) всі відповіді правильні.

4. Цілями логістики можуть бути:

- а) мінімізація логістичних витрат;
- б) оптимізація рівня запасів;
- в) оптимізація рівня обслуговування клієнта;
- г) максимізація логістичних витрат бюджету.

5. В чому виражається основне завдання управління логістикою:

- а) це порядок організації бухгалтерського обліку на підприємстві;
- б) в забезпеченні механізму розробки завдань і стратегій в галузі управління матеріалами і розподілом;
- в) в розробці транспортного обслуговування споживачів;
- г) в управлінні запасами.

6. Оформлення внутрішнього нормативного документа щодо облікової політики підприємства є:

- а) обов'язковим;
- б) необов'язковим;
- в) обов'язковим лише щодо фінансового обліку;
- г) обов'язковим лише щодо податкового обліку.

7. Які функціональні галузі входять в логістичну структуру:

- а) всі відповіді правильні;
- б) запаси та транспортування продукції;

- в) складування та складська обробка;
- г) інформація, персонал, обслуговуюче виробництво.

8. Що належить до основних комплексів логістики:

- а) доходи логістичних процесів;
- б) витрати логістичних процесів;
- в) персонал;
- г) окремі операції або процес господарювання.

9. Що належить до основних комплексів логістики:

- а) окремі операції або процес господарювання;
- б) маркетинг;
- в) персонал;
- г) запаси готової продукції.

10. Що із названого належить до основних комплексів логістики:

- а) окремі операції або процес господарювання;
- б) маркетинг;
- в) персонал;
- г) інформаційні процеси.

11. Що із названого є цілями логістики:

- а) підвищення продуктивності праці;
- б) підвищення витрат виробництва;
- в) оптимізація рівня запасів;
- г) зменшення витрат виробництва.

12. Логістика – це насамперед мислення, зорієнтоване на:

- а) господарську діяльність підприємства;
- б) повні витрати;
- в) продуктивність праці;
- г) екологію.

13. Логістика – це мислення, зорієнтоване на:

- а) господарську діяльність підприємства;
- б) обслуговування клієнта;
- в) продуктивність праці;
- г) екологію.

14. Що наведеного можна віднести до термінології логістики:

- а) матеріальний потік;
- б) потужність;

- в) продуктивність праці;
- г) рентабельність.

18. Що входить до 6-и правил логістики:

- а) відповідна якість;
- б) мінімальні витрати енергії;
- в) максимальна рентабельність;
- г) власний капітал та витрати майбутніх періодів.

19. Що належить до логістичних процесів:

- а) розробка товару;
- б) управління запасами;
- в) просування товару;
- г) немає правильної відповіді.

20. Що належить до логістичних процесів:

- а) розробка товару;
- б) інформаційне забезпечення;
- в) просування товару;
- г) немає правильної відповіді.

21. Що належить до позитивних наслідків логістики:

- а) вартість часу;
- б) вартість створення;
- в) вартість місця;
- г) вартість володіння.

22. Ланка логістичної системи – це:

- а) дія, що не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі дослідження;
- б) сукупність дій, спрямованих на реалізацію завдань, поставлених перед логістичною системою;
- в) певний економічно або функціонально відособлений об'єкт, що не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі аналізу;
- г) вартість володіння.

23. Логістична функція – це:

- а) певний економічно або функціонально відособлений об'єкт, що не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі аналізу;
- б) дія, що не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі дослідження;
- в) вартість володіння;

г) сукупність дій, спрямованих на реалізацію завдань, поставлених перед логістичною системою.

24. Логістична операція – це:

- а) певний економічно або функціонально відособлений об'єкт, який не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі аналізу;
- б) дія, яка не підлягає подальшій декомпозиції в рамках поставленої задачі дослідження;
- в) вартість створення;
- г) усі відповіді правильні.

25. Об'єктом логістичної системи є:

- а) триада потоків (матеріальний, фінансовий, інформаційний);
- б) матеріальний потік;
- в) фінансовий потік;
- г) інформаційний потік.

26. Матеріальний потік як об'єкт логістичної системи:

- а) призначений для реалізації керівних функцій;
- б) являє собою спрямований рух фінансових засобів;
- в) розглядається в процесі різних логістичних операцій та належить до певного часового інтервалу;
- г) джерела господарських засобів, витрат, доходів.

27. До глобальних завдань логістики не належить:

- а) створення комплексних інтегрованих систем матеріальних, інформаційних та інших потоків;
- б) раціональний розподіл транспортних засобів;
- в) стратегічне узгодження, планування та контроль за використанням логістичних потужностей сфер виробництва і обігу;
- г) постійне вдосконалення логістичної концепції в рамках обраної стратегії в ринковому середовищі.

28. Не належить до функцій логістики:

- а) стимулювання;
- б) інтегрування;
- в) регулювання;
- г) результативність.

29. Забезпечення синхронізації процесів збуту, збереження і доставки продукції з орієнтацією її на потреби ринку відображає сутність функції логістики:

- а) системоутворення;
- б) регулювання;
- в) інтегрування;
- г) результативність.

30. Формування господарських зв'язків, організація пересування продукції через місця складування, формування і регулювання запасів продукції, розвиток і організація господарства відображає сутність функції логістики:

- а) системоутворення;
- б) регулювання;
- в) інтегрування;
- г) результативність.

31. Управління матеріальними супутніми потоками спрямоване на економію всіх видів ресурсів, скорочення витрат відображає сутність функції логістики:

- а) системоутворення;
- б) регулювання;
- в) інтегрування;
- г) результативність.

32. Організація постачання продукції в необхідній кількості, у зазначений час і місце із заданою якістю, за мінімальних витрат відображає сутність функції логістики:

- а) системоутворення;
- б) регулювання;
- в) інтегрування;
- г) результативність.

33. Управління матеріальними потоками в процесі забезпечення підприємства матеріальними ресурсами – це:

- а) розподільча логістика;
- б) закупівельна логістика;
- в) логістика запасів;
- г) складська логістика.

34. Управління матеріальними потоками в процесі їх проходження виробничих ланок від первинного джерела сировини до кінцевого споживача – це:

- а) виробнича логістика;
- б) закупівельна логістика;
- в) розподільча логістика;
- г) логістика запасів.

35. Управління матеріальними і нематеріальними операціями, що здійснюються в процесі доставки готової продукції до споживача, – це:

- а) закупівельна логістика;
- б) розподільча логістика;

- в) логістика запасів;
- г) складська логістика.

36. Логістична функція – це:

- а) безліч елементів, що у взаємозв'язку утворюють певну цілісність, єдність;
- б) сукупність різних видів діяльності з метою отримання необхідної кількості вантажу у потрібному місці, у потрібний час, з мінімальними витратами;
- в) укрупнена група логістичних операцій, вкладених у реалізацію цілей логістичної системи;
- г) система заходів щодо комплексного вивчення ринку.

37. Одиницею виміру матеріального потоку є:

- а) гривня;
- б) кубічний метр;
- в) кількість тон, що припадають на квадратний метр (т/м²);
- г) тонна.

38. Матеріальний потік – це:

- а) самостійна частина логістичного процесу, що виконується на одному робочому місці та/або за допомогою одного технічного пристрою;
- б) впорядкована на осі часу послідовність логістичних операцій, спрямована на забезпечення споживача продукцією відповідного до асортименту та якості у необхідній кількості у необхідний час і місце;
- в) продукція, що має речовинну форму, що розглядається в процесі додатку до неї різних логістичних операцій у заданому інтервалі часу;
- г) матеріальна продукція, яка очікує на вступ до процесу виробничого чи особистого споживання або у процес продажу.

39. Логістична операція – це:

- а) самостійна частина логістичного процесу, що виконується на одному робочому місці та/або за допомогою одного технічного пристрою;
- б) продукція, що має речовинну форму, яка розглядається в процесі додатку до неї різних логістичних операцій у заданому інтервалі часу;
- в) матеріальна продукція, що очікує на вступ у процес виробничого або особистого споживання чи процес продажу.

40. Ознакою класифікації, на основі якої матеріальні потоки поділяють на зовнішні, внутрішні, вхідні та вихідні, є:

- а) відношення до логістичної системи;
- б) натурально-речовий склад вантажу, що просувається в потоці;
- в) кількість вантажу;
- г) ступінь сумісності вантажів;
- д) консистенція вантажу.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

1. Рівноважний стан на національному ринку встановлюється тоді:

а) коли бажання та можливості покупців придбати певний обсяг товарів та послуг за заданого рівня цін співпадають з бажанням і можливістю підприємців виготовити та поставити на ринок таку ж кількість товарів та послуг;

б) коли регулювання збільшує витрати виробництва на одиницю продукції і переміщує криву сукупної пропозиції вліво;

в) коли податок на додану вартість, акцизний збір, податок із заробітної плати, збільшують витрати виробництва на одиницю продукції і зменшують сукупну пропозицію значною мірою;

г) коли крива виробничих можливостей суспільства переміщується вправо.

2. Фіскальна політика держави – це:

а) сукупність заходів держави, що спрямовані на регулювання сукупного попиту за допомогою таких інструментів, як формування обсягу та структури державних витрат, а також, оподаткування, з метою зменшення циклічних коливань, запобігання безробіттю та інфляції;

б) відсутності вільної конкуренції, коли ринок перестає бути саморегульованою системою;

в) згідно з кейнсіанською моделлю безпосередньо впливати на сукупний попит;

г) регулювання сукупних витрат.

3. Дискреційна фіскальна політика – це:

а) політика, за якої уряд свідомо змінює податки та державні витрати з метою невілювання економічних коливань, забезпечення економічного зростання, контролю за рівнем безробіття та зайнятості, інфляції;

б) політика безпосередньої цілі та бажаного результату, фіскальна політика;

в) політика державних закупівель товарів і послуг та трансфертних платежів;

г) політика дії вмонтованих автоматичних стабілізаторів.

4. Бюджетна система України є:

а) дворівневою;

б) політичною;

в) інфляційною;

г) кейнсіанською.

5. Державний бюджет як економічна категорія:

а) відображає економічні відносини, які виникають між державою та іншими суб'єктами господарювання з приводу використання централізованих грошових ресурсів держави, шляхом перерозподілу ВВП, з метою реалізації регулятивних функцій держави;

б) фіксує економічні відносини, що виникають між державою та іншими суб'єктами господарювання з приводу використання централізованих грошових ресурсів держави, шляхом перерозподілу ВВП, з метою реалізації регулятивних функцій держави;

в) трансформує економічні відносини, що виникають між державою та іншими суб'єктами господарювання з приводу використання централізованих грошових ресурсів держави, шляхом перерозподілу ВВП, з метою реалізації регулятивних функцій держави;

г) циклює економічні відносини, що виникають між державою та іншими суб'єктами господарювання з приводу використання централізованих грошових ресурсів держави, шляхом перерозподілу ВВП, з метою реалізації регулятивних функцій держави.

6. Головною метою монетарної політики є:

а) регулювання грошової маси на грошовому ринку, що надає можливість впливати на ділову активність суб'єктів господарювання, рівень цін, зайнятість;

б) регулювання вільних грошей на грошовому ринку, що надає можливість впливати на ділову активність суб'єктів господарювання, рівень цін, зайнятість;

в) регулювання безготівкових ресурсів на грошовому ринку, що надає можливість впливати на ділову активність суб'єктів господарювання, рівень цін, зайнятість;

г) регулювання кількості банків на грошовому ринку, що надає можливість здійснювати вплив на ділову активність суб'єктів господарювання, рівень цін, зайнятість.

7. Предмет макроекономіки – це:

а) механізм функціонування економічної системи;

б) реальні факти, загальні принципи економічної поведінки;

в) історично-конкретний тип економічної системи;

г) мінімізація рівня інфляції і рівноваги платіжного балансу.

8. Економічна політика – це:

- а) сукупність макроекономічних цілей та засобів їх досягнення;
- б) цілеспрямована система заходів держави у сфері суспільного виробництва;
- в) розв'язання або пом'якшення гостроти конкретних економічних проблем для досягнення основних цілей суспільства.

9. До показників економічної кон'юнктури належать:

- а) відсоткова ставка, рівень цін, рівень інфляції, рівень зайнятості та безробіття;
- б) показники економічної кон'юнктури, які пов'язані з коливаннями ділової активності;
- в) показники запасів, що відображають накопичення та використання цінностей суб'єктами господарювання на певну дату;
- г) показники потоків, які відображають передачу цінностей одними суб'єктами господарювання іншим за певний проміжок часу.

10. Валовий національний продукт (ВНП) – це:

- а) сукупність усіх вироблених у країні товарів та наданих послуг за рік незалежно від розташування національних підприємств;
- б) сумарний обсяг вартості всіх кінцевих товарів і послуг;
- в) сукупність усіх доходів в економіці домашніх господарств і підприємств;
- г) сукупність усіх витрат незалежно від того, де вони використовують.

11. Існує ... вимірювання ринкової вартості виробленого обсягу національного виробництва:

- а) три методи;
- б) два розділи;
- в) чотири вартості;
- г) п'ять показників.

12. Реальний ВВП (ВНП) – це:

- а) ринкова вартість вироблених за рік кінцевих благ, що виражена у базисних цінах;
- б) ділова вартість вироблених за рік кінцевих благ, що виражена у базисних цінах;
- в) виробнича вартість вироблених за рік кінцевих благ, що виражена у базисних цінах;
- г) певна вартість вироблених за рік кінцевих благ, що виражена у базисних цінах.

13. Система національних рахунків – це:

а) система макроекономічних показників, що орієнтована на аналіз та характеристику національного господарства як цілісної системи сучасної ринкової економіки;

б) об'єктивна потреба органів державного управління в інформації для розробки економічної політики;

в) частина вартості валового продукту, яка використовується для задоволення особистих потреб власників робочої сили та власників засобів виробництва, плюс доходи від власності та трансферти;

г) різні підходи вимірювання тієї ж самої величини.

14. Макроекономічна нестабільність – це:

а) нестійка, різноспрямована змінність (зміна) основних макроекономічних показників, що характерна певному проміжку часу;

б) зменшення або збільшення безробіття;

в) фактичний стан розвитку економіки;

г) економічне зростання може змінюватись спадами виробництва.

15. Економічна криза – це:

а) порушення процесу відтворення внаслідок невідповідності виробництва та споживання, сукупного попиту та сукупної пропозиції;

б) коливання у розвитку суспільного виробництва;

в) фактичний стан розвитку економіки;

г) прояви макроекономічної нестабільності.

16. Основні види циклічної економічної кризи:

а) криза перевиробництва, криза недовиробництва;

б) криза безробіття, криза національної валюти;

в) криза економіки, криза суспільства;

г) криза можливостей, криза показників.

17. Стагфляція – це:

а) одночасне зростання загального рівня цін, скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття;

б) повільне зростання загального рівня цін, скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття;

в) однорідне зростання загального рівня цін, скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття;

г) постійне зростання загального рівня цін, скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття.

18. За терміном економічні цикли поділяються на:

- а) короткострокові, середньострокові, довгострокові;
- б) цінові, політичні;
- в) тривалі, скорочені;
- г) збільшенні, зменшені.

19. Політика стабілізації – це:

- а) сукупність заходів держави, спрямованих на згладжування коливань в економіці;
- б) динаміка рівноважного стану економіки на екзогенні штоки;
- в) нестабільність споживчих та інвестиційних витрат;
- г) чисто суб'єктивна оцінка причин економічних коливань.

20. Основними елементами ринку робочої сили є:

- а) пропозиція робочої сили, попит на робочу силу, ціна робочої сили;
- б) переважно негативні економічні та соціальні наслідки;
- в) макроекономічна нестабільність економічного розвитку суспільства;
- г) виявлення умов найму робочої сили.

21. Сутність загального закону грошового обігу полягає у тому, що:

- а) кількість грошей, необхідних для економіки країни, повинна дорівнювати сумі цін товарів, що продаються, поділеній на швидкість обігу однойменної грошової одиниці;
- б) між готівковим та безготівковим обігом існує тісний зв'язок;
- в) форма організації грошового обігу, що склалася історично та закріплена законодавчо;
- г) необхідна кількість грошей у обігу підтримувалась автоматично.

22. Кількість необхідних для обігу грошей, або попит на гроші для угод купівлі-продажу, прямо пропорційна масі та ціні товарів, і обернено пропорційна числу оборотів на рік однойменної грошової одиниці, яка використовується для купівлі товарів і послуг, що складають:

- а) реальний ВВП;
- б) рівень платоспроможності населення;
- в) обсяг іноземної валюти;
- г) кількість торгових угод за певний проміжок часу (індекс торгівлі).

23. Причини, які провокують інфляцію пропозиції, переважно пов'язані з факторами, що впливають:

- а) на складові собівартості продукції;
- б) на рівень ВВП;

- в) на збільшення номінальної заробітної плати;
- г) на реальні відсоткові ставки від очікуваного темпу інфляції.

24. Особливості моделі Р. Харрода:

а) ця модель використовує ендогенну інвестиційну функцію, ґрунтується на принципі акселератора, а не мультиплікатора; в моделі враховуються зміни в очікуваннях суб'єктів господарювання;

б) на ринку існує надлишкова пропозиція, ціни постійні, гранична продуктивність капіталу;

в) досліджується довгострокова рівновага при повному використанні усіх видів ресурсів, враховується чинник технічного прогресу, критерієм оптимальності економічного зростання вважається максимізація споживання;

г) є однією з перших спроб обґрунтувати довгострокове економічне зростання на основі кейнсіанської моделі макроекономічної рівноваги.

25. Депозитні операції належать до:

а) кредитних, тому що у разі їх здійснення банк ніби кредитується вкладниками, вкладники за свої внески отримують відсоток, банк залучає кошти вкладників тимчасово і зобов'язаний повернути їх;

б) комерційного банку, що полягає в отриманні банківського прибутку, що кількісно визначається як різниця між відсотками, отриманими за позиками;

в) сприяння розширенню виробництва та підвищенню його ефективності, перерозподіл коштів між галузями виробництва, забезпечення прискорення обігу грошей та зменшення його витрат;

г) операції на відкритому ринку.

26. Кредитна експансія (політика дешевих грошей) спрямована на:

а) збільшення пропозиції грошей розширення виробництва, посилення ділової активності та зменшення безробіття;

б) здійснюється шляхом обмеження пропозиції грошей і має на меті запобігання економічній кризі та зменшення темпів інфляції;

в) можливості використання монетарних інструментів;

г) кількість грошей, що додатково надійшли в обіг.

27. Залежність між податковими ставками та обсягом податкових надходжень можна проілюструвати за допомогою:

а) кривої Лаффера;

б) кейнсіанській теорії макроекономічної рівноваги;

в) закону Ж. Сея;

г) формулою І. Фішера.

28. Основою класичної моделі є закон Ж. Сея, згідно з яким будь-яка пропозиція утворює:

- а) відповідний собі попит;
- б) рівновагу;
- в) продуктивність;
- г) ефективне виробництво.

29. Саморегулювання ринку робочої сили за класичною теорією забезпечує:

- а) ефективну повну зайнятість;
- б) завантаження виробничих потужностей;
- в) кожен працівник може придбати бажану кількість товарів та послуг у грошовій формі;
- г) в результаті взаємодії ринків ресурсів, благ, грошей та заощаджень.

30. Представники класичної школи вважали, що в механізмі ринку існує специфічний грошовий ринок, на якому як пропозиція грошей виступають ..., як попит на гроші – ..., ціною грошей виступає:

- а) заощадження, інвестиції, ставка банківського відсотка;
- б) гроші, блага, ресурси;
- в) продуктивні сили, рівень виробництва, реальна заробітна плата;
- г) конкуренція, товар, загальний рівень цін.

31. Сукупний попит, як відомо, можна визначити сукупними витратами, які суб'єкти господарювання готові здійснити на купівлю товарів та послуг. Структура сукупних планових витрат визначається формулою:

- а) $AD(E) = C + I + G + X_n$;
- б) $AD(E) = CA + O + P + X_n$;
- в) $AD(E) = S + I_g + R_t + X_n$;
- г) $AD(E) = E_k + L_g + F + X_n$.

32. Дж. Кейнс, аналізуючи фактори, що визначають споживання та заощадження, формулює свій основний психологічний закон. Суть закону:

- а) зі зростанням доходу зростає споживання, але споживання зростає на меншу величину ніж дохід;
- б) зі зменшенням доходу зменшується споживання, але споживання зменшується на меншу величину, ніж заощадження;
- в) з ростом витрат зменшується заощадження, але споживання зростає на більшу величину, ніж витрати;
- г) зі зменшенням споживання зростає дохід, але споживання зростає на

меншу величину, ніж заощадження.

33. Модель «кейнсіанського хреста» (доходів і витрат) показує, що саме визначає ... для будь-якого рівня запланованих витрат, але ця модель виходить з того припущення, що рівень запланованих інвестицій фіксований в дійсності заплановані інвестиції залежать і від рівня позичкового відсотку:

- а) рівень національного доходу;
- б) рівень заощаджень;
- в) рівень виробничих витрат;
- г) рівень обсягу грошових одиниць.

34. Згідно з моделлю Дж. Хікса, рівновага на ринку благ встановлюється за умови:

- а) $AD = AS \rightarrow C(Y) + I(i)$ а) $C(Y) + S(Y) \rightarrow I(i)$ а) $S(Y)$;
- б) $AD = AS \rightarrow C(E) + G(i)$ а) $S(E) + Q(E) \rightarrow K(q)$ а) $Z(E)$;
- в) $AD = AS \rightarrow C(P) + O(y)$ а) $G(T) + Y(c) \rightarrow J(g)$ а) $F(rs)$;
- г) $AD = AS \rightarrow C(B) + IS(il)$ а) $F(Y) + R(m) \rightarrow D(j)$ а) $N(ng)$.

35. Головним інструментом відновлення рівноваги в умовах конкурентного ринку є:

- а) конкуренція;
- б) рівноважний попит;
- в) рівноважна пропозиція;
- г) вільне ціноутворення.

36. Представники неокласичної школи стверджують, що крива сукупної пропозиції є ..., а зміни сукупного попиту впливають лише на рівень цін і не впливають на обсяги виробництва та зайнятості:

- а) вертикальною;
- б) важливою;
- в) постійною;
- г) плинною.

37. Рівень зайнятості визначається як відсоткове відношення кількості зайнятих до:

- а) загальної кількості працездатного населення;
- б) загальної кількості найманих працівників;
- в) загальної кількості роботодавців на ринку;
- г) загальної кількості виготовленої продукції.

38. Англійський економіст Джордж Кітчін (1861-1932 рр.) одним із перших, поставив питання про:

а) короткострокові коливання і пов'язував їх з коливаннями світових запасів золота;

б) коливання ділової активності слід пов'язувати з фінансовими кризами;

в) зростання обсягів виробництва, зменшення безробіття, припиняється падіння цін, зростає ставка банківського відсотку;

г) одночасне зростання загального рівня цін, скорочення обсягів виробництва і, отже, збільшення безробіття.

39. Щоб розширити сукупний попит, держава ... знижує ставки оподаткування на прибутки, заробітну плату, надає пільги за умови прискореного списання вартості основних фондів, що є засобом стимулювання інвестицій у недержавний сектор економіки:

а) у фазах кризи та депресії;

б) у фазах кризи та стагнації;

в) у фазах кризи та підйому;

г) у фазах кризи і регресії.

40. Якщо реальна зарплата збільшується швидше, ніж номінальна, то:

а) рівень життя домашніх господарств підвищується;

б) у відсотковому вираженні рівень цін підвищується більшою мірою порівняно із зарплатою;

в) рівень життя домашніх господарств знижується;

г) рівень цін залишається незмінним.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВИКОНАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІН:

«ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА»

1. Грубляк О. М., Карвацький М. В., Лисенко Ж. П., Юрій Е. О. Фінансова безпека держави: навч. посібник. Чернівці : Рута, 2019. 201 с
2. Живко З. Б., Черевко О. В., Копитко М. І. та ін. Економічна безпека держави: навч.-метод. посібник ; за ред. Живко З. Б. Черкаси: видавець Чабаненко Ю. А., 2019. 240 с.
3. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутрішніх справ. 2018. 234 с.

«ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ ТА МЕТОДИ ЇХ ВИМІРЮВАННЯ»

1. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчек О. Ф. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посібник ; за заг. ред. Донець Л. І. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
2. Іванов О. О., Олейников С. Я., Бочаров С. А. Ризик-менеджмент : навч.-метод. комплекс. Київ : Вид. центр ЕАОМ, 2018. 193 с.
3. Івченко І. Ю. Економічні ризики: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 304 с.
4. Крихтіна Н. М., Северченко О. В. Аналіз і управління ризиками взаємодії з клієнтами на залізничному транспорті. *Збірник праць V міжнародної НПК «Оптимум–2016» в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»*. Частина 2. Харків, 2016. С. 206.
5. Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент: теорія і практика : навч. посібник. Київ : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. 200 с.

«МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»

1. Бутко М. П., Котельніков Д. І. Вступ до менеджменту : навч. посібник. Київ : Знання, 2015. 327 с.
2. Василенко В. А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2013. 420 с.
3. Волчек Р. М., Коляда А. Л., Коверда А. В. Аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень : навч. посібник. Одеса : ОНЕУ, 2016. 105 с.
4. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень : підруч. Київ : Кондор. 2011. 186 с.
5. Гнатієнко Г., Снитюк В. Експертні технології прийняття рішень : монограф. Київ : ТОВ Маклаут, 2018. 444 с.
6. Гречко Т. К., Чернова Л. С. Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень : навч.-метод. посібник. Миколаїв : Вид-во

Торубара В. В., 2015. 244 с.

7. Дерлоу Д. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішення. Київ : Наук. думка, 2016. 242 с.

8. Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів : ЛДУ БЖД, 2019. 173 с.

9. Катренко А. В., Пасічник В. В., Пасько В. П. Теорія прийняття рішень : підруч. Київ : Видавнича група ВНУ, 2009. 448 с.

10. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці : монограф. Київ : ЦУЛ, 2013. 202 с.

11. Кігель В. Р. Методи прийняття управлінських рішень : навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів. Київ : ІЕУГП, 2017. 77 с.

12. Клименко М. М., Дуброва О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2015. 252 с.

13. Менеджмент для бакалаврів : підруч. у 2-х т. ; за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка. Суми : Університетська книга, 2019. Т. 2. 592 с.

14. Петруня Ю. Є. Ухвалення управлінських рішень : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 216 с.

15. Прийняття управлінських рішень : навч. посібник / Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін. ; за ред. Ю. Є. Петруні. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів. 2015. 209 с.

16. Рева О. М. Прийняття рішень на кожному кроці і... з посмішкою : посібник. Кіровоград : Поліграфічні послуги, 2017. 308 с.

17. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень : Навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2009. 614 с.

18. Сметанко О. В. Моделі та методи прийняття рішень в аналізі й аудиті: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 456 с.

19. Теорія прийняття рішень : підруч. / М. П. Бутко, І. М. Бутко, В. П. Мащенко та ін. ; за заг. ред. Бутка М. П. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 360 с.

20. Ус С. А., Коряшкіна Л. С. Моделі й методи прийняття рішень : навч. посібник. Дніпропетровськ : НГУ, 2014. 300 с.

«ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Белінський П. І. Менеджмент виробництва та операцій : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ЦУЛ, 2015. 624 с.

2. Вакуленко А. В., Гарафонова О. І., Гарбуз Н. А. Управління якістю : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2014. 551 с.

3. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2013. 532 с.

4. Комарницький І. Ф., Белінський П. І., Кравець В. І. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання) : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 308 с.

5. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 352 с.

6. Микитенко Н. В. Операційний менеджмент. Практикум : навч. посібник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 197 с.

7. Михайловська О. В. Операційний менеджмент : навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц. Київ : Кондор, 2018. 520 с.

8. Омеляненко Т. В. Операційний менеджмент : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2009. 478 с.

9. Омеляненко Т. В. Виробнича стратегія підприємства : монографія Київ : КНЕУ, 2013. 277 с.

10. Ощадливе виробництво: концепція, інструменти, досвід : наук.-практ. вид. / Т. В. Омеляненко, О. В. Щербина, Д. О. Барабась, А. В. Вакуленко. Київ : КНЕУ, 2010. 157 с.

11. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: теоретичний аспект і практичні завдання : підруч. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2016. 480 с.

«ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

1. Зінь В. А., Турченко М. О. Планування діяльності підприємства : підручник. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2014. 320 с.

2. Планування діяльності підприємства : навч. посібник ; за заг. ред. В. Є. Москалюка. Київ : КНЕУ, 2015. 384 с.

3. Тарасюк Г. М., Шваб Л. І. Планування діяльності підприємства : навч. посібник. Київ : «Каравела», 2013. 423 с.

4. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства : навч. посібник. Львів : Новий світ, 2000, 2013. 268 с.

5. Княжеченко В. В. Конспект лекцій з курсу «Планування діяльності підприємства». Харків : ХНАМГ, 2017.

6. Орлов О. О. Планування діяльності промислового підприємства. підруч. Київ : Скарби, 2012. 336 с.

7. Степанюк А. Л., Белоусова И. А. Нормирование и учет на промышленных предприятиях. Київ : Техника, 1997. 211 с.

8. Тимошенко В.М. Конспект лекцій з дисципліни «Планування діяльності підприємства» (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 0501 «Економіка і підприємництво», спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства»). Харків : ХНАМГ, 2010. 199 с.

«ПОЛІТЕКОНОМІЯ»

1. Економічна теорія. Політична економія : підруч. ; за заг. ред. С. І. Юрія. Київ : Кондор, 2019. 604 с.

2. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посібник. 3-є вид., випр. і доп. Київ : Знання-Прес, 2006. 285 с.

3. Виноградська А. М. Основи підприємництва: навч. посібник. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Кондор, 2018. 544 с.
4. Мочерний С. В. Устенко О. А. Чеботар С. І. Основи підприємницької діяльності : навч. посібник. Київ : Академія. 2005, 280 с.
5. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво : навч. посібник. Київ : Знання-Прес, 2018. 440 с.
6. Шваб Л. І. Основи підприємництва : навч. посібник. Київ : Каравела, 2016. 344 с.
7. Кульчицький Б. В. Економічні системи суспільства: теорія, методологія, типологізація : монограф. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 352 с.
8. Головінов О. М. Соціально орієнтована ринкова економіка як модель соціальної держави. *Економіка і держава*. № 2. 2017. С. 10-12.
9. Мокряк В., Мокряк Е. Взаємозв'язки відносин власності та господарської влади в умовах організаційного підприємництва. *Економіка України*. 2019. № 2. С. 38-43.
10. Мокряк В., Мокряк Е. До питання про сучасне трактування капіталістичної приватної власності. *Економіка України*. 2015. № 5. С. 56-60.
11. Тропіна В. Б. Фіскальне регулювання соціального розвитку суспільства. Київ : НДФІ, 2018. 368 с.
12. Бліщук К.М. Економічний аналіз державної політики: теорія та застосування: навч. посібник. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 160 с.
13. Білецька Л., Савич В., Білецький О. Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 688 с.
14. Економічна теорія : підруч. / В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, Т. А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В. Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
15. Кібік О. М., Хаймінова Ю. В., Котлубай В. О. Основи економічної теорії. Економіка та врядування: навч. посібник. Одеса : Фенікс, 2019. 216 с.
16. Малій І. Й., Галабурда М. К. Економіка державного сектора: навч. посібн. Київ : КНЕУ, 2017. 280 с.
17. Буряк П. Ю. Карпінський Б. А., Григор'єва М. І. Економіка праці й соціально-трудова відносини: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 440 с.
18. Гаврилишин О. Капіталізм для всіх чи для обраних? Розбіжні шляхи для посткомуністичних перетворень / пер. з англ. А. Іщенко. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2017. 384 с.

«РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ»

1. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент : навч. посібник для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент». Дніпро : ДДУВС, 2021. 224 с.
2. Машина Н. І. Економічний ризик і методи його вимірювання : навч.

посібник. Київ : ЦНЛ, 2008. 188 с.

3. Ілляшенко С. М. Економічний ризик : навч. посібник. 2-е вид., доп. перероб. Київ : Центр навчальної літератури, 2014. 220 с.

4. Старостіна А. О., Кравченко В. А. Ризик-менеджмент : теорія та практика : навч. посібник. Київ : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. 200 с.

5. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посібник. / Л. І. Донець, О. В. Шепеленко, С. М. Баранцева та ін. ; за заг. ред. Л.І. Донець. Київ : Центр навч. літ-ри, 2012. 472 с.

6. Івченко І. Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.

7. Васильєва Т. А. Економічний ризик : методи оцінки та управління : навч. посібник ; під заг. ред. Т. А. Васильєвої, Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 208 с.

8. Камінський А. Б. Економічний ризик та методи його вимірювання. Київ : Вид. дім «Козаки», 2015. 220 с.

9. Лук'янова В. В., Головач Т. В. Економічний ризик : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2017. 462 с.

10. Паршина О. А., Косарєв В.М., Паршин Ю.І. Інформаційні системи і технології в менеджменті. Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. 312 с.

11. Сулим М. В., Пенцак О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : підруч. Львів : Новий світ, 2011. 330 с.

12. Тюленєва Ю. Основи механізму управління ризиками підприємницької діяльності. *Проблеми науки*. 2016. № 1. С. 39–45.

«ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ»

1. Копитко М. І. Управління інноваціями : навч. посібник. для самост. вивч. у схемах і таблицях. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 292 с.

2. Рудько В. А., Гуткевич С. О. Менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 312 с.

3. Менеджмент у державному управлінні в тестових завданнях : навч. посібник / Наливайко Л.Р. та ін. Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017 368 с.

4. Смітюх А.В. Корпоративне право у схемах : навч. посібник. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечнікова, 2019. 322 с.

5. Мальська М. П. Корпоративне управління: теорія та практика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 360 с.

6. Державне управління: навч. посібник / за ред. А.Ф. Мельник. Київ: Знання, 2018. 343 с.

7. Одинцова Г. С. Теорія та історія державного управління : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2008. 288 с.

8. Скібіцький О. М. Антикризовий менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 568 с.

9. Бандурка О.М. та ін. Менеджмент кризових ситуацій : навч. посібник. Кіровоград : Кірюї ХНУВС, 2007. 380 с.

10. Мойсеєнко І. П. Системний аналіз в економіці : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 248 с.
11. Франчук В. І. Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності : підруч. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 236 с
12. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
13. Теорія управління підприємством : навч. посібник для студ. екон. спец. усіх форм навч. / З. Є. Шершньова та ін. ; заг. ред. З. Є. Шершньова. Київ : КНЕУ, 2011. 676 с.
14. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством : підруч. Київ : КНТЕУ, 2015. 824 с.

«МЕНЕДЖМЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ»

1. Балацький О. Ф., Теліженко О. М. Менеджмент для бакалаврів : підруч. У 2-х т. Суми : Ун-ська книга, 2020. Т. 1. 605 с.
2. Довгань Л. Є., Малик І. П., Мохонько Г. А., Шкробот М. В. Менеджмент організації. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 271 с. URL : http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22243/1/%D0%9C%D0%9E_2017.pdf.
3. Керівництво організацією: навч. посібник / О. Є. Кузьмін, Н. Т. Мала, О. Г. Мельник, І. С. Процик. Львів : Вид-во нац. ун-ту «Львівська Політехніка», 2008. 244 с.
4. Менеджмент : навч. посібник. / Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич та ін. ; за заг. ред. Г. Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2015. 550 с.
5. Менеджмент і адміністрування : підруч. для магістрів / кол. авт.: З. І. Галушка, А. А. Антохов, В. М. Запужляк та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2021. 437 с.
6. Менеджмент: практичні і лабораторні заняття : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, І. С. Процик, Х. С. Передало, Р. З. Дарміць. 4-е вид., доп. і перероб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 172 с.
7. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. Менеджмент організацій : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 560 с.
8. Новак В. О., Макаренко Л. Г., Луцький М. Г. Інформаційне забезпечення менеджменту : навч. посібник. Київ : Кондор, 2011, 462 с.
9. Новак В. О. та ін. Інформаційні системи в менеджменті : підруч. Київ : Каравела, 2016. 536 с.
10. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підруч. 4-е вид., перероб. і доп. Київ : Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.
11. Сухарський В. С. Менеджмент: теорія, методологія, практика : монограф.. Тернопіль : Астон, 2017. 416 с.
12. Федоренко В. Г. Менеджмент : підруч. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : Алерта, 2015. 492 с.
13. Хміль Ф. І. Менеджмент. Київ : Вища школа, 2015. 351 с.

«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 18-22. Ст. 144.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
3. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 50. Ст. 472.
4. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 36. Ст. 164.
5. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64.
6. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646.
7. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266.
8. Ferrara L. et al. (eds.) *International Macroeconomics in the Wake of the Global Financial Crisis*. Springer, 2018. 298 p.
9. Mateer D., Coppock L. *Principles of Microeconomics*. W. W. Norton & Company, 2018. 689 p.
10. Musgrave F. et al. *Barron's AP Microeconomics / Macroeconomics*. 6th ed. Barron's Educational Series, 2018. 352 p.
11. Базилевич В. Д. *Макроекономіка : підруч.* Київ : Знання, 2019. 694 с.
12. Базилевич В. Д. *Економічна теорія: політична економія : навч. посібник*. 9-е вид. Київ : Знання, 2014. 710 с.
13. Білецька Л., Савич В., Білецький О. *Економічна теорія. Політекономія, мікроекономіка, макроекономіка*. Київ : ЦУЛ, 2017. 688 с.
14. Варналій З. С. *Конкуренція і підприємництво: монограф.* Київ : Знання України, 2015. 463 с.
15. Горлач М. І. *Економічна теорія : підруч.* 2017. Київ : Центр учбової літератури. 532 с.
16. Гронтковська Г. *Макроекономіка : навч. посібник*. Київ : ЦУЛ, 2017. 672 с.
17. *Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія ; за заг. ред. О. Янкового*. Одеса : Атлант, 2013. 470 с.
18. Лупак Р. Л. , Васильців Т. Г. *Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник*. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
19. Миколенко І. Г. *Особливості конкурентних стратегій розвитку підприємств України. Social and Economic Changes of contemporary society : monograph*. Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. Pp. 124-130.
20. Нагачевська Т. В., Феліксова Л. Ю. *Напрямки формування міжнародної конкурентоспроможності ІТ-сектору України. Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni wyzwaniem XXI wieku, red. nauk. dr hab. Tomasz R. Dębowski*.

Uniwersytet Wrocławski. Wrocław, 2016. 12 с.

21. Паршина О.А. Управління конкурентоспроможністю продукції машинобудування: концепції, рішення, стратегії : монограф. / О. А. Паршина. Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2010. 287 с.

22. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монограф. / А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Т. І. Решетняк та ін. ; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. Київ : КНЕУ, 2017. 418 с.

23. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. для студентів, які навчаються за спец. 051 – Економіка. Харків : Вид-во НУА, 2018. 320 с.

24. Шевченко Л. С. Стратегічний бізнес-консалтинг: навч. посібник. Харків : Право, 2019. 302 с.

25. Шевченко Л. С. Стратегічний інноваційний менеджмент: навч. посібник. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 155 с.

26. Шевченко Л. С., Торкатюк В. И., Кизим Н. А., Шутенко А. Л. Конкурентная диагностика фирмы: концепция, содержание, методы: монограф. Харьков : ИД «ИНЖЕК», 2008. 240 с.

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Господарський кодекс України від 16.01.2003. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>.

Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

Про інформацію : Закон України від 02.10.1992. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

1. Аналіз господарської діяльності (загальна теорія): навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Житомир : ЖДТУ, 2016. URL : <http://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=771>.

2. Андрєєва Г. І. Економічний аналіз : навч.-метод. посібник. Київ : Знання, 2017. 263 с.

3. Бобровська Н. В., Костирко А. Г. Глобалізація та її вплив на національну економіку держави. *Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: освітньо-наукові та виробничі засади : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Миколаїв, 21-22 листоп. 2018 р.)* Миколаїв : МНАУ, 2018. С. 28-31.

4. Бобровська Н. В., Костирко А. Г. Екологічна свідомість у використанні природних ресурсів. *Науковий вісник НУБіП України: серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»*. 2016. № 249. С. 37-44.

5. Бобровська Н. В., Костирко А. Г. Роль економічного аналізу у

сучасних умовах господарювання. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : *матер. V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 31 трав. – 1 черв. 2018 р.)* Тернопіль : ТНЕУ, 2018. С. 213- 214.

6. Економічний аналіз : навч. посібник. / Є. П. Кожанова та ін. Харків : ВД "ІНЖЕК", 2017. 344 с.

7. Економічний аналіз : підруч. / Г. І. Кіндрацька та ін. Київ : Знання, 2016. 487 с.

8. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності : посібник. Львів: ЗУКЦ, 2017. 310 с.

9. Ковальчук Т. М. Теорія економічного аналізу : навч.-метод. посібник. Чернівці : Рута, 2016. 392 с.

10. Козак І. І. Економічний аналіз : навч. посібник. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2016. 217 с.

11. Непочатенко О. О. Теорія економічного аналізу : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 272 с.

12. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник. / В. М. Микитюк та ін. Житомир : Рута, 2018. 440 с.

13. Петряєва З. Ф., Хмеленко Г. Г. Організація і методика економічного аналізу : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. Харків : ХНЕУ, 2016. 236 с.

14. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 384 с.

15. Словник-довідник економіста та менеджера ; кол. авт. ; за ред. д.е.н., проф. Н. І. Верхоглядової. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2022. 156 с.

«ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

1. Збірник актів нормативно-правового регулювання фінансово-економічної безпеки / Упоряд.: О. М. Кубецька, Я. С. Палешко, Д. Б. Санакоєв, О. В. Неклеса. Дніпро, ДДУВС, 2019. 312 с.

2. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва : навч. посібник. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2018. 234 с.

3. Коментар до Закону України «Про національну безпеку України» / Кубецька О. М., Лазарєв В. О., Неклеса О. В., Палешко Я. С. Дніпро : ДДУВС, 2020. 64 с.

4. Отенко І. П. Економічна безпека підприємств: навч. посібник / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. Харків : ХНЕУ. 2016. 251 с.

5. Теоретичні та прикладні аспекти забезпечення фінансово-економічної безпеки держави : монограф. / Кубецька О. М., Неклеса О. В., Остапенко Т. М., Палешко Я. С., Санакоєв Д. Б. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 105 с.

«МІКРОЕКОНОМІКА»

1. Мікроекономіка : підруч. / уклад.: В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головаш, В. В. Гончаров. Київ : КНУБА, 2018. 96 с.
2. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посібник ; за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2015. 348 с.
3. Кравченко О.А. Мікроекономіка: теоретичні основи : навч. посібник. Одеса : В.В. Букаєв, 2013. 134 с.
4. Проданова Л.В., Фоміна О.О. Мікроекономіка і макроекономіка (теоретичні основи і навчальний тренінг) : навч. посібник для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» денної та заочної форм навчання. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2015. 48 с.
5. Словник-довідник економіста та менеджера ; кол. авт. ; за ред. д.е.н., проф. Н. І. Верхоглядової. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2022. 156 с.

«ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ»

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Троян А. В. Основи менеджменту маркетингу та підприємництва : навч. посібник для підготовки фахівців галузі знань 15 «Автоматизація та приладобудування» спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології». Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2018. 518 с.
2. Бардась А.В., Бойченко М.В., Дудник А.В. Менеджмент : навч. посібник. Дніпропетровськ : Національний гірничий університет, 2012. 381 с.
3. Віноградська О. М., Віноградська Н. С., Шевченко В. С. Менеджмент : навч. посібник для студентів усіх форм навчання спеціальності 051 «Економіка і підприємництво». Харків : ХНАМГ, 2008. 160 с.
4. Краснокутська Н. С., Нащекіна О. М., Замула О. В. та ін. Менеджмент : навч. посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
5. Основи менеджменту: Конспект лекцій : навч. посібник для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» ; уклад. : Т. В. Лазоренко, С. О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.
6. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту : навч. посібник ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». 336 с. 2015.
7. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: навч. посібник ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. Г. Бойко. Івано Франківськ : «Лілея НВ», 2015. 336 с.
8. Шатун В. Т. Основи менеджменту : навч. посібник. Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. 376 с.
9. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л. та ін. Менеджмент : навч. посібник. Тернопіль : Крок, 2017 р. 252 с.

«МЕНЕДЖМЕНТ БЕЗПЕКИ ПЕРСОНАЛУ»

1. Менеджмент персоналу: навч. посібник ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В. Я. Брича. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 520 с.
2. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Уклад.: О. В. Безпалько, А. Д. Бергер, Т. М. Березянюк та ін. ; за заг. ред. О.І. Драгана. Київ : МПП «ЛИНО». 2022. 612 с.
3. Управління персоналом : підруч. / О. М. Шубалий, Н. Т. Рудь, А. І. Гордійчук та ін. ; за заг. ред. О. М. Шубалого. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 404 с.
4. Маркова С. В. Управління персоналом: навч.-метод. посібник для студ. освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» / С. В. Маркова, О.М. Олійник. Запоріжжя: ЗНУ, 2013. 80 с.
5. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 502 с.
6. Конспект лекцій з дисципліни «Менеджмент персоналу» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит») / В. І. Торкатюк, А. Л. Шутенко, В. В. Коненко. Харків : ХНАМГ, 2012. 76 с.
7. Балабанова Л. В., Сардак О. В. Управління персоналом: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 468 с.
8. Кадрова безпека суб'єктів господарської діяльності: менеджмент інсайдерами : кол. моногр. ; за заг. ред. проф. В. С. Сідака та проф. І. П. Мігус. Черкаси : Маклаут, 2012. 258 с.

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ»

1. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2010. 354 с.
2. Грачова Р. Є. Всі проведення. Київ : Галицькі Контракти, 2006. 448 с.
3. Давидюк Т. В., Манойленко О. В., Ломаченко Т. І., Резніченко А. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник. Харків : Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.
4. Зарудна Н. Я., Кундеус О. М., Яковець Т. А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: навч. посібник. Тернопіль : ТАЙП, 2016. 283 с.
5. Зінченко О. В., Радіонова Н. Й., Хаустова Н. Й. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 340 с.
6. Кононова О. Є. Організація бухгалтерського обліку : навч. посібник. Дніпро : ДВНЗ ПДАБА ; Vienna : Premier Publishing s.r.o., 2018. 102 с.
7. Облік у галузях економіки : навч. посібник для ВНЗ / В. Ф. Максимова та ін. ; за ред. В. Ф. Максимової. Київ : Центр учбов. літ-ри, 2016. 496 с.
8. Облікова політика підприємства : навч. посібник для ВНЗ / Ю. А. Верига та ін. Київ : Центр учбов. літ-ри, 2015. 312 с.
10. Сараєва Г., Власенко Л. Бухгалтерія 8.2: доступно для бухгалтера.

Повний практичний посібник. Харків : Фактор, 2019. 528 с.

11. Серпенінова Ю. С., Гольцова С. М., Макаренко І. О. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посібник ; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. Суми : Університетська книга, 2015. 336 с.

13. Облік і аудит : навч. посібник / Л. Г. Смоляр, Р. Ю. Овчарик, О. В. Кам'янська. Київ : Ліра-К, 2013. 616 с.

«ЛОГІСТИКА»

1. Горбенко О. В. Логістика: навч. посібник. Київ : Знання, 2014. 315 с.
2. Гурч Л. М. Логістика: навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : Персонал, 2008. 555 с.
3. Крикавський Є. В. Логістика: Компендіум і практикум. Київ: Кондор, 2007. 340с.
4. Логістика та управління ланцюгами поставок : навч. посібник / Є. Крикавський, О. Похильченко, М. Фертча. Львів : Вид-во Львівської Політехніки, 2017. 801 с.
5. Смерічевська С. В. Маркетинг і логістика: концептуальні основи та стратегічні рішення: навч. посібник у схемах і таблицях (для організації самост. роботи студентів ВНЗ). Львів: «Магнолія 2006», 2013. 552 с.

«МАКРОЕКОНОМІКА»

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підруч. : у 2 кн. / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін. ; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. 3-є вид., виправл. та доп. Львів : Априорі, 2017. Кн. 1 : Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. 567 с.
2. Белецький В. М., Бакуменко В. Д. Моделювання макроекономічних процесів. Київ : Вид-во УАДУ, 2008. 445 с.
3. Круш П. В., Тульчинська С. О. Макроекономіка : навч. посібник для студ. ВНЗ. Київ : Центр навч. літ-ри, 2005. 398 с.
4. Кулішов В. В. Макроекономіка: основи теорії і практикум : навч. посібник. для ВНЗ. 2-е вид., випр. Львів : Магнолія плюс, 2012. 256 с.
5. Воротін В.Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій : монограф. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 392 с.
6. Малий І. Й., Королюк Т.О. Макрорегулювання фінансового сектору : монограф. Київ : КНЕУ, 2015. 304 с.
7. Мікроекономіка і макроекономіка : підручн. для студ. екон. спец, заклад, освіти : у 2-х ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Лукіна та ін. ; за заг ред. С. Будаговської. Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2011. 517 с.
8. Радіонова І. Ф. Макроекономіка: теорія та політика : підруч. Київ : Таксон, 2011. 348 с.
9. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика : підруч. Київ : Таксон, 2006. 328 с.
10. Савченко А. Е. Макроекономіка : підруч. 2-е вид., без змін. Київ : КНЕУ, 2013. 448 с.

Навчально-методичне видання

**ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
З ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ**

*для здобувачів вищої освіти спеціальностей
051 «Економіка» та 073 «Менеджмент»
усіх форм навчання*

Колектив авторів

*За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора
Н. І. Верхоглядової*

Редактори, оригінал-макет –
Є. В. Коваленко-Марченкова, А. В. Самотуга

Підп. до друку 27.12.2022. Формат 60x84/16. Гарнітура – Times.
Друк трафаретний (RISO), цифровий. Папір офісний. Ум.-друк. арк. 9,1.
Обл.-вид. арк. 9,75. Тираж 45 прим. Зам. № 19/22-нп

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49000, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, rvv_vonr@dduvs.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6054 від 28.02.2018 р.